nedeljski

Primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo Cena 400 lir

Leto XXXVI. Št. 296 (10.816)

TRST, nedelja, 21. decembra 1980

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

PO RIMSKEM OBISKU

Med svojim uradnim obiskom v Italiji je predsednik predsedstva SFRJ Cvijetin Mijatović sprejel tudi enotno delegacijo Slovencev. Predsednika SKGZ Borisa Raceta, ki je bil eden od šestih članov delegacije, smo zaprosili za oceno tega državniškega obiska in za oceno razgovorov slovenske delegacije s predsednikom Mijatovićem in njegovimi sodelavci. Na vprašanja našega urednika je Boris Race takole odgovoril:

— Tovariš Race, iz sklepnega poročila o bilateralnih razgovorih v Rimu je razvidno, da so se najvišji predstavniki obeh držav pogovarjali o vseh perečih mednarodnih vprašanjih in da je pri tem bila potrjena velika sorodnost, pogosto tudi enakost stališč. Gre po vaši oceni za pomemben prispevek k naporom za zagotovitev evropske varnosti in sodelovanja ter miru v svetu?

— Polovica dolgega sklepnega poročila govori o mednarodnih vprašanjih, o mednarodnem sodelovanju, boju za mir in o pravicah vseh narodov do svobode in neodvisnosti. Sodba o posameznih vprašanjih je bila skoraj vedno identična iz česar izhaja, da bi moral tudi ta obisk državnikov dveh sosednih držav, toliko bolj tudi zato, ker imata različno notranjo družbeno ureditev in različno opredelitev glede na obstoječe bloke, brez dvoma pomeniti prispevek k zagotovitvi miru v svetu, kar končno obvezuje obe državi, da se v svoji vsakdanji akciji v mednarodnih forumih tudi konkretno zavzemata za tako mednarodno politiko.

— Glede neposrednega sodelovanja med državama je bil dan pomemben poudarek gospodarskim vprašanjem. Lahko predvidevamo, da bodo po teh razgovorih hitreje stekle tudi nekatere konkretne postavke iz osimskih sporazumov, katerih izvajanje je obtičalo?

— Verjetno gre pripisati tako velik poudarek gospodarskemu sodelovanju, poglobitvi stikov in dolgoročnim gospodarskim pobudam ob meji dejstvu, da je prišlo do zastoja v uresničevanju osimskih sporazumov v tem pogledu. Tolikšen poudarek tem vprašanjem je lahko opozorilo, da je treba obveznosti, ki izhajajo iz gospodarskega dela osimskih sporazumov, tudi uresničevati. Pri tem je zelo zanimivo, da je bilo v sklepnem poročilu posebej poudarjeno, da je treba izboljšati in razširiti pogodbene inštrumente, ki se nanašajo na posamezne sektorje sodelovanja med mejnimi področji. Gre v prvi vrsti za maloobmejni osebni in blagovni promet, za skupne naložbe v gospodarstvu itd.

— Kakšen pomen lahko pripisujemo Mijatovićevemu obisku pri papežu Janezu Pavlu II.?

— Ta obisk dokazuje, da so odnosi med Vatikanom in Jugoslavijo urejeni in imajo svojo osnovo že v preteklosti doseženih dogovorih. Mislim, da lahko zato ta obisk pomeni, da se bo v bodočnosti to sodelovanje še naprej razvijalo, kar dokazuje tudi vabilo papežu na skorajšnji obisk v Jugoslaviji.

— Iz sklepnega poročila o razgovorih je razvidno, da je bilo vprašanje narodnostnih manjšin eno od osrednjih tem dvostranskih razgovorov. Pomembnost vloge, ki jo lahko imajo narodnostne manjšine, je torej dobila svoje odgovarjajoče mesto v bilateralnih odnosih?

— Že na prejšnjih srečanjih med predstavniki obeh držav je bilo vprašanje manjšin vedno prisotno, tokrat pa je — kot je razvidno iz vsebine in obsega, ki mu je namenjen v sklepnem poročilu, postalo med najpomembnejšimi v medsebojnih odnosih. Znano je, da Jugoslavija neprestano ponavlja pomembnost reševanja manjšinskih vprašanj tako v stikih s tistimi državami, v katerih živijo deli njenih narodov, kot s tistimi, ki imajo del svojega naroda v mejah Jugoslavije. Korak dalje v tem oziru predstavljajo tudi napori Jugoslavije v mednarodnih forumih, da se z mednarodnimi konvencijami kodificirajo obveznosti držav do manjšin. Večjo prisotnost teh vprašanj na rimskem srečanju je treba pripisati tudi tem razširjenim načelnim stališčem Jugoslavije.

— Kakšne zaključke ste lahko povzeli iz informacij, ki vam jih je o razgovorih o manjšinskih vprašanjih dal predsednik predsedstva SFRJ Mijatović med srečanjem z enotno slovensko delegacijo?

— Prav te, ki sem jih navedel v odgovoru na prejšnje vprašanje, s tem, da je predsednik Mijatović podrobneje govoril o skrbi Jugoslavije za manjšine, o tem, kako se v Jugoslaviji rešuje manjšinsko vprašanje in še o tem, kako je Jugoslavija prav zaradi take politike znotraj svojih meja upravičena, da te stvari postavlja tudi do svojih sosedov. Zaradi vsega tega ne more biti nobenega dvoma, da bo predstavljalo vprašanje manjšin za Jugoslavijo tudi v naprej eno izmed tistih točk, ki pogojujejo dobre odnose med državami.

— Glede na dejstvo, da je italijanska stran priznala, da so se naša vprašanja doslej reševala prepočasi, je mogoče iz tega sklepati, da obstaja dejanska politična volja, da se stvari po tem obisku spremenijo?

— Minister Colombo je priznal, da je bila «kakšna počasnost» v zvezi z zakonom za globalno zaščito Slovencev. Iz tega priznanja lahko sklepamo, da bo poslej pospešena pot za sprejem zakona, ker si ne moremo predstavljati kaj bi lahko minister o tej stvari rekel v slučaju, če bi vprašanje ne bilo rešeno ob prihodnjem srečanju s predstavniki jugoslovanske vlade. To velja tudi za nas Slovence, ko bi se morali v bližnji bodočnosti spet sestati s političnimi in vladnimi predstavniki.

— Prav, toda v komisiji Cassandro, ki je prav takrat, ko so tekli razgovori med italijanskimi in jugoslovanskimi državniki, končala svoje delo, so ponovno prišla na površje restriktivna stališča glede vsebine in teritorialnega obsega naše globalne zaščite. Kako si je mogoče razložiti ta razkorak?

— Ta razkorak izhaja iz priznanja o počasnosti ne sam. glede na čas, temveč tudi na pomanjkanje vplivanja odgovornih vladnih predstavnikov na tiste člane komisije Cassandro, ki so v njej zastopali razna ministrstva ter na nekatere zastopnike političnih strank v njej. Priznanje o počasnosti se seveda ne more omejevati izključno na čas, temveč zajema to priznanje tudi vsebinsko plat tega vprašanja. Razkorak med tem, kar se je dogajalo v komisiji, in med izjavami ministra Colomba, bo torej moral biti čimprej odpravljen, to pa je zdaj stvar vlade in političnih sil.

— Člani enotne slovenske delegacije ste, kot smo brali, predsedniku Mijatoviću izrazili nezadovoljstvo s sedanjim stanjem stvari. To nezadovoljstvo je v imenu slovenskih članov posebne komisije izrekel tudi dr. K. Šiškovič v komisiji sami. Toda kaj sedaj, kako naprej, s kakšnim akcijskim programom, s kakšnimi izgledi?

— O tem, kaj storiti, so se predstavniki strank in organizacij, ki sestavljajo enotno slovensko delegacijo, že nekaj pogovarjali še pred odhodom v Rim in sprejet je bil predlog, da bi obiskali politične tajnike strank zato, da jim podrobneje obrazložijo položaj in da si zagotovijo podporo posameznih strank. Za druge pobude se bodo morali predstavniki v enotni delegaciji podrobneje pogovoriti in razumljivo je, da bo moral akcijski program biti tak, da bo učinkovit in da bo privedel do rezultatov. Nezadovoljstvo, ki smo ga izrazili predsedniku Mijatoviću, izhaja predvsem iz poteka del v mešani komisiji, ker smo v njenih restriktivnih stališčih ocenjevali, da se v njih odraža politika nekaterih vplivnih sil v vladi. Predsedniku Mijatoviću pa smo izrazili tudi upanje, da bo stališče vlade, v kateri imamo tudi politične sile, ki so nam naklonjene, kakor tudi parlamenta, bistveno drugačno od tistega, ki je prišlo do izraza v sami komisiji.

— Nedvomno imajo pri tem svoje konkretne odgovornosti in naloge vse komponente slovenskega predstavništva, vsaka v svojem vplivnem območju in vse skupaj kot izraz enotnih teženj Slovencev. Nam lahko poveste, kako gleda SKGZ na to v sedanjem trenutku?

— Enotna slovenska delegacija je izraz razpoloženja celotne naše skupnosti zato, da bodisi kar zadeva reprezentiranje bodisi stališča, enotno nastopa v odnosu do Italije, do matične države in do političnih sil. Vsakemu Slovencu je jasno, da smo razdeljeni na razne politične stranke in organizacije in da je zato treba iskati enotnost v tej realnosti. Vsaka druga varianta je lahko le pobožna želja, ki ne upošteva dejanskega stanja. Razmeroma številčna delegacija je torej izraz različnih pripadnosti Slovencev in se mi zaradi tega ta številčnost ne zdi tragična, ker je edino tako uresničljiva enotna volja Slovencev. Kar pa je bistveno v tem vprašanju so stališča, ki jih bodisi enotna delegacija, bodisi člani posebne komisije pri predsedstvu vlade, zastopajo. Dokler so ta stališča enotna, dotlej opravlja ta oblika zastopstva isto, kar bi lahko opravljalo zastopstvo ene same stranke ali organizacije, ki bi jo Slovenci imeli. Dosedanje izkušnje pa kažejo, da so tako stranke kot organizacije, katerih predstavniki so bodisi v enotni delegaciji bodisi v posebni komisiji, na istih stališčih, ko gre, v tem primeru, za globalno zaščito.

SKGZ se je doslej in se bo še vnaprej zavzemala, da bo strnjenost glede interesov naše narodnostne skupnosti še naprej trajala, ker bo potrebna v fazi sestavljanja samega vladnega osnutka, v fazi razprave v parlamentu in pozneje za uresničevanje zakona.

Razgovor zapisal j.k.

NAMESTO PODRAŽITVE BENCINA IN ODLOŽITVE DAVČNE RAZBREMENITVE

Alternativni predlogi sindikata vladnim ukrepom za obnovo Juga

Enotna zveza CGIL - CISL - UIL predlaga začasni dodatek k davkom na dohodke - Andreotti za obnovo «narodne solidarnosti»

RIM — Poleg imenovanja Filippa Marie Pandolfija za ministra za industrijo namesto odstopivšega Bisaglie, je bil osrednji dogodek včerajšnjega političnega dne sestanek med vlado in sindikati. Srečanje je bilo sicer «interlokutorno», ni dalo torej nobenih sklepov, a sta ga obe strani ocenili za koristnega, saj sta si imeli priložnost do kraja pojasniti stališča. Temeljni predmet razgovorov so bili zadnji davčni ukrepi vlade, s katerimi naj bi pridobili sredstva za obnovo potresnega področja, katerim so bili sindikati takoj izrekli odločno nasprotovanje, ker se vlada ni z njimi posvetovala in ker prizadevajo izključno delovne sloje.

Po petурnem sestanku so Lama, Carniti in Larizza, ki je nadomestoval obolelega tajnika UIL Benvenuta, povedali, da so jim Forlani ter pristojni ministri podrobno obrazložili vsebino zadnjih ukrepov o podražitvi bencina in odložitvi razbremenitve delovnih dohodkov. Sindikalisti pa so, poudarjajoč sicer pripravljenost delovnih ljudi, da prispevajo pravičen delež za odpravo posledic katastrofe, ki je prizadela najrevnejše kraje južne Italije, potrdili nasprotovanje ukrepom, ki niso osnovani na točnih podatkih o škodi in na načrtovanih pobudah za obnovo ter odlagajo vsa bremena zgolj na delovne ljudi.

Enotna sindikalna zveza je pa pripravljena konstruktivno pristopiti k reševanju bistvene naloge državne skupnosti v prihodnjih letih, in je zato tudi predložila določene alternativne ukrepe. Za obnovo Juga naj zato ne plačajo le podrejeni delavci, ampak vsi državljani po svojih zmogljivostih, z začasnim dodatkom k davkom na dohodke. Vlada pa mora spoštovati sprejeto obvezo, da preuredi že od novega leta davčne količnike, ki naj razbremenijo delovne dohodke posledic inflacije in ne sme določiti nobenih novih poviškov cen bencina (po zadnjih podražitvah OPEC in naraščanju vrednosti dolarja) in električnih tarif. V uradnih sporočilih, ki so ju izdali po sestanku, so tako vlada kot sindikati zelo previdni, poudarjajo pa dobro voljo za konstruktivno rešitev, do katere naj bi prišlo pred novim srečanjem v prvi polovici januarja.

Medtem se politična dialektika med strankami razvija prek izjav in intervjujev o «preokretu» KPI, predlogu predsednika PRI Visentinija o «vladi tehnikov» ter še vedno o «moralnem vprašanju». Med demokristjani se je oglasil Andreotti, ki se odločno zavzema za povratek k «narodni solidarnosti», češ da sta Italiji enako potrebni tako KD kot KPI. Fanfani ugotavlja, da pretresa državo več potresov (terorizem, škandali, inflacija) in zagovarja «previdno» politiko utrjevanja sedanje vlade. Tajnik PSI Craxi pa poziva k umirjanju politične polemike, ki bi lahko vodila k predčasnim volitvam in ocenjuje tako Visentinove kot Berlinguerjeve predloge za neizvedljive v sedanjem trenutku.

RIM — Predsinočnjim je vodja libijskega urada za zveze Ahmed el Šahati potrdil, da bo vodja libijske revolucije polkovnik Gedafi v kratkem obiskal Italijo.

ASCOLI PICENO — Zdravstveni organi v srednjeitalijanskem mestu Ascoli Piceno so sporočili neverjetno vest, da so v mestu zabeležili primer gobavosti, bolezni, ki je že pred stoletji izginila iz Evrope

PO ARETACIJI DOMNEVNEGA TERORISTA V PARIZU

MARCO DONAT CATTIN ZANIKAL POMOČ OČETA

Agenti Digosa so v Neaplju aretirali enega od voditeljev teroristične organizacije prima linea Marca Fagiana

RIM — Turinski sodniki imajo dvajset dni časa, da prek pravosodnega ministrstva zahtevajo od francoskih kolegov izročitev Marca Donat Cattina. Že v nekaj dneh nameravajo sestaviti obsežno mapo z obtožbami proti sinu demokristjanskega voditelja.

Dnevnik francoske skrajne levice «Liberation» je včeraj objavil izjavo Marca Donat Cattina, ki jo je le-ta pred tedni izročil redakciji lista s prošnjo, naj jo objavi takoj po njegovi aretaciji. V njej je domnevni pripadnik teroristične organizacije prima linea podčrtal, da je prešel v ilegalo šele 7. maja letos, ko je iz dnevnika «Paese sera» izvedel, da ga obtožujejo sodelovanja v terorističnih organizacijah. Med drugim je tudi napisal, da se ni razlikoval od vseh tistih mladih, ki so se udeležili protestnih gibanj po letu 1968. Obenem je tudi poudaril, da ni bil nikoli med voditelji terorističnega gibanja.

Spregovoril je tudi o svojih stikih z družino po letu 1969, ko se je pri sedemnajstih letih poročil. Rednejše stike naj bi zadržal le s sestro, očeta pa naj bi zadnjič videl pred dvema letoma. Nato je ostro zanikal trditve nekaterih zaprtih teroristov, po katerih naj bi se izognil aretaciji z očetovo pomočjo. Donat Cattin je končal svojo izpoved z ugotovitvijo, da so poskušali nekateri njegovi bivši prijatelji izboljšati svoj položaj tudi s tem, da so ga izdali in očrnili njegovo družino. Član uredništva dnevnika «Liberation» je včeraj izročil sodelavcu italijanske tiskovne agencije ANSA v Parizu še en dokument Donat Cattina, ki pa ga list ni objavil.

Agenti Digosa so včeraj zgodaj popoldne na neapeljskem Trgu Montesanto postavili zasedo, v katero je padlo šest pripadnikov organizacije prima linea. Ko so jih agenti poskušali zaustaviti, so ti izvlekli iz kovčka brzostrelke in začeli streljati. Policaji so takoj odgovorili. V spopadu jim je uspelo aretirati dva terorista Marca Fagiana in Federico Meroni. Štirje teroristi so uspeli ustaviti dva avtomobila in so zbežali, eden od teh naj bi bil ranjen. V spopadu sta bila ranjena tudi dva policaja in en mimoidoči.

Skupino, ki se je verjetno pripravljala izvesti akcijo, naj bi vodil prav aretirani 22-letni Marco Fagiano, ki že štiri leta živi v ilegali. Preiskovalci menijo, da je bil Fagiano med ustanovitelji turinske teroristične organizacije in zaradi teroristične dejavnosti je bil lani v odsotnosti obsojen na pet let zaporne kazni.

V boju proti terorizmu se nadaljujejo tudi preiskave glede ugrabitve sodnika D'Ursa. Med drugim so ugotovili, da je bilo predvčerajšnje sporočilo, ki naj bi ga poslale rdeče brigade, le fotomontaža.

Pozno zvečer so v Milanu dobili tri komunikeje rdečih brigad z običajnimi gesli.

SPLAHNELA UPANJA, DA BODO DIPLOMATI DOMA PRED BOŽIČEM

Iran zahteva nadaljnja jamstva za osvoboditev ameriških talcev

Še vedno glavna ovira vrnitev šahovega premoženja - Teheran predlaga jamstveni polog v alžirsko osrednjo banko - Slabo vreme omejilo premike na iransko-iraški fronti

TEHERAN, WASHINGTON, BAGDAD — Predsednik iranske vlade Mohamed Ali Radžai je včeraj po teheranskem radiu izjavil, da ne bodo osvobodili ameriških talcev, dokler ne bodo ZDA izpolnile xseh štirih pogojev, ki jih je predložil iranski parlament. Radžai je tudi potrdil, da je še vedno glavna ovira pri uresničevanju teh pogojev izročitev šahovega premoženja «zakonitim lastnikom: iranskemu ljudstvu». Za premostitev te ovire predlaga iranska vlada, da bi ZDA vložile v osrednjo alžirsko banko določeno vsoto denarja, kot jamstvo, da bodo izročili šahovo premoženje, ko bodo do končno ugotovili njegovo vrednost, saj še vedno ni jasno, kaj vsega je šah vložil v ZDA. V Teheranu trdijo, da je vrednost kar 32 milijard dolarjev.

Glede drugega finančnega pogoja: vrnitev iranskih deviznih rezerv in zlata, zamrznjenega v ameriških bankah, Radžai ni povedal nič novega. Še vedno ni jasno, če se je iranska vlada sprijaznila z zahtevo ameriških družb po odškodnini zaradi škode, ki so jo utrpele zaradi iranske revolucije. Predsednik

Izgledi, da bi talce izpustili pred božičem, so torej borni. V Washingtonu vsak čas pričakujejo prihod tričlanske alžirske delegacije, ki ima s seboj dokončni odgovor iranske vlade Washingtonu. Alžirski posredovalci so že predsinočnjim zapustili Teheran s točnimi navodili, kaj naj zahtevajo od ZDA. V Washingtonu niso še uradno komentirali zadnjih iranskih zahtev o večjih jamstvih, a v krogih ameriške administracije trdijo, da bodo pogajanja dolga.

Medtem pa zadnja poročila iz iransko-iraške fronte potrjujejo napovedi, da se bodo zaradi slabega vremena vojaške operacije omejile predvsem na topniške dvoboje brez vidnih premikov čet. Kot vedno obe armadi govorita o svojih «presentljivih zmagah». Tudi zahodne tiskovne agencije, ki so v prvih dneh obširno poročale z bojišč, se sedaj omejujejo samo na posredovanje vojaških komunikejev obeh armad. Včeraj so dajale poseben poudarek ostremu odgovoru iraške diplomacije na trditve zahodnih diplomatov in opazovalcev, da je Irak v teh treh mesecih vojne izgubil do 5 do 7 tisoč vojakov. Bagdad trdi, da so bile izgube manjše, le 1.762 vojakov.

Izrael izziva sirsko vojsko

DAMASK, TEL AVIV, NEW YORK — Sirsko težko topništvo je skoraj eno uro obstreljevalo topniške položaje in oporišča proizraelske milicije separatističnega libanonskega majorja Hadada. V Damasku trdijo, da so zadali hude izgube sovražniku in da so onesposobili več izraelskih topniških položajev. Trenutno Izrael ni še reagiral na sirski odgovor izraelskih napadov v zadnjih dveh dneh, v katerih je izgubilo življenje precej borcev PLO in sirskih vojakov. Napetost pa se nevarno stopnjuje. Tel Aviv je ukazal svoji vojski stalno pripravljenost, obmejne kibuce pa že preveva vojno vzdušje. Napetost se stopnjuje predvsem na Golanskem višavju, ki ga bodo, sodeč po zadnjih izjavah izraelskih jastrebov, «uradno anektirali 20. januarja, prav na dan, ko bo novi predsednik ZDA Ronald Reagan prestopil prag Bele hiše.

Zaostrovanje in izraelski napadi na Libanon so globoko odjeknili v OZN. Svetovna organizacija je zaskrbljena nad nadaljnjim zapletom, ki bi ga lahko nove izraelske agresije povzročile. Predsinočnjim se je na zahtevo gtne-

MED POLEMIKAMI SE NADALJUJE DELO POSEBNEGA VLADNEGA KOMISARJA

Zamberletti je ostro zavrnil kritike krajevnih demokristjanskih veljakov

Pertini je Zamberlettiju poslal pismo, v katerem se zahvaljuje za njegova prizadevanja pri pomoči prebivalstvu, ki ga je prizadel potres

RIM — Predsednik Pertini je včeraj poslal posebnemu vladnemu komisarju za potresno območje Zamberlettiju pismo, v katerem je zapisal: «Dragi Zamberletti! Približujejo se božični prazniki in moja ganjena misel je predvsem namenjena prebivalcem Kampanije in Lukanije, ki so jih tako hudo prizadela številne nesreče in razdejanja, nato pa vam, ki si s takim pogumom in strokovnostjo prizadevate za uresničevanje naloge, ki vam jo je naložila vlada.» Pertini se je v svojem pismu zahvalil tudi vsem vojakom, gasilcem, pripadnikom varnostnih sil in prostovoljcem iz vse Italije, ki že več tednov pomagajo prebivalcem, ki jih je prizadela naravna nesreča.

Posebni vladni komisar Zamberletti se je včeraj pogovarjal z novinarji tednika «Panorama» in je tudi odgovarjal na kritike predstavnikov krščanske demokracije glede njegovega delovanja. Za nekatere pripadnike krščanske demokracije, je izjavil Zamberletti, «so klientele nuja». Nekateri moji kolegi se namreč bojijo, da bodo z odpravo takega sistema upravljanja ob tisto moč in vpliv, ki jim omogočata, da v Rimu pomenijo na primer več kot voditelji iz Piemonta in Lombardije skupaj. Po Zamberlettiju naj bi to ne veljalo za Colomba, Scottija in Gavo, ki se niso vmešavali v ta obtoževanja.

Na govorice, ki ga obtožujejo, da je postal velik prijatelj neapeljskega komunističnega župana Valenzija, je Zamberletti odgovoril, da Valenzi živi v drami svojega mesta. Obenem pa je tudi poudaril, da mora v sedanjem trenutku tudi sam braniti občinsko upravo, ne glede na to, da jo vodi komunist.

V drugem srečanju z novinarji pa je Zamberletti izjavil, da ministrski svet ni spremenil njegovega mandata in da mu je zaupal le stvarnejše naloge za drugo fazo pomoči, ko naj bi zagotovili prebivalstvu boljše življenjske pogoje. Posebni vladni komisar je tudi dejal, da bo to fazo le začel, saj se ne bo mogla končati že do 30. junija, ko bo konec njegovega mandata.

Tudi včeraj so na potresnem področju zabeležili nekaj šibkejših potresnih sunkov. V Neaplju se je zrušila starejša zgradba, ki jo je bil potres močno načel. Gasilci so že takoj po potresu izselili stanovalce, tako da pod ruševinami ni nobene žrtve. Gasilci so včeraj izpraznili tudi del neapeljske bolnišnice «San Gennaro», za katero so ugotovili, da ni več varna.

OB OBISKU DELEGACIJE POKRAJINE TREVISO

Plodni razgovori v Istri za razvoj sodelovanja

Kamen iz Pazina za obnovo spomenikov v Benetkah - Nastopi umetnikov italijanske skupnosti v Trevisu

PAZIN - Delovna organizacija «Kamen» iz Pazina, ki je največje jugoslovansko podjetje za lomljenje in obdelovanja kamna, bo nudila pomemben prispevek k obnovi Benetk. V tem je namreč najzlačilnejši in najstvarnejši sklep s srečanja, ki ga je imela včeraj v Pazinu delegacija iz Trevisa pod vodstvom predsednika pokrajine, z voditelji «Kamna» ob zaključku dvodnevnega obiska pri občinah na območju Istre in Reke.

V preteklih letih je «Kamen» že poslal nekaj stotin ton materiala v Benetke za postavitev zaščitnih valobranov. Sedaj bo pa sodeloval pri bolj zahtevni in pomembni fazi restavriranja najznačilnejših spomenikov enega izmed na svetu najbolj znanih mest. Občine istrskega in reškega območja ter pokrajina Treviso bodo tudi vzpostavile tesnejše odnose sodelovanja na področjih turizma in male in srednje industrije.

Med obiskom so se zastopniki pokrajine Treviso srečali z delegacijo Unije Italijanov iz Istre in z Reke in založništva italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji «EDIT». Dogovorili so se o načrtu sodelovanja, ki med drugim predvideva, da bodo nekatere sekcije italijanskih skupnosti v Istri nastopile v prihodnjih mesecih v pokrajini Treviso.

E. OPASSI

Pred današnjim ljudskim glasovanjem je glavna neznanka udeležba na voliščih. Na zadnjih političnih volitvah leta 1979 ni volilo kar 49 odstotkov volilnih upravičencev, danes pa se bojijo, da bo odstotek še višji.

RIM — Danes bodo vse italijanske televizijske vesti vključno s športnimi programi okrnjene zaradi 24-urne stavke televizijskih snemalcev.

V Galiciji referendum o avtonomiji

MADRID — Prebivalstvo španske pokrajine Galicije bo danes na referendumu odločalo o svoji avtonomiji, podobni oni, ki so jo že deležni Baski in Katalonci.

Feisalov obisk odpravil «sence» naftnih podkupnin

RIM — Po odpravi «senc» iz preteklosti glede podkupnin pri nakupih nafte nameravata italijanska in saudska vlada obnoviti in poglobiti ne samo politične, temveč tudi gospodarske odnose, predvsem pa naftno trgovino. Vse to je prišlo do izraza že na prvih pogovorih v Farnesini med italijanskim zunanjim ministrom Emiliom Colombom in njegovim saudskim kolegom princem Saudom el Feisalom.

Saudska Arabija je predlagala večjo soudeležbo italijanskih podjetij pri svojih razvojnih načrtih, obenem je izrazila pripravljenost, da obnovi dialog in seveda trgovinsko izmenjavo z državno ustanovo za nafto ENI. V dokaz prijateljskega vzdušja med sedanjim obiskom dovolj zgovorno priča Feisalovo povabilo Colombu in ministru za zunanjo trgovino Manci, naj obiščeta Riad.

«HIC SUNT SLAVONES»...

Pred dobrim tednom sem bil na otvoritvi razstave, ki jo je tržaška občina po zgledu drugih podobnih prireditev na nekoliko improviziran način posvetila spominu Marije Terezije. Ta slavna rimsko-nemška cesarica, kraljica Madžarske in Češke, nadvojvodinja avstrijska je namreč umrla po štiridesetih letih vladanja 29. novembra 1780. Prav je, da se Trst, ki se nahaja, kar se povembnosti tiče, skoraj na isti stopnji, na kateri ga je našla cesarica na začetku svojega vladanja, spomni vsega tistega, kar je storila za razvoj našega pristanišča. Razstava nudi s svojimi plani, dokumenti, spomini na bivšo trgovsko in mornariško veličino dosti snovi za razmišljanje. Človeku je pri srcu kakor pri poarebu mogočnika. Nehote mu prihaja na misel oni večno veljavni stavek: «Sic transit gloria mundi».

Na srečo je to turobno tuhtanje popestril s svojimi izbranimi in globokoumnimi uvodnimi besedami naš župan, knez framasonski in poslanec evropski. Začrtal je zgodovino našega mesta in med drugim povedal, kako da so prišli vod Marijo Terezijo k nam ljudje s trebuhom za kruhom z vseh štirih strani sveta: iz Italije, iz Dalmacije in Istre in celo s Češke. Meni je bilo ob teh besedah nekoliko tesno pri srcu, ker vem, da moja družina ne izhaja iz nobene teh pokrajin in si tako nisem znal prav razložiti, od kod so prišli moji predniki. Po zaupnih informacijah tudi vem, da županov rod prav tako ne izvira iz omenjenih dežel in z druge strani ne spada med tržaški patriciat. Od tod torej izviramo? Ne bi bil zgodovinar, če ne bi skušal razrešiti te zanimive historično-geografske zagonetke. Zaprl sem se v arhive in začel brskati med starimi listinami. Imel sem srečo: našel sem razcefran pergament iz 13., 14. stoletja. Na njem je narisan zemljevid srednje in južne Evrope z deželami, ki jih je župan v svojem govoru imenoval. Nekako nad Tržaškim zalivom pa se razteza bel madež, na katerem je napisano: «Hic sunt Slavones». Mislil sem, da sem se zmotil in da se napis v resnici glasi: «Hic sunt leones». Vem namreč, da so stari kartografi tako označevali neraziskana področja v Afriki, toda pozornejša raziskava me je prepričala, da sem pravilno prebral. Kdo so ti nenavadni «Slavones». Posebna pasma levov? Legenda na zemljevidu je razvozljala uganko. Prepričan sem, da bo župana zanimalo, kaj pravi. «Slavones. Prebivalci divje dežele med Alpami, Panonijo, Furlansko nižino in tržaškim zalivom. V njihovi domovini se raztezajo strašne, ostudne in neverjetne pustinje. Povsod je dosti hribov in dolin; povrhu je svet tu še zelo kamnit, tako da se mora njegovi neprijaznosti izogibati ne le oko, ampak tudi noga. Ponekod mora imeti drzni popotnik nevarnost za tovarišico, kajti Slavones niso samo ljudje čakate postave, širokega obraza, mongolskih ličnic in divjih običajev, temveč baje tudi ljudožrci. Nekateri med njimi so se skrivaj naselili v mestu Trstu». Pogledal sem se v zrcalo in s prepadenostjo ugotovil, da moj obraz v dobršni meri odgovarja zgornjemu opisu. Spomnil sem se županovih potez... Bojim se, gospod župan, da sva oba potomca teh divjih in ljudožrskih «Slavones». Le sreča, da ste Vi še kot univerzitetni študent pred vojno znali izbrati «pravo stran». Kajti, kot pravi Gian Rinaldo Carli ki ste na v zaključku svojega govora citirali: «Prišleci, ki so se zgrnili iz vseh koncev in krajev v Trst, so sprejeli italijansko kulturo in šele s tem postali ljudje.»

JOŽE PIRJEVEC

200 let prizadevanj in boja

Dve stoletji slovenskega šolstva na Tržaškem — dve stoletji prizadevanj za uveljavitev našega jezika v šolskem življenju. Pot, ki si jo je v naših krajih utiralo slovensko šolstvo, nikakor ni bila lahka; z vztrajnostjo in ponosom so naši dedje skrbeli za napredek in širjenje slovenskih šol v avstro-ogrskem Trstu, dokler ni zloglasna Gentilejeva šolska reforma našim očetom prepovedala šolanje v slovenščini. Partizanske šole so nam dokaz, da je bila želja po šoli v materinem jeziku močnejša od vsake uradne prepovedi in zatiranja.

Kljub nenehnemu prizadevanju, v Italiji še nismo dosegli pravice do šolanja v materinem jeziku v vseh krajih, kjer prebiva slovensko prebivalstvo: Slovenci iz Benečije in Kanalske doline so v tem pogledu še vedno zapostavljeni.

Danes se bomo torej s slovesnostjo v Kulturnem domu spomnili ustanovitve slovenske šole v Škednju. Naj nas ob tej obletnici spremlja zavest, da se boj za slovensko šolo še ni končal; hkrati pa naj ne pozabimo, da je bodočnost slovenske šole v Italiji odvisna tudi od njene kakovosti.

Osrednja slovesnost ob 200-letnici slovenskega šolstva na Tržaškem skupno prirejajo Deželni sindikat slovenske šole, Odsek za zgodovino NŠK, Zveza slovenskih kulturnih društev, Slovenska prosveta, Osnovna šola Ivan Grbec in istoimensko kulturno društvo iz Škednja ter škedenjski Dom Jakoba Ukmarja. Ob 16. uri bo na sporedu odprtje razstave slovenskih učbenikov, ki so jih uporabljali v slovenskih šolah na Tržaškem od leta 1846 dalje; sledila bo v foyerju parterja otvoritev razstave likovnih izdelkov učencev in dijakov slovenskih vrtcev, osnovnih, nižjih in višjih šol na Tržaškem in Goriškem. Osrednja točka proslave bo igra kolaž iz spisov o šoli skozi tri generacije na Tržaškem z naslovom «Moji dedje, moji starši in jaz v šoli». Slovenski dramatik Franček Rudolf je pri pisanju teksta uporabil spise, ki so jih dijaki slovenskih nižjih srednjih šol poslali na natečaj Sindikata slovenske šole.

NA POBUDO OBČINSKE UPRAVE

Pregled zdravstvenih in skrbstvenih storitev v devinsko-nabrežinski občinski stvarnosti

Posvet je občina priredila v pričakovanju na ustanovitev Osnovnega zdravstvenega okoliša

Ena od temeljnih točk zdravniške reforme predvideva ustanovitev krajevnih zdravstvenih enot, ki združuje vse strukture na področju zdravstva in so pod demokratičnim nadzorstvom občin. Naša dežela je razdeljena na dvanajst krajevnih zdravstvenih enot, ena od teh zaobjema celotno tržaško pokrajino. Reforma nadalje predvideva razdelitev krajevnih enot na okoliše, to je strukture, ki bodo nudile zdravstvene in skrbstvene usluge. Pokrajinski zdravstveni konzorcij predlaga, naj bi tržaško zdravstveno enoto razdelili na 17 okolišev: 12 naj bi jih bilo (kolikor je pač rajonskih svetov) v tržaški občini, ostale občine pa naj bi sestavljale pet samostojnih okolišev.

Kakšna bo vloga teh struktur? Predvsem pa, kakšne so perspektive in kakšne so potrebe okoliških občin v pričakovanju na ustanovitev Osnovnih zdravstvenih okolišev? Na ta vprašanja so odgovarjali zdravniki, zdravstveni in socialni delavci, na včerajšnjem zanimivem posvetu, ki ga je na sedežu letoviščarske in turistične ustanove priredila devinsko - nabrežinska uprava. Posvet je bil seveda lepa priložnost za podrobno analizo zdravstvene in skrbstvene stvarnosti v devinsko - nabrežinski občini, ki se na tak način že pripravlja na nove obveznosti, ki jih nalaga zdravstvena reforma. Delo posveta sta vodila župan Škerk in odbornik za higieno in zdravstvo dr. Fonda, uvodne besede pa je podal predsednik pokrajinskega zdravstvenega konzorcija Pessato. Nemogoče je, da bi se lahko zaustavili ob predvajanjih vseh zdravstvenih operaterjev, ki so posegli v razpravo: njihova poročila so namreč bila podrobna in razčlenjena, da bi jih težko lahko strnili v nekaj vrstah. Kdor pa jim je sledil, si je gotovo ustvaril jasno sliko o stanju ter o potrebah zdravstvene in skrbstvene stvarnosti v devinsko - nabrežinski občini. Za kroniko naj povemo, da je dr. Sardagna govoril o osnovni medicini, dr. Radovič o vlogi družinske posvetovalnice, prof. Zucconi o fizioterapiji in rehabilitaciji, socialna delavka Kralj o oskrbi ostarelih, prof. De Beden o razvojni službi, prof. Aletta o medicini dela, dr. Stocca o higieni okolja, dr. Fonda pa o centru za umsko zdravljenje, o službi za prvo pomoč in o otroškem zdravstvu.

Na posvetu sta prof. Giorgetti in dr. De Rosa predstavila idejni načrt, ki ga je pripravila tržaška univerza za izgradnjo centra za zdravstvene in skrbstvene usluge, ki naj bi ga uresničili v devinsko - nabrežinski občini. Sicer pa so predavatelji v svojih posegih iznesli vrsto konkretnih predlogov: sedaj pa je naloga upraviteljev, zdravstvenih delavcev in prebivalstva nasploh, da jih s svojo angažiranostjo skušajo tudi uresničiti. Zdravje in medicina, to je veda, ki zdravje ščiti, nista nekaj ločenega od socialnega in političnega dogajanja: vse je med seboj tesno povezano, zaradi česar prav lahko merimo demokratičnost neke družbe tudi po tem, kaj ta napravi za zdravje svojih državljanov. Na posvetu je bil govor tudi o teh vprašanjih, čeprav so predavatelji posvetili večjo pozornost operativnim problemom. Vsekakor pa je bilo poudarjeno, da je treba tudi v Osnovnem zdravstvenem okolišu posvetiti prvenstveno mesto preventivnim metodam medicine, saj je splošno znano, da je mnogo bolje se izogniti bolezni, kot pa jo zdraviti.

Včeraj so se v Trstu zbrali na občnem zboru člani Združenja sodnikov iz dežele Furlanije - Julijske krajine. Prisotni so poudarili nujnost, naj pristojni državni organi brez vsakega nadaljnjega odlašanja sprejmejo zahteve kategorije, ki se nanašajo na gmotne izboljšave, na varnost in na funkcionalnost sodnijskih ustanov. V nasprotnem primeru nameravajo sodniki iz naše dežele proglasiti protestno gibanje kategorije in uprizoriti tudi stavko za nedoločen čas ter odpovedati svojo udeležbo na svečanostih ob skorajšnjem odprtju novega sodnega leta.

Kadar elektronski računalnik odpove

Občanka Antonia Suspize je starejša upokojenka, ki živi sama v manjšem stanovanju v Ul. Moreri 10 v Rojanu. Lahko si predstavljamo, da si s pokojnino ne more privoščiti večjih udobnosti ali da bi na debelo razsipavala z električno energijo, plinom in vodo. In vendar ji je podjetje ACEGA te dni dostavilo račun za potrošnjo od maja do septembra letos, ki znaša nič manj kot 4,034.100 lir, od tega 228 tisoč 345 lir davka IVA. Jasno je, da se je elektronski računalnik pri ACEGA nekje... zmotil, kaže pa, da ta primer ni osamljen in da so računi, ki se glasijo na 400.000, 500 tisoč in še več lir, v teh dneh kar pogosti in to po vsem mestu. Radikalci in socialisti so v zvezi s tem v petek v občinskem svetu vložili nujno vprašanje, v katerem sprašujejo župana, kako namerava ukrepati, da bodo take in podobne «zmote» pravočasno popravljene glede na to, da imajo stranke po izstavitvi računa le pet dni časa za njegovo poravnavo.

V priredbi modelarskega kluba «Il Plastichino», ki ga upravlja tržaška pokrajina, bo od sobote do ponedeljka v Ul. Cantù 43 tretja razstava modelarstva. Javnost si jo lahko ogleda danes od 10. do 12. in od 15. do 18. ure ter jutri, 22. decembra, med 15. in 18. uro.

+

Dne 19. decembra nas je nenadoma zapustila naša draga

ALOJZIJA (GIGIA) JURJEVČIČ vd. VOUK

Pogreb bo v torek, 23. t.m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev na Katinaro.

Žalostno vest sporočajo: sin Marij z ženo Nadjo, vnukinja Alessandra, sestra, brat, svakinja, nečakinje Laura, Lucina in Uccia z družinami ter drugo sorodstvo

Trst, 21. decembra 1980
(Občinsko pogrebno podjetje)

TETA GIGIA

ohranili Te bova v trajnem spominu

Mara in Elizabeta

Trst, 21. decembra 1980
(Občinsko pogrebno podjetje)

+

19. t.m. nas je prerano zapustil naš dragi

JOSIP REBULA
(TRGOVEC)

Pogreb bo danes, 21. decembra, ob 14.30 iz hiše žalosti v zgoniško cerkev.

Žalostno vest sporočajo žena Milka, sin Danilo, hči Božа, snaha, zet, vnuki, brat, sestre in drugo sorodstvo

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Salež, Cerovlje, Sežana, Praprot, Križ, Bajta, 21. decembra 1980

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

AVGUŠTINA KALCA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na zadnji poti. Posebna zahvala g. župniku Živcu in Evgenu Kalcu za poslovilne besede.

SVOJCI

Gropada, 21. decembra 1980

ZAHVALA

Ob tolikih izrazih sočutja, ki smo jih bili deležni ob izgubi naše predrage

KRISTE MILANIČ roj. PAULINA

se vsem iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala dr. Grudnu, župniku, sorodnikom, nabrežinski godbi, darovalcem cvetja in vsem tistim, ki so na katerikoli način počastili njen spomin in jo spremili na zadnji poti.

Družine Milanič, Gruden in Sardoč

Prečnik, 21. decembra 1980

NA ZADNJI LETOŠNJI SEJI DEŽELNEGA SVETA

Mario Colli podčrtal vlogo skupščine pri utrjevanju dobrega sosedstva

Glasovanje o proračunskih dokumentih odprlo novo vprašanje, kdaj bo PSDI vstopil v deželni odbor

Z odobritvijo proračuna, triletnega načrta in zakona o procedurah za načrtovanje ter treh zakonskih osnutkov, ki so nekako vezani na zgornje dokumente, je deželni svet Furlanije - Julijske krajine zaključil svojo dejavnost za letošnje leto. V teku leta se je sestal 81-krat, odobril pa je približno 90 zakonskih osnutkov; o letošnji dejavnosti deželnega zakonodajnega organa pa bomo vsekakor še spregovorili.

Na koncu zadnje seje je predsednik sveta Mario Colli podal izčrpen obračun enoletne dejavnosti: med drugim je poudaril, da je deželni svet še utrdil prijateljske odnose in sodelovanje z bližnjimi narodi, še posebej pa z italijansko narodnostno skupnostjo, ki živi v Jugoslaviji. «Mislimo, da je ta naša vloga pomemben doprinos k mednarodni kooperaciji» je podčrtal predsednik deželnega sveta Colli «in bistvenega pomena za mir in za izboljšanje italijansko-jugoslovanskih odnosov, ki so imeli pomembno potrditev v obisku predsednika Mijatovića v Riu, ki ga ocenjujemo kot dogodek velikega pomena.» V svojem posegu ni prikril težav in problemov, ki še težijo deželno stvarnost; s tem v zvezi je potrdil obvezo deželnega sveta za še odločnejši nastop, da bi vse družbene komponente, italijanske in slovenske ter furlanske in julijske, premostile te težke trenutke in dosegle gospodarski in družbeni razvoj.

Sicer pa se je zadnja letošnja seja deželnega sveta zaključila z enim odprtim vprašanjem. Proračun in triletni načrt je namreč, poleg strank večine, podprla tudi socialdemokratska stranka. Že dalj časa namreč pritiska, da bi tudi sama, po vzgledu rimske vlade, vstopila v deželno večino. Pogajanja so že dalj časa v teku, niso pa še privedla, za socialdemokrate seveda, do zaželenega zaključka. Med splošno razpravo o proračunskih dokumentih je načelnik svetovalske skupine PSDI sicer dejal, da je glas njegove stranke odvisen od odgovora, ki mu ga bo dal predsednik deželnega odbora o nadaljnjih odnosih med socialdemokratsko stranko in večino. Predsednik Comelli pa mu ni dal nobenega odgovora: dejal je, da je o teh vprašanjih treba govoriti na drugih ravneh; odgovor na to vprašanje bo PSDI lahko dobil od političnih predstavnikov strank večine. Kljub temu pa je socialdemokratska stranka glasovala za proračunske dokumente deželnega odbora: jasno je torej, da je celotna zadeva že skoraj «dozorela», ostajalo pa naj bi le vprašanje koliko predstavnikov PSDI naj bi vstopilo v deželni odbor, predvsem pa vprašanje, kdo naj bi izstopil iz njega. Zelo možno je, da bo v odbor vstopil le eden od treh predstavnikov socialdemokratske skupine v deželnem svetu (Vespasiano ali podpredsednik skupščine Bertoli), kdo pa naj bi mu prepustil mesto predstavnik KD, ali pa PSI — je še stvar mrzličnih pogajanj, ki si sledijo v tem, sicer navidezno zelo mirnem političnem trenutku.

VPISOVANJE ZA IZLET PRIMORSKEGA DNEVNIKA

jutri in v torek od 9. do 12.30 ter od 15. do 18. ure v uredništvu v Ul. Montecchi 6, drugo nadstropje, soba št. 20 (na hodniku).

Otroci iz vrtca na Colu pripravili božičnico

Včeraj je bila v repentabrskem vrtcu božična prireditev; slovenski in italijanski malčki so predstavili kratek program, ki so se ga naučili v teh treh mesecih. Božičnici so seveda prisostvovali starši in kot izredni gostje tudi tržaški škof msgr. Bellomi, škofov vikar msgr. Škrl in repentabrski župan Pavel Colja.

Tržaška finančna intendanca obvešča vse davčne zavezance, da so zneski, ki jih bodo odvisni delavci namenili prek svojih delodajalcev do 30. junija 1981 potresencem v Kampaniji in Bazilikati, izvzeti iz davčne osnove, na podlagi katere delodajalci računajo in odtegujejo pri plači davek na dohodek fizičnih oseb (Irpef). Kolikor bi bili omenjeni zneski kljub temu vključeni v obdavčljivo osnovo, jih bodo smeli delodajalci odbiti ob zaključnem obračunu davščin («conguaglio») ob koncu leta.

Kdaj otroške jasli v socialnem centru pri Domju?

Te dni so se sestali na skupščini delavci tovarne VM, da bi razpravljali o problemih tistih nameščencev družbe, ki nujno potrebujejo za svoje otroke storitve predšolskih ustanov. Na seji so izrazili upanje, da bodo otroške jasli v okviru novega socialnega centra pri Domju začele res delovati 15. januarja prihodnjega leta, kakor je obljubilo pristojno občinsko odborništvo, odprto pa ostane še naprej vprašanje otroškega vrtca. Ker v okviru novega socialnega centra ta ustanova ni predvidena, so starši na seji predlagali, naj bi jim odborništvo dovolilo vpis otrok v vrtec, ki deluje v Naselju sv. Sergija.

V boljunski torkli pridno mastijo oljke

V tržaški okolici je v polnem teku obiranje oljk. Stekli so kajpada tudi deloma obnovljeni stroji boljunske mastilnice ali torkle. Predelava oljk stane posameznega gojitelja 15.000 lir za vsak stot. Cena je bila sporazumno dogovorjena na nedavnih treh sestankih med pridelovalci in osebjem Kmetijske zadruge v Borštu, Mačkoljah in Miljah. Tedaj so se pogovorili tudi o vrsti drugih vprašanj, ki zadevajo delovanje zadruge in njene storitve v korist kmetovalcem.

Z vespo trčila v parkiran avto

V Miramarskem drevoredu sta se v višini lokala Big Ben z vespo ponesrečila 17-letni Francesco Bertucci in 16-letna Paola Barbariol, ki sta trčila v parkirano vozilo.

Z lažjimi poškodbami se je zmazal Bertucci, ki bo okreval v enem tednu, medtem ko si je dekle zlomilo piščal in se bo zaradi tega moralo zdraviti 40 dni.

Ob tragični izgubi dragega Riharda izraža občuteno sožalje očetu Mariu in družini Gospodarska zadruga v Bazovici.

TPPZ izreka globoko sožalje članu Ernestu Kodarinu ob izgubi očeta.

NA TRŽAŠKEM OD LETA 1964 DO LETA 1979

ZAPOSLENOST V OBRTNIŠTVU NAZADOVALA ZA 12 ODSTOTKOV

V vsej Furlaniji - Julijski krajini deluje 29.325 obrtniških delavnic, v katerih je zaposlenih 74.230 delavcev - Na prvem mestu videmska pokrajina

Trgovinske zbornice v Trstu, Gorici, Vidmu in Pordenonu so v lanskem letu opravile revizijo uradnih spiskov obrtniških podjetij v Furlaniji - Julijski krajini. Hkrati s tem so na pobudo deželne uprave izvedle tudi poseben popis obrtniških obratov, pri čemer so sodelovali tudi strokovnjaki deželne ustanove za razvoj obrtništva ESA.

Deželni urad za tisk in stike z občinstvom je zdaj objavil zbirko podatkov, ki nudijo zelo razčlenjeno sliko obrtniških struktur in dejavnosti v Furlaniji - Julijski krajini ob koncu lanskega leta. Iz teh podatkov izhaja, da deluje v naši deželi 29.325 obrtniških podjetij, pri katerih je skupno zaposlenih 74.230 delavcev. Razčlenjena po pokrajinah, je obrtniška stroka najbolj razširjena na Videmskem (14.626 obratov z 39.618 delavci); na drugem mestu se nahaja pordenonska pokrajina (6.873 obratov in 18.378 delavcev), na tretjem tržaška pokrajina (4.803 obrati in 9.484 delavcev), na četrtem in zadnjem mestu pa goriška pokrajina (3.023 obratov in 6.750 delavcev).

Kar se tiče porazdelitve obrtniških obratov glede na področje njihovega dela, izhaja iz pravkar objavljenega gradiva, da se največ delavnic (12.972 z 38.507 delavci) ukvarja s predelovalnimi dejavnostmi; močna je tudi kategorija delavnic za gradnjo tehničnih naprav (9.157 obratov z 22.694 delavci), medtem ko so ostale kategorije obrtniških podjetij znatno manjše: deželni pregled jih poleg navedenih navaja še pet, in sicer obrate v kmetijstvu, rudarstvu, trgovini, prometu in storitvah.

Še posebno zanimivi pa so podatki, ki se nanašajo na razvoj obrtniških dejavnosti v naši deželi v času od nastanka Furlanije - Julijske krajine do leta 1979. V teh 16 letih (naša dežela je bila kakor znano ustanovljena leta 1964) se je število obrtniških obratov povečalo za 39 odst., in sicer v največjem razmerju v pordenonski pokrajini (+60,4 odst.), in nato v videmski (+48,1 odst.), goriški (+21,6 odst.) in nazadnje v tržaški pokrajini (+8,1 odst.). Naša pokrajina je po vsem tem zabeležila najmanjši razvoj na tem področju. Še slabši pa je položaj Trsta, če upoštevamo podatke o razvoju ustrezne zaposlenosti. Od leta 1964 do leta 1979 se je namreč število delavcev, zaposlenih v obrtništvu, povečalo v deželi za 38,1 odst., toda medtem ko beležijo ostale tri pokrajine tudi občutne pozitivne premike (pordenonska za 57,3 odst., videmska za 54,6 odst. in goriška pokrajina za 19,1 odst.), se je število delavcev, zaposlenih v obrtniških obratih v tržaški pokrajini, v zadnjih šestnajstih letih nasprotno zmanjšalo za 12 odstotkov.

Razni izvoljeni krajevni organi so v zadnjih dneh znatno pospešili svojo dejavnost. Bliža se konec leta in marsikatero upravo pritiskajo razne obveznosti. Tako se vrstijo izredne seje občinskih in drugih svetov. Za jutri sta izredni seji napovedala tako tržaški občinski svet kot pokrajinski svet. Slednji se bo na izredni seji sestal tudi v torek.

610 milijonov za razvoj kulturnih dejavnosti

Na predlog pristojnega odbornika Barnabe je deželni odbor te dni nakazal finančna sredstva za okrepitev kulturnih dejavnosti na pokrajinski in krajevni ravni v Furlaniji-Julijski krajini. Gre za vsoto 610 milijonov lir, ki jo bodo porazdelili med 219 italijanske in kulturne ustanove, združenja, krožke in odbore. V tej zvezi je deželna uprava v predpisanem roku prejela 381 prošenj za podporo, številne prošnje pa so bile zavrnjene, pretežno zaradi pomanjkljive dokumentacije.

● **Po kvestorjevem nalogu** bodo lahko javni lokali med prazniki obratovali celo noč: med 24. in 25. decembrom, 25. in 26. decembrom ter med 31. decembrom in 1. januarjem.

V NOČI MED PETKOM IN SOBOTO

PRI TRČENJU V OBCESTNI DROG ŽENSKA MRTVA IN DVA RANJENA

38-letno bolničarko Livio Martini por. Graziadei je vrglo iz avta na asfalt in je bila pri priči mrtva Hudo sta se poškodovala tudi ostala dva potnika

Livia Martini - Graziadei

Prometna nesreča, ki se je pripetila okrog enih v noči med petkom in soboto, je terjala človeško žrtev in dve težko ranjeni osebi. Žrtev je 38-letna Livia Martini por. Graziadei, ki je stanovala v Ulici Flavia 6.

Nesreča se je pripetila na Istrski ulici, in sicer na ovinku pri krematoriju, ko je avto BMW 1602 s palermsko registracijo zaradi prekomerne hitrosti in spolzkega cestišča zaneslo s ceste, tako da je silovito trčil ob obcestni drog mestne razsvetljave.

V trčenju je Martinijevo, ki je sedela na prednjem sedežu, vrglo na cestni asfalt s tako silo, da je bila na mestu mrtva.

Hudo sta se poškodovala tudi ostala dva potnika, 32-letni mehanik Giordano Eller, prav tako doma v Ulici Flavia 6 in 23-letni težak Riccardo Frasson iz Istrske ulice 11. Na ortopedskem oddelku glavne bolnice so prvemu ugotovili zlom stegnenice, odprti zlom desne noge, domnevni zlom zapestja, udarce v trebuh in še druge poškodbe, zaradi česar se bo moral zdraviti 90 dni. Frasson pa je v nesreči utrpel zlom stegnenice, udarce v glavo in manjše poškodbe, tako da so mu zdravniki predpisali dvomesečno zdravljenje.

Tatovi odnesli nakit v vrednosti 10 milijonov lir

Iz stanovanja Gualtiera Pleta v Ulici dello Scoglio 32, so neznanci, ki so z izvijačem odprli vhodna vrata, odnesli večje število dragocenih predmetov, v glavnem nakita, v vrednosti kakih 10 milijonov lir.

Lastnik je preiskovalcem povedal, da je že več dni dobival sumljive telefonske pozive. Vsakokrat ko je odgovoril, se namreč nihče ni odzval.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so tako polnoštevilno spremili k večnemu počitku našega brata in strica

RADISLAVA ŽAGARJA
(Baronov)

Posebna zahvala domačemu župniku g. Živcu, darovalcem cvetja in vsem, ki so na kakršenkoli način počastili njegov spomin.

Brata, sestre, nečaki in drugo sorodstvo

Bazovica, Pesek, Log, Katinara, 21. decembra 1980

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega očeta, nonota in brata

FRANCA ŽAGARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

Padriče, Nabrežina, Bazovica, Draga, 21. decembra 1980

19. 12. 1979 — 19. 12. 1980

Ob 1. obletnici smrti

JUŠTINE ROŽNIK por. FURLAN

se je spominjajo mož Angel in sorodniki.

Dolina, 21. decembra 1980

OB URADNEM ZAČETKU DEL NA BIVŠEM KODRIČEVEM POSESTVU

Razlaščanje kmečke zemlje kot sistem

Na nekdanjem Kodričevem posestvu v neposredni bližini Cagnijevega trga, sicer med ulicama Flavia in Puccini, kjer se končuje Sv. Ana ter začenja Kolonkovec, so včeraj proslavili uradni začetek del za izgradnjo stanovanj železarjem škedenjskega Italsidra. Dejansko se gradbeni stroji pojavijo šele čez čas.

Dogodek, ki mu je prisostvoval tržaški župan v navzočnosti članov tovarniškega sveta, sindikalistov in tudi delavcev, se uokvirja v uresničevanje načrta o tako imenovanih cenenih in ljudskih gradnjah (PEE), s katerim tržaški upravitelji silijo v predmestje, ne da bi poprej izpeljali varianto k regulacijskemu načrtu, kot narekuje sklep občinskega sveta z dne 26. januarja lani. Dogodek torej pomeni prvo gradbeno pobudo na zemljišču, ki je bilo razlaščeno v smislu načrta PEEP.

Ob Ul. Flavia bodo sezidali 120 stanovanj, poleg tega tudi socialni center, kakor danes nazivajo prostore za družabne, kulturne in športne prireditve ter raznovrstno koristno kratkočasenje. Pobuda kot taka je hvalevredna, posebno še zato, ker se je delavstvo železarne (vsega 1800 oseb) v ta namen združilo v gradbeno zadrugo (Cooperativa Edilizia Italsider) in tako prišlo do nove strehe ceneje, kakor pa z najetjem ali nakupom stanovanj, ki bi jih zgradilo to ali ono stavbeno podjetje.

Prav zato pa pobuda marsikomu ne gre v račun. Na primer zavarovalnici Lloyd Adriatico: na Kolonkovcu ima v načrtu zidavo kakih 200 stanovanj, ustrezno zemljišče tudi že ima, a 120 možnih kandidatov pojde stanovat drugam. Poiskati bo treba druge najemnike ali kupce, kar seveda ni lahko, če pomislimo, da je gradnja novih stanovanjskih poslopij spričo neprestanega demografskega osipa nesmiselna.

Iz drugega zornega kota je pa pobuda seveda graje vredna, ker je za njeno uresničenje bila zasežena plodovita kmečka zemlja. Gre za 9.500 kvadratnih metrov vrta s toplimi gredami, ki je bil last enega najbolj znanih vrtnarjev Tržaškega, Dušana Kodriča. Zadruga Italsider bi bila morala po prvotnem načrtu zidati na Kolonkovcu, kot zadruge ACLI-Casa, G. Fanin, Primo maggio in Trieste '77, ki svojim račune prekrižali Kolonkovčani s svojim odločnim nastopom. Medtem ko te štiri zadruge še vztrajajo na Kolonkovcu, je zadruga škedenjskih železarjev pred odv. Chersija navezala pogajanja s Kodričem, ki so bila seveda dolga, so pa lastniku zemljišča vsaj prihranila razlastitev kot tako in mu omogočila, da je rešil skoraj 3.000 kvadratnih metrov zemlje, ki bi jo sicer po razlastitvenem postopku prav tako pobrali.

Seganje po kmečkih površinah, ki so po večini slovenska last, smo že mnogokrat označili kot plod finančno-političnih špekulacij na račun Slovencem in manj premožnih slojev. Take špekulacije nedvomno spodbuja tudi neustrezna zakonodaja glede odkupne cene za kmečko zemljo v primeru razlastitve. Če zemlje lastnik ne obdeluje, prejme zanjo žaljivo nizko odškodnino, neposredni obdelovalec pa dvakrat toliko: odločno premalo torej. Če je kmečko zemljo prav treba razlastiti, potem naj zanjo veljajo tržne cene, ki so edine lahko pravične, pa čeprav sploh ni mogoče stvarno oceniti povzročene škode: ta je v resnici nepopravljiva, saj tu ne gre za kakšen tisočak več pri kvadratnem metru, marveč za sistematično trganje tkiva, ki ne bo nikdar več oživelo. (dg)

ZAHVALA

Vsem, ki so na katerikoli način z nami sočustvovali ob izgubi naše predrage

MARY KOSMINE vd. KANC

se prisrčno zahvaljujemo

DRUŽINA

Trst, 21. decembra 1980

ČEPRAV S PETINTRIDESETLETNO ZAMUDO

Bivšim deportirancem v nacističnih taboriščih je bila končno priznana pravica do pokojnine

Čeprav zelo počasi, si socialna pravica tudi v italijanski zakonodaji utira pot. Tak občutek ima človek, ko prebere zakon štev. 791 z dne 18. novembra 1980, ki je bil objavljen v uradnem vestniku 1. decembra.

Za kaj pravzaprav gre? Bivši deportiranci v nacističnih taboriščin so po več kot 35 letih od zaključka zadnjega svetovnega konflikta vendarle dobili moralno in finančno priznanje, žal pa tega trenutka večina upravičencev ni dočakala in njihovemu spominu se ob tej priložnosti hvaležno klanjamo. Prej so deportiranci bili deležni le enkratne odškodnine na osnovi zakona štev. 2043/63 in tedaj je bil tudi izdelan in objavljen v uradnem vestniku podroben seznam vseh tistih, ki so dokazali svoj status mučenikov nacističnih krvnikov. Novost tega zakona je tudi v tem, da so postavljeni na isto raven tudi preživeli italijanski državljani, ki so jih mučili v tržaški Rižarni, ki je postala državni spomenik.

Pa preidimo k bistvu. Italijanske državljane, ki lahko dokažejo svoj status deportiranca (merodajno je tedanje državljanstvo, ne glede na to, če kdo danes biva izven italijanske države), je zakon 791 izenačil z vojnimi invalidi in pohabljenci tako kar zadeva pravico do privilegirane delovne zaposlitve kot koriščenja zdravniške, zdravilske in klimatske nege ter zdravljenja v bolnišnici. Kar pa je najvažnejše, bodo deportirancem, ki so dopolnili 50 let (ženske) oziroma 55 let (moški) priznali dosmrtno finančno podporo v višini minimalne pokojnine INPS, se pravi 162.950 lir na mesec. Iz zakonskega besedila se da sklepati, da imajo pravico do te finančne podpore le neposredno prizadeti, ne pa svojci v primeru smrti upravičenca. Zakon 791/80 nima zapadlosti, se pravi, da ni rok za predložitev časovno omejen in to lahko interesenti storijo kadarkoli. Seveda je v njihovem interesu, da to storijo čimprej, tudi zaradi tega, ker ni povsem jasno določeno, od katerega datuma dalje bodo izplačevali te pokojnine, zato je priporočljivo, da upravičenci vložijo čimprej zahtevke na posebno komisijo pri zakladnem ministrstvu.

V poštev pridejo naslednje kategorije ljudi, ki so bili deportirani v nacistična koncentracijska taborišča zaradi rasne pripadnosti, verskega ali ideološkega prepričanja:

1. udeleženci osvobodilnega boja oziroma odporniškega gibanja;
2. kdor je opravljal politično delo v javnost, ki je bila v nasprotju z usmeritvijo fašističnega in nacističnega režima;
3. člani političnih strank, ki jih je nacifašizem prepovedal;
4. kdor je manifestiral ali protestiral proti fašističnemu režimu in nemškim okupatorskim silam;
5. kdor se je udeležil stavk proti nemškemu okupatorju,
6. kogar so zajeli med represalijami, množičnimi aretacijami ali stavkami;
7. žrtve rasistične gonje;
8. vojaški interniranci in delavci, ki so jih odvedli na delo v Nemčijo, kateri so se upirali ali sabotirali nemško proizvodnjo in so jih nato odpeljali v koncentracijska taborišča.

Prošnje bo proučila posebna komisija, katero bodo sestavljali predstavniki predsedstva vlade, notranjega, pravosodnega in zakladnega ministrstva ter naslednjih organizacij: ANED (bivši politični deportiranci v koncentracijskih taboriščih), ANPPIA (politični preganjanci), ANEI (vojaški interniranci) in Zveze judovskih skupnosti. Vsem tistim, katere so že vključili v uradni seznam na osnovi zakona 2043/63, ne bo treba dokazovati svojega statusa. V nasprotnem primeru bodo upravičenci morali to dokazati na podlagi vpisa v seznamе mednarodnega rdečega križa, za deportirance in jetnike tržaške Rižarne pa je predvidena tudi navedba prič oziroma izjava preko notarskega akta.

Upravičenci se za ureditev dokumentacije in predložitev prošenj lahko obrnejo na borčevske organizacije ali pa na patronate. Tudi Patronat Kmečke zveze INAC v Trstu, Ul. Ciceronè 8/b, urejuje te pratike.

- bs -

Pismo uredništvu

Ob koncu oddaj o povojni slovenski šoli

V petek, 19. t.m., dopoldne je bila na sedežu Trst A zadnja — 11. oddaja o povojnem slovenskem šolstvu pri nas. Po 9. oddaji smo poročali, da žal oddaje niso bile dovolj objektivne in da se je oglasil celo begunski profesor, ki je pogrel stare begunske marnje o Župančiču in Budalu. Avtorica oddaje pa je za sklepno oddajo povedala, da je oddaja sad njenih priprav za doktorsko disertacijo, za katero, da se je zelo potrudila. Posebej je podčrtala, da se je tudi posvetovala s štirimi slovenskimi šolniki in povedala tudi njihova imena, tako da so poslušalci lahko ugotovili, da gre za kar tri «begunce» in enega samega «titovca». Dodala je še, da se je posvetovala tudi z dvema obiskovalcema povojne slovenske šole v Trstu, ki sta že pred leti postala napovedovalca pri radiu Trst A in da ni njena naloga določati, kdo ima prav. V resnici pa je že izbira njenih svetovalcev dovolj zgovorna ne glede na opredeljenost obeh mlajših svetovalcev.

Ostane le še vprašanje: ali bo taka avtoričina «objektivna» disertacija lahko služila kot prispevek k zgodovini naših povojnih šol? Spričo letošnje 200-letnice šolstva na Tržaškem je tako vprašanje še bolj umestno.

Končno bi avtorico in njene svetovalce radi opozorili, da je prof. J. Pirjevec prejšnji ponedeljek med svojim Jutranjim almanahom na podlagi dokumentov, ki jih je letos prejel iz londonskega arhiva, ugotovil, kako zagrizeno trmast sovražnik Jugoslavije, in ne samo komunizma, je bil tisti šef Zavezniške vojaške uprave v Trstu, general Airey, ki so mu begunci tako servilno služili. — Trmasti general je «gonil svojo» nam sovražno politiko tudi po junijski resoluciji kominforma leta 1948, tako da so ga že v letu 1949 zamenjali z drugim generalom, ki pa ni bil kdove kaj boljši. Tako je sedaj še bolj razumljivo, zakaj je leta 1948 Aireyevo vojaško sodišče tako strogo obsodilo naš dnevnik zaradi objave sedmih «protiaireyevskih» člankov.

Ali bodo v prej omenjeni disertaciji te letos potrjene ugotovitve o angleškem generalu upoštevane? Ali pa bo disertacija sodelovanje s tem generalom proglasila za zasluge za slovensko šolstvo pri nas, za katere ga bo nemara še kdo predlagal za odlikovanje? (s.r.)

Slavje proseških 50-letnikov

Proseški petdesetletniki so prejšnji teden praznovali. Sešli so se v gostilni pri Dolencu, kjer so se dolgo zadržali v prisrčnem vzdušju, še prej pa so položili venec pred vaški spomenik padlim.

V petek celovečerni koncert proseške godbe

Sodeloval bo tudi amaterski oder Jaka Štoka

Proseška godba bo zaključila leto 1980 s celovečernim koncertom, ki bo v petek, 26. t.m., popoldne v Kulturnem domu na Proseku. Na koncertu bodo sodelovali tudi član. Amaterskega odra Jaka Štoka s Proseka Kontovela, ki bodo izvajali tri prizore «Lajne», ki jo je izrecno za to priliko napisal domačin Alojz Ciak.

Skratka, obeta se res prijeten kulturni popoldan, ki naj bi postal tradicionalen.

Na koncertu bo godba, ki šteje s pristopom svežih, mladih moči, nad 50 članov, izvajala nekaj precej zahtevnih skladb, kar dokazuje, da se z vztrajnim delom in požrtvovalnostjo lahko marsikaj doseže. Za ta koncert se godba pod vodstvom kapelnika Slavka Lukše skrbno pripravlja.

Seveda pri tem ne smemo pozabiti, da je godba imela letos že nekaj precej važnih nastopov. Sodelovala je na republiški reviji pihalnih orkestrov v Artičah (29. junija). Udeležila se je proslave 130-letnice gasilske godbe Kapele pri Brežicah (20. julija). Nadvse uspela pa sta bila koncerta, ki jih je godba priredila na Proseku in Kontovelu na prostem v poletnem času. Omeniti moramo tudi nastop na reviji lahkih orkestrov 6. junija v Gorici. Ta nastop je bil za godbo precej važen, saj je nastopila pred goriško publiko, ki je proseške godbenike navdušeno sprejela.

Godba je seveda sodelovala na vseh pomembnejših vaških prireditvah, kot so Prešernova proslava, prvomajski miting, prvomajska budnica, na komemoracijah, kot tudi na veselih in družabnih večerih, kjer godba nedvomno prinese dobro voljo in razvedrilo.

Aktivni godbeniki se hočejo ob zaključku leta predstaviti občinstvu s celovečernim koncertom, ki naj bi bil sad njihovega enoletnega truda in dela. Zato vlada med godbeniki, posebno mlajšimi, mrzlično pričakovanje za ta dogodek, saj bo za marsikoga prvi koncert v življenju. Pozabiti ne smemo, da ima najmlajši član godbe devet let, najstarejši pa 73 let. Torej res dolga nit med dvema rodovoma, ki sodelujeta in se prizadevata, da se godbena tradicija na Proseku, ki sega v leto 1924, nadaljuje in razvija.

B. R.

Zanimiva pobuda na srednji šoli Fr. Levstik

V torek, 16. t.m., so v prostorih srednje šole «Fran Levstik» na Proseku odprli likovno razstavo tržaškega slikarja Borisa Zuljana. Razširiti ljubezen in potrebo po umetnosti tudi med mladimi, je bil cilj, ki so si ga organizatorji razstave postavili. Zato ni nič čudnega, da je bila razstava namenjena predvsem učencem.

Najprej je umetnika pozdravila učenka tretjega razreda nato je razstavo otvoril prof. likovne vzgoje Franko Žerjal in prisotnim predstavil umetnika in njegovo delo. Po tem kratkem uvodu je sledilo srečanje učencev z umetnikom, ki jih je v sproščenem in prijetnem razgovoru popeljal v svoj fantazijski svet in svet barv. Razstava, ki bo odprta še jutri, od 9.30 do 18. ure, je med učenci in ostalimi obiskovalci zbudila veliko zanimanje.

● **Komunistična svetovalca** v deželnem svetu Tonel in Zorzenon sta vložila vprašanje, da bi od predsednika deželnega odbora izvedela, kakšno je njegovo mnenje o usodi železarne Italsider v okviru načrta o preosnovi, ki ga je pripravila družba Finsider.

DEVINSKI PEVCI IN PEVKE SO NASTOPILI V POSTOJNI

Uspel koncert Fantov izpod Grmade in Dekliškega zbora Devin

Zbora «Fantje izpod Grmade» in Dekliški zbor - Devin sta bila v petek, 19. t.m., gosta postojnske gimnazije in nastopila v postojnskem kulturnem domu. Zbora sta Postojnčanom vrnila obisk, ki so ga ti opravili v naših krajih pred nekaj meseci. Takrat so se tudi utrdile vezi med obema našima zboroma in postojnsko gimnazijo, še posebej z njenim mešanim zborom.

V kulturnem domu je pred občinstvo stopila najprej študentka postojnske gimnazije, ki je na kratko orisala, kako je sploh prišlo do stikov med obema našima organizacijama in njihovo gimnazijo. Toplo se nam je tudi zahvalila, da smo se takoj odzvali njihovemu vabilu in prišli v Postojno. Predstavnica naših dveh zborov je v svojem kratkem nagovoru prikazala stanje slovenske narodnostne skupnosti v občini Devin Nabrežina, podčrtala je tudi dejstvo, da imata oba zbora svoj sedež v Devinu, to je v kraju, ki je močno izpostavljen asimilacijskemu pritisku. Omenila je tudi, da imata zbora sedež v zelo neprimernih prostorih, zaradi česar bo treba glede tega v kratkem kaj ukreniti. Povedala je še, da gojita oba zbora predvsem slovensko ljudsko in umetno pesem in da sta si obe organizaciji zadali cilj, da stremita za povezovanjem z matičnim narodom. Obe skupini se namreč zavedata, da je zamejski Slovenec brez zaslombe v matici zapisan propadu.

Sledil je nastop Dekliškega zbora iz Devina, ki je zapel šest pesmi, prav tako je šest pesmi zapel tudi moški zbor «Fantje izpod Grmade». Na večeru je nastopil tudi mešani zbor gimnazije Postojna. Za zaključek so vsi trije zbori skupno zapeli Prešernovo «Zdravljico».

Naj tudi na tem mestu izrečemo zahvalo organizatorjem tega srečanja, še posebej njemu osebju postojnske gimnazije in seveda študentom, ki so poskrbeli, da smo se v Postojni prijetno počutili. Tudi to naše srečanje potrjuje dejstvo, da nas meja ne sme ločevati in da bi vsa naša društva morala skrbeti za zbliževanje med Slovenci, ki živijo tu in onstran meje.

Le

● **Ulica Lazzaretto Vecchio** bo občina poskrbela za nova parkirišča za motorje, mopede itd. Pred lihimi številkami hiš bo parkirišče teklo od Ul. Economo do Ul. Promontorio, pred sodimi številkami pa od Ul. Corti do številke 12.

ODBOR ZA PROSLAVO 200 LET ŠOLSTVA

200 LET ŠOLSTVA NA TRŽAŠKEM

DANES, 21 DECEMBRA, V KULTURNEM DOMU V TRSTU

Ob 16. uri odprtje razstave učbenikov.
Ob 16.30 odprtje razstave del z natečaja Sindikata slovenske šole.
Ob 17. uri **«Moji dedje, moji starši in jaz v šoli»** — igra-kolaž Frančka Rudolfa iz spisov o šoli skozi tri generacije na Tržaškem v režiji Marija Uršiča.

Nastopata otroška folklorna skupina osnovne šole Ivan Grbec iz Škednja in otroški pevski zbor Glasbene matice.

Prodaja vstopnic bo eno uro pred pričetkom predstave pri blagajni Kulturnega doma.

Pravkar izšlo

Obnovljeno vodstvo konzorcija za šolo «Združeni svet»

Na sedežu tržaške pokrajine so včeraj umestili nove organe Konzorcija za gradnjo mednarodne šole «Združeni svet», ki ga sestavljajo poleg pokrajine še nabrežinska občina, trgovinska zbornica in Tržaška hranilnica. Občni zbor je umestil nove upravitelje, odobril proračun in poslušal poročilo dosedanjega predsednika odv. Pacie o petletnem pripravljalnem delu konzorcija. Nato se je sestal vodilni odbor, ki je iz svoje srede izvolil za predsednika odv. Alda Terpina, za podpredsednika pa je potrdil prof. Aleša Lokarja.

Kantavtor Rino Chinese gost PD Primorec

V petek je v Ljudskem domu v Trebčah na povabilo domačega PD Primorec nastopil kantavtor Rino Chinese. Predstavil je dvanajst pesmi, katerih glasbo in tekste je sam sestavil. Vse so v rezijskem narečju, spremljava pa na kitaro. Teme so sicer različne, vse pa izražajo težave rezijskega ljudstva in vsakdanjem boju za obstanek, težke razmere izseljencev, potresencev, zapuščenost majhne doline med hribi in ljubezen do nje. Poslušalci so sprejeli njegove pesmi z navdušenjem, saj so pristne in doživete. Razkrile so nam občutljivega glasbenika, obenem pa tudi del stvarnosti rezijske zemlje.

Čestitke

Nona Ivanka, nono Slavko, družine Inamo in teta Anica pozdravljajo srečni prihod male IVANE.

V Mačkoljah slavi danes NADJA ZONTA svoj rojstni dan. Vse najboljše ji iz srca kliče družina Smotlak.

Jutri praznuje 75. rojstni dan MILKA GRGIČ (Tagurnjeva). Vse najboljše ji želijo mož Stanko, vnuki Igor, Tatjana in Sonja ter nevesta Silva.

Na Proseku praznuje jutri težko pričakovani 14. rojstni dan SABINA. Da bi se ji izpolnile vse skrite želje ji iz srca želijo tata, mama ter sestri Damjana in Jadranka. Čestitkam se pridružuje Franko.

Včeraj sta si obljubila zakonsko zvestobo ANA CRISTIANI in MARJAN KRISTANČIČ iz Jazbin. Obilo sreče v novem skupnem življenju želi družina Korsič iz Trsta.

Danes praznuje naša BETKA 18. rojstni dan. Vse naj naj naj ji želi V.a.

Včeraj sta se poročila

MAJA DEMŠAR
in
ZDENKO FLORIDAN

Obilo sreče jima želijo slovenski zdravniki

V petek, 19. t.m., je v Benetkah na fakulteti za arhitekturo z odliko promovirala

TAMARA BALDASSI

K temu uspehu ji čestitajo vsi njeni dragi.

Gledališča

VERDI

Danes ob 16. uri (red G za vse prostore), osma predstava Straussove opere «Salome». Dirigira Gert Meditz, za režijo je poskrbel Alberto Fassini. Pri blagajni gledališča je na razpolago še nekaj vstopnic.

ROSSETTI

Danes ob 16. uri Federico Garcia Lorca: «Dom Bernarde Albe» z Lillo Brignone v glavni vlogi. Nastopajo še Elsa Vazzoler, Maria Teresa Bax, Sofia Amendola, Lu Bianchi, Maria Grazia Sughi, Susanna Marcomeni, Lucia Modugno, Giusy Carrara, Flavia Borelli, Dina Signori in Maria Pecchinelli. Režija Giancarlo Sepe, scena in kostumi Maurizio Balò, glasba Arturo Annecchino. Zadnja predstava.

TEATRO CRISTALLO

V Teatro Cristallo v Ul. Ghirlandaio nastopa vsak dopoldan od 11.30 za osnovne in srednje šole baletna skupina gledališča Verdi pod vodstvom koreografa Flavia Bennatija. Med solisti nastopa znana jugoslovanska baletka Vesna Bukorac in plesalec rimske Opere Tuccio Rigano. Ostali solisti so Alessandra Bianchini, Michele Ellis, Paolo Duro in Bruno Malusà. Program je razčlenjen na panoramski pregled treh stoletij baleta in je zelo primeren za mladino. Program obsega plesno suito iz Haendlovih oper «Alcina» in «Ario dante», odlomke iz «Samota» Duke Ellingtona; passo double iz Mincusovega «Don Kihota» in moderni balet «Rumming» na glasbo Eumirja Deodata.

Vstopnice bo treba rezervirati pri tiskovnem uradu gledališča Verdi (tel. 62-931).

Kino

Ariston 17.30—21.00 «Woodstock».
Eden 17.00 «Capitolo II.» J. Caan, M. Mason.
Ritz 16.30 «Il pap'occhio». S. Annichiarico, R. Arbore, R. Benigni, Le sorelle Bandiera Barvni film.
Excelsior 16.00 «Il vizietto II.» U. Tognazzi.
Grattacielo 16.00—22.00 «Biancaneve e i sette nani». Risani film.
Fenice 15.30 «Superman II.».
Aurora 16.00 «Attacco: piattaforma Jennifer».
Cristallo 16.00 «Taglio di diamanti» D. Niven.
Vittorio Veneto 15.15 «Il ladrone». E. Montesano, E. Feneca.
Capitol 15.30 «Mia moglie è una strega». Renato Pozzetto, Eleonora Giorgi. Barvni film.
Moderno matineja 10.00 «Heidi». Risani film.
Moderno 15.30 «Ecco noi per esempio». A. Celentano, R. Pozzetto.
Lumiere 14.30 «Senza buccia».
Jutri: 16.30 «Superexcitation». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Volta 15.00 «Filo da torcere». Clint Eastwood.

Koncerti

AVDITORIJ

Današnji nedeljski koncert bo zadnji v tem letu. Pobuda, ki jo je dalo gledališče Verdi v sodelovanju s tržaškim sedežem RAI in deželnim gledališčem Teatro Stabile, se bo nadaljevala 11. januarja s koncertom trobilnega ansambla, katerega bodo sledili drugi koncerti komornega orkestra pod vodstvom dirigenta Severina Zannerinija. Ta orkester bo danes, ob 11. uri imel na programu eno samo delo: Serenado v C-duru za godalni orkester op. 48 Petra Iljiča Čajkovskega. Gre za eno najbolj znanih del, ki ga je veliki ruski mojster posvetil Mozartu kot znak spoštovanja.

Pri osrednji blagajni v Pasaži Protti prodaja vstopnic.

Razna obvestila

SPD Tabor Opčine: rezervacija vabil za silvestrovanje 1980 bo v Prosvetnem domu vsak dan od 17. do 19. ure, dokler bodo razpoložljiva mesta.

Vodstvo TPPZ sporoča, da današnje srečanje v Lipici odpade. Odloženo je na 11. januar 1981

Razstave

KD Vesna sporoča, da je fotografska razstava Maria Magajne v domu Albert Sirk odprta vsak dan od 18. do 22. ure ob praznikih tudi od 10. do 12. ure vključno do 28. decembra.

Razstava slikarja Borisa Zuljana v šolskih prostorih srednje šole F. Levstik na Proseku bo odprta do 23. t.m. od 9.30 do 18. ure razen danes, 21. t.m.

Izleti

Sekcija KPI Josip Verginella v Križu organizira od 27. junija do 5. julija 1981 9-dnevno potovanje v Sovjetsko zvezo. Potovalni načrt predvideva ogled pristaniškega mesta Baku ob Kaspijskem morju, zgodovinskega mesta TBILISI ob reki Kura in Moskve. O ceni potovanja in drugih informacijah bomo naknadno poročali.

Prisrčno vabljeni! **ODBOR**

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA

priredi danes, 21. t.m., že

TRADICIONALNI KONCERT

za zaključek starega leta, ki bo ob 16.30 v občinski telovadnici v Nabrežini.

Vljudno vabljeni! **ODBOR**

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom - balkonska dvorana - izven abonmaja

DACIA MARAINI

ŽENSKI NA PODEŽELJU

(enodejanka)

V soboto, 27. decembra, ob 18.30 in v nedeljo, 28. decembra, ob 19. uri.

Zaradi omejenega števila sedežev svetujemo, da si vnaprej priskrbite rezervacije.

Predstava traja eno uro in 15 minut. Rezervacija vstopnic vsak delavnik od 10. do 12. ure in eno uro pred pričetkom predstave pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, tel. 734-265.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

KULTURNI DOM
GOSTOVANJE PRIMORSKEGA DRAMSKEGA GLEDALIŠČA NOVA GORICA

BRIAN CLARK

ČIGAVO JE MOJE ŽIVLJENJE?

V soboto, 27. decembra, ob 20.30 ABONMA RED B — prva sobota po premieri;
ABONMA RED F — druga sobota po premieri;
V nedeljo, 28. decembra, ob 16. uri ABONMA RED C — prva nedelja po premieri;
ABONMA RED G — popoldan na dan praznika.

Ker so abonmaji združeni, prosimo abonente redov C, F in G, da dvignejo nove številke sedežev v Kulturnem domu od jutri dalje vsak delavnik, od 10. do 12. ure ali eno uro pred pričetkom predstave. **Obveščamo tiste, ki so že dvignili nove številke, da ostanejo te še vedno veljavne.**

Šolske vesti

Učenci in učiteljstvo osnovne šole Pinko Tomažič vabijo starše in prijatelje na božičnico, ki bo v torek, 23. decembra 1980, ob 11.30 v šolskih prostorih.

KD Valentin Vodnik
DOLINA

prireja danes, 21. t.m.

ZIMSKI POHOD na VELIKO GRUBLO (KOKOŠ)

Pohod bo ob vsakem vremenu, razen ob hudem nalivu ali metežu.

Zbirno mesto na društvenem sedežu ob 9. uri.

Mladinski odsek KD RDEČA ZVEZDA

vabi na

1. srečanje posvečeno angleški pop glasbi v 60. letih

(Glasba, plošče, spremna glasba), ki bo v torek, 23. t.m., ob 20.30 v društvenih prostorih v Saležu.

ŠPORTNO DRUŠTVO PRIMORJE

priredi tudi letos v športnem krožku na Proseku na zadnji dan starega leta

SILVESTROVANJE

Za veselo vzdušje bo poskrbel ansambel VODOPIVEC.

Vpisovanje vsak dan v baru «Nadja».

SPD Igo Gruden in ŠD Sokol

vabita člane in prijatelje na

SILVESTROVANJE

ki bo v društvenih prostorih v Nabrežini. Igral bo priznani orkester. Rezervacije sprejema Stanko Devetak, telefon 200-780.

Hotel - restavracija

SESLJAN - SISTIANA

vabi na

SILVESTROVANJE

z večerjo in plesom. Informacije na tel. št. 209235.

SLOVENSKI KLUB V TRSTU

sporoča,

da nastopi jutri, 22. decembra, zimski solsticij in da se bo poslej čas sonca daljšal. Ob tem prazniku — pa ob božiču in ob koledarskem novem letu želi vsem članom in prijateljem **sreče sreče sreče!**

Klubski torki pa bodo do nadaljnjega sporočila na počitnicah.

KD FRANCE PREŠEREN

priredi v petek, 26. decembra, ob 17. uri v gledališču France Prešeren v Boljuncu

KULTURNI VEČER

z nastopom domačega pevskega zbora in tamburašev pod vodstvom Draga Žerjala ter članov dramske skupine z veseloigro

VENDERIG'LE NA PLACI

v režiji Tatjane Turco.

Ponovitev v soboto, 27.decembra, ob 20.30.

VABLJENI!

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV

ZDRUŽENJE AKTIVISTOV OSVOBODILNEGA GIBANJA NA TRŽAŠKEM OZEMLJU

ODBOR ZVEZE VOJNIH INVALIDOV NOV

prireja dne 29. t.m., ob 17. uri, v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu — Ul. Petronio 4

NOVOLETNO DRUŽABNOST

Vabljeni vsi člani in svojci!

Prijateljem, znancem in klientom

VESELE PRAZNIKE

in

POZITIVNO 1981

želi

mizar Boris Grilanc

NAROČNINA ZA PRIMORSKI DNEVNIK ZA LETO 1981

Celoletna	49.000 lir
Polletna	35.000 lir
Mesečna	7.000 lir

Celoletna naročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 49.000 lir velja za tiste, ki jo poravnajo do 30. aprila. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 84.000 lir.

Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in ČESTITKE.

Vsi, ki bodo poravnali naročnino do 28. februarja 1981, bodo udeleženi pri tradicionalnem nagradnem žrebanju.

NAROČNINE SPREJEMAJO:

Uprava: Trst, Ul. Montecchi 6 — Tel. 794672
Uprava: Gorica, Drev. XXIV. maja 1 — Tel. 83382
Raznašalci Primorskega dnevnika
Pošta: Tekoči račun ZTT 11/5374
Tržaška kreditna banka: Tek. račun št. 192

Včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 21. decembra
TOMAŽ

Sonce vzide ob 7.43 in zatone ob 16.24 — Dolžina dneva 8.41 — Luna vzide ob 16.31 in zatone ob 6.58

Jutri, PONEDELJEK, 22. decembra
DEMETRIJ

Vreme včeraj: najvišja temperatura 10 stopinj, najnižja 5, ob 18. uri 7,5 stopinje, zračni tlak 999,3 mb nestalen, veter 9 km na uro jugozahodnik, vlaga 90-odstotna, nebo pooblačeno s slabo vidljivostjo, morje skoraj mirno, temperatura morja 8,8 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Andrea Seculin, Stefano Leporè, Roberta Fischer.

UMRLI SO: 74-letna Teresa Matcovich vd. Iglich, 84-letni Giuseppe Stok, 42-letni Antonio Rodriguez, 38-letna Nives Smotlak, 80-letni Rodolfo Ianderca, 80-letna Francesca Candek vd. Coni, 84-letni Galliano Dolce, 82-letna Ermenegilda Krup vd. Miniussi, 75-letna Maria Benvenuti vd. Drioli, 85-letna Carmela Mocenigo vd. Dronigi, 77-letni Luigi Zennaro.

OKLICI: študent Glauco Dreos in študentka Alessandra Covach, trgovski posrednik Francesco Corigliano in uradnica Giorgia Celligoi, trg. pomočnik Edoardo Triscoli in obrtnica Thea Keber, uradnik Maurizio Di Mauro in uradnica Marina Konic, predstavnik Alberto Pezzoli in frizerka Antonella Gilardi, obrtnik Mario Novak in natakarica Orsolina Dini, mehanik Claudio Riccobon in trg. pomočnica Mariagrazia Tempo, univerzitetni študent Maurizio Gasparro in gospodinja Maria Grazia D'Agostino, mehanik Paolo Millo in frizerka Giuliana Nesich.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)

Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9, P.le Valmaura 11.
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Goldonijev trg 8, Ul. Belpoggio 4.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Goldonijev trg 8, Ul. Belpoggio 4.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 21. do 8. ure tel. 73267, predpraznična od 14. do 21. ure in praznična od 8. do 20. ure, tel. 68441.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211 001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 209197; Žavlje tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

LOTERIJA

BARI	60	62	78	5	14
CAGLIARI	88	16	72	74	55
FIRENCE	61	47	85	55	9
GENOVA	72	62	19	54	87
MILAN	50	90	22	23	40
NEAPELJ	75	11	62	63	64
PALERMO	84	58	55	74	45
RIM	49	37	74	56	28
TURIN	31	58	27	54	17
BENETKE	82	4	34	50	62

ENALOTTO

X 2 2 2 X 2 2 X X 2 1 X

KVOTE:

12 — 14.929.000 lir
11 — 466.500 lir
10 — 46.000 lir

Prisperajte za

DIJAŠKO MATICO

Ob nekem pozivu k preverjanju

Vodilni goriški politični in gospodarski krogi so se odločili preveriti italijansko - jugoslovanske odnose na goriškem mejnem sektorju. Odpreti hočejo pogovor o vsem, kar je bilo in kar ni bilo storjenega v zadnjih dvajsetih letih, in še zlasti po osimskem sporazumu. Takšna usmeritev jasno izhaja iz uvodnika zadnje številke revije «Iniziativa Isontina», revije centra za politične, gospodarske in socialne vede «Rizzatti», ki izraža politiko goriške krščanske demokracije.

Napoved za preverjanje je bila že nekaj časa v zraku ter je prekret že mogoče opaziti v drugačnem razmišljanju in ukrepanju vodilnih ljudi večinske stranke. Uvodnik v tej reviji predstavlja začetek nove politične dobe ter je prav, da poznamo vsaj njegova poglavitna stališča, da bi bolje razumeli, zakaj potreba po preverjanju in kam ta potreba vodi. Ker se nam zdi, da uvodničarja ali uvodničarje preveva predvsem želja po razvoju odnosov ob meji, ne moremo prezreti trditve, da se ne odpovedujejo nobeni v zadnjih dvajsetih letih izrečeni trditvi.

«Poziv k preverjanju», tako se uvodnik imenuje, zajema celotno problematiko goriškega prostora ter odnos tega prostora do širšega jugoslovanskega zaledja. Vsebina tega članka želi biti trdno zasidrana v vsakdanji realnosti, predvsem pa v odprtih vprašanjih. Navaja namreč, da je bila z osimskim sporazumom začrtana mejna črta na osnovi «odpovedovanja», da so bili zgrajeni ali se gradijo na Goriškem veliki, tudi osimski objekti (prehod v Škabrjelovi ulici, mejni prehod Štandrež, sabotinska cesta «grda rana na pobočju h Gorici obrnjenega s Sabotina», nikakršnih pripomb na račun gradnje HE Solkan, odcep avtoceste Vileš - Gorica. Uvodnik priznava, da odgovori sosednje strani na goriško ponudbo niso bili vedno zadovoljivi in da vzrok za takšne odgovore ni iskati samo v slabem jugoslovanskem gospodarskem položaju, ampak tudi v «pomanjkanju volje».

Med najhujšimi pripombami navajajo nerešeno vprašanje avtocestne povezave mejnega prehoda Štandrež - Vrtojba z Razdrtim, ukrepe, ki so onemogočili delovanje goriških avtoprevoznikov, vprašanje ribolova na Jadranu.

Člankarji nadalje ugotavljajo, da se po italijanskem posredovanju za vključitev v EGS Jugoslavija povezuje z Nemčijo in Avstrijo z gradnjo nove karavanške avtoceste, kar še bolj potiska goriški prostor na stransko pot, zlasti še zaradi tega, ker se daje prednost Trstu, Reki in Istri.

Iz tega sledi vprašanje, ki si ga upravičeno zastavljajo, namreč, kakšno politično, kulturno in gospodarsko vlogo pripisati goriški pokrajini, kako ovrednotiti mednarodno mejno postajo in kako pristopiti h gradnji suhozemskega terminala (avtoporta) in njegovi upravi, da ne bo postal spomenik nekemu neuresničenemu, predvsem pa zgrešenemu hotenju, da z našimi besedami opišemo tisto, kar muči avtorje uvodnika.

Zaradi vseh teh problemov na italijansko - jugoslovanski meji, zlasti po Osimu, in tudi zaradi perspektiv pravijo, da je torej potrebno preverjanje. Na osnovi dvajsetletnih izkušenj hoče sedanji goriški vodilni razred z realističnim smislom «združiti namene in stvarne možnosti». Gre za odgovorno in vso sproščenostjo izvedeno analizo obmejne politike, kot sam zatrjuje uredniški odbor.

V tej analizi je veliko resničnih trditev, pred katerimi se ne smemo ustrašiti. Navaditi se moramo slišati tudi drugačna stališča od tistih, ki smo jih bili navajeni doslej, kot denimo trditve, da je potrebno «odstraniti retoriko» in «suhe veje», zakaj «realnost je prekosila ideje».

Po naši oceni je v pozivu na preverjanje dovolj realističnega čuta za ocenjevanje zapletenega gospodarskega položaja, ki je zaradi svetovne gospodarske krize nastal na Goriškem, ki nastaja tudi zaradi objektivne odmaknjenosti Gorice od velikih komunikacijskih tokov, torej zaradi šibkosti, ki je ni mogoče odpraviti niti z večjim političnim angažiranjem. Ta šibkost nas bi še veliko bolj tepla, če se je ne bi od nekdaj zavedali ter bili prav zaradi tega politično aktivnejši, bili celo predhodniki Osima, bili odprti v svet, bolj kot nam to narekuje v pokrajinske meje ujeta miselnost.

Zelo sorodni gospodarski položaji v Italiji in Jugoslaviji ter iskanje izhoda povzročajo neposredna sočanja prav ob meji ter nas opozarjajo, da moramo deklarirani dobri politični volji po nadaljnjem razvijanju sodelovanja dati novo vsebino, dati konkretne oblike. Od tod nekatera vprašanja, ki se jim ne moremo izogniti.

Ali je Gorica izbrala pravilen razvojni model, ko se je usmerila v trgovinsko in prevozniško dejavnost? Ali ni vodilna struktura ta model razvoja sprejela iz sicer trenutnih konjunkturnih razlogov (traja konec koncev za nekatere sektorje 35 za druge pa 25 let), sicer pa se je zanj opredelila tudi zaradi idejnih in političnih razlogov. Zakaj ni že takrat razmišljala o ustvarjanju proizvodnih mest, o predelovalni industriji, o skladiščenju blaga? Ali je bil pravilen takšen razvojni model, ki je slonel na socialni podpori industriji s pomočjo državnega denarja iz zakona o prosti coni, ni pa v zadostni meri spodbujal podjetniške ustvarjalnosti? Končno bi si morali zastaviti tudi vprašanje o sposobnosti našega podjetniškega kadra.

Neizpodbitno je, da gospodarska kriza zahteva temeljito spremembo dosedanjega obnašanja. Od besed moramo preiti k dejanjem. Preveriti moramo, kje so možnosti gospodarskega in zlasti industrijskega sodelovanja, ki ima nujno trajnejši značaj kot trgovina. Res je, da Gorica ni komplementarna Novi Gorici in njenemu zaledju, da so vse njene industrije v krizi, da izobražujemo mladino, ki ne najde sebi primernih delovnih mest. Zakaj vztrajamo samo na trgovini in prevozništvu, ki sta v globoki krizi, ter se ne vržemo tudi v proizvodne panoge. Mar hočemo slediti slabemu zgledu, ki nam ga daje Trst? Nad vsem tem se moramo zamisliti. Zavedati pa se moramo tudi imperativa sedanje dobe, torej sodelovanja. Če ga mi ne bomo znali uveljaviti, bo šlo mimo nas in čez nas, kot že gre.

Osebni dohodki postajajo vedno manjši, potrošništvu pojenjuje sapa. Goriška trgovina beleži 30-odstotni padec. V krizo prihaja tudi delovanje mnogoštevilnih izvoznih podjetij. Jugoslavija hoče izvažati, mora izvažati! Tudi uvozno - izvoznim podjetjem bo pošla sapa, če izvožene količine ne bodo uravnovesili z enako količino uvoženega blaga. Temu se že v bližnji perspektivi ne bo mogoče izogniti.

Skupna politika ovrednotenja širšega goriškega prostora kot integralnega dela komunikacij dveh držav potrebuje novih spodbud. Ta prostor objektivno zahteva boljše komunikacije predvsem zaradi lastnih industrijskih potreb. Pomislimo samo na velik industrijski potencial severne primorske regije, ki se duši zaradi slabih komunikacij. Razumeti pa treba tudi odločitve glede nekaterih prednosti v cestni politiki Slovenije.

Zadnji meddržavni obisk v Rimu je ponovno potrdil dosedanjo usmeritev. Potrebno je imeti vero vanjo ter ji pomagati. Z dejanji. Osimski sporazum je zanjo dobra iztočnica: za dejanja na področju gospodarske politike in zaščite naše narodnostne skupnosti, kar bo (to slednje) potrebovalo povsem novo preverjanje.

Kakšne posledice bo prinesel «poziv k preverjanju» v političnem delovanju večinske stranke? Ali naj ga razumemo kot prenos politične osi v desno, kot poskus pokriti politični prostor, ki bi ga s protiosimsko politiko lahko zasedla kakšna lokalna sila ali lista? Ali gre za izsiljevanje v neki gospodarski in politični situaciji, ko sta bolj na mestu trezna presoja in upoštevanje nekaterih gospodarskih zakonitosti.

Razvoj bo pokazal, iz kakšnih nagibov ta nenaden in globok preokret, ki zaudarja po tržaški zatohlosti. Že sedaj pa je gotovo, da gre za novo razdobje odnosov na Goriškem, ki jih bo potrebno preveriti z vseh strani.

GORAZD VESEL

PO SKORAJ ENOLETNEM PREMORU

SPET VESEL OTROŠKI ŽIVŽAV V OBNOVLJENI ŠOLI V RUPI

Prostore bodo izročili namenu v torek, 23. t. m., ob 11. uri - Dela za ureditev otroškega vrtca še trajajo

Starši iz Rupe in Peči si bodo po novem letu nekoliko oddahnili, najbolj zadovoljni pa bodo seveda osnovnošolski otroci, ki jih je letos 36. Po božičnih počitnicah bodo namreč stopili v obnovljene prostore šole v Rupi, medtem ko se je pouk do zdaj odvijal v utesnjenih prostorih, deloma na županstvu v Sovodnjah, deloma v telovadnici sovodenjske šole.

Za temeljito popravilo rupenske osnovne šole se je občinska uprava odločila že pred leti, vendar je bilo mogoče sklep uresničiti šele v zadnjem obdobju. Sprva so bila razpoložljiva sredstva nezadostna, ob razpisu licitacije del ni bilo ponudnikov, kljub temu, da so bila poslovna vabila trinajstim podjetjem iz naše pokrajine in dežele.

Prav te težave so vplivale na zakasnitev, kajti občinska uprava je bila prisiljena iskati drugačne rešitve. Obnovitvena dela na poslopju šole in vrtca v Rupi je tako na začetku letošnjega leta prevzelo podjetje Murero Primo iz Gorice, vendar z znatnim poviškom (82 odstotkov) od prvotno predvidene vsote. Dela so začeli izvajati marca letos, zaključili pa so jih, razen nekaterih malenkosti, pred nekaj tedni. To velja za prostore osnovne šole, medtem ko so dela za preureditev vrtca še v teku. Medtem je bila namreč vnešena bistvena sprememba v prvotni načrt preureditve z rušenjem in ponovno zgraditvijo prejšnjega prizidka. Vselitev v vrtec je predvidena spomladi.

Tako osnovni načrt, kakor kasnejše spremembe je izdelal arhitekt Jože Cej, ki je dela tudi vodil. Vrednost del na šoli in v vrtcu pa je na podlagi sedanjih izračunov dosegla že nekaj nad 76 milijonov lir, ki jih bo občina krila z lastnimi sredstvi. K temu znesku je treba dodati še nadaljnih 10 milijonov za centralno ogrevanje in druga dela. Strošek pa še ni dokončen, kajti upoštevati je treba možnost po zakonu določenih poviškov.

V obnovljenih prostorih rupenske šole, ki jih bodo izročili namenu v torek, 23. t.m., ob 11. uri, bo v pritličju telovadnice, ki bo občasno služila tudi kot dvorana, s premično steno v sredini, v prvem nadstropju pa so uredili štiri učilnice ter sanitarije. Kot rezerva bo služila še manjša učilnica v podstrešju.

Občinski delavci so v teh dneh poskrbeli tudi za ureditev dvorišča in namestitev nove mreže, marsikaj pa bo treba postoriti tudi v prihodnjih mesecih. Tako bo najbrž v prihodnje treba poskrbeti za delno nadomestitev dotrajane ali pokvarjene opreme. Zaenkrat je pomembno to, da bo pouk spet stekel v domačem kraju. Zato občinska uprava pričakuje, da se bo torkove, sicer skromne slovesnosti, poleg predstavnikov šolskih oblasti, učiteljev in otrok polnoštevilno udeležili tudi starši.

KONČNO IZGLASOVAN ZAKON

Zdravniška oskrba in dosmrtna priznavalnina za deportirance

Velja za internirance v nemških uničevalnih taboriščih ter v tržaški Rižarni - Za vlaganje prošenj bo treba počakati

Pred približno mesecem dni je senatna zbornica dokončno odobrila osnutek zakona, ki določa, da imajo italijanski državljani, bivši internirani v nemških uničevalnih taboriščih, iste pravice do zaposlitve ter zdravstvene oskrbe kakor vojni invalidi ter, v kolikor so že dopolnili 50 (za ženske), oziroma 55 let (za moške) pravico do dosmrtne prizpavalnine v višini minimalne pokojnine, ki jo izplačuje zavod INPS. Trenutno znaša pokojnina 164.500 lir, s prihodnjim letom, pa naj bi se povišala na 186.000 lir.

Pravico do zdravniške oskrbe in priznavalnine imajo tudi preživeli interniranci v tržaški Rižarni.

Uradnega tolmačenja o izvajanju zakona še ni, so nam te dni povedali na patronatu INCA - CGIL, kamor smo se obrnili za podrobnejša pojasnila. Ta patronat je namreč že leta 1963, ko je bila bivšim deportirancem priznana enkratna odškodnina, skrbel za izpopolnjevanje prošenj, za urejevanje potrebne dokumentacije, za sezname.

Najprej je treba počakati, da zakon stopi v veljavo, nato pa še na navodila za njegovo izvajanje. Zato bo treba še nekaj časa počakati, so nam prijazno odgovorili na patronatu, kjer so nam posredovali dokončno besedilo zakona, iz katerega povzemamo nekaj bistvenih točk.

Zakon, menda bo dobil številko 791 z dne 18. 11. 1980, se sklicuje na dekret predsednika republike z dne 6. oktobra 1963, na podlagi katerega je bila deportirancem v nemških uničevalnih taboriščih priznana enkratna odškodnina. Rok za vlaganje prošenj je neomejen, tako določa drugi člen zakona, medtem ko tretji obsega določbe o sestavi in poslovanju posebne komisije, ki bo prošnje preučevala. Poleg predstavnikov vlade bo v komisiji po en predstavnik združenj ANED, ANPIA in ANEI. Za tiste, ki so bili na podlagi dekreta iz leta 1963 že vključeni v posebne sezname, bo menda postopek za dosego priznavalnine potekal avtomatično. Za bivše zaporнike v tržaški Rižarni bo komisija, v pomanjkanju uradnih dokazil, vzela v poštev tudi pričevanja in zaprisežene izjave.

Za izplačilo priznavalnin so v tem letu iz državnega proračuna namenili tri milijarde lir, ni pa znano, kolikšen bo strošek, oziroma izdatek v prihodnjem letu.

O izvajanju zakona v korist bivših deportirancev bomo še poročali, kakor hitro bomo imeli na razpolago točne informacije, že zdaj pa lahko svetujemo, da je najbolje če se upravičenci povežejo s patronati, kjer so že pred 17 leti urejevali dokumentacijo na osnovi dekreta predsednika republike št. 2043 ter do združenj ANED in ANPIA.

Razstavi v Kanalu in Novi Gorici

V galeriji Rika Debenjaka v Kanalu bodo jutri, v ponedeljek, 22. decembra, ob 18. uri odprli razstavo fotografij Rafaela Podobnika.

V galeriji Meblo v Novi Gorici pa je od petka odprta razstava akvarelov Darije Vidic. Odprta bo do 7. januarja.

Razstave

V goriški galeriji Pro loco bodo jutri ob 18. uri odprli razstavo slik goriškega slikarja Milovana Bressana.

Sinoči so v goriškem avditoriju v Ul. Roma odprli razstavo slikarja Danila Jejčiča. Razstava bo odprta vsak dan do 10. januarja.

Občinska svetovalka

ALIDA DEVETAK

in

SERGIO PERESSON

sta si včeraj obljubila večno zvestobo. Ob vstopu na skupno življenjsko pot jima toplo čestita občinski svet iz Doberdoba.

Predsednici prosvetnega društva Kras z Dola - Poljan

ALIDI DEVETAK

in soprogu

SERGIU PERESSONU

iskreno čestita na novi življenjski poti Zveza slovenskih kulturnih društev.

PROSVETNO DRUŠTVO «OTON ŽUPANČIČ»

priredi v Domu Andreja Budala v Štandrežu

SILVESTROVANJE

Rezervacija miz vsak večer od 17. do 19. ure v domskih prostorih.

Vabljeni!

V GORIŠKI STOLNICI BO DANES ZVEČER OB 20. URI

ORGELSKI KONCERT

posvečen skladatelju Stanku Premrlu ob 100-letnici njegovega rojstva. V prvem delu so na sporedu Premrlove skladbe, v drugem pa Bach, Reger, Franck, Tomc, Bossi. Ob koncu bomo prvič slišali skladbo mladega G. Tomatisa, ki je študent klarineta na goriškem glasbenem zavodu. Tu študirata tudi Boris Štakul in Hilarij Lavrenčič, ki bosta izvajalca tega koncerta.

Večer je pripravilo SKPD Mirko Filej.

Turistična agencija

GOTOUR

GORICA, Korzo Italija 205
tel. 33-019

... obilo sreče v letu 1981 ...

Kino

Gorica

VERDI 15.15—22.00 «Delitto a Porta romana». T. Milian in O. Di Nardo. Barvni film.
CORSO 15.00—22.00 «Fico d'India». R. Pozzetto in G. Guida.
VITTORIA 15.30—22.00 «Un caldo desiderio erotico». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 14.00—22.00 «Non ti conosco più amore».
PRINCIPE 14.00—22.00 «Una notte d'estate».

Nova Gorica in okolica

SOČA 10.00 «Pepelka». Ameriški film. 16.00—18.00—20.00 «Orkester narednika Pepperja».
SVOBODA 16.00 «Norosti Popaja». 18.00—20.00 «Skrivnostna dedišćina». Ameriški film.
DESKLE 17.00—19.30 «Abba». Švedski film.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna bolnišnice, Ul. Terenziana 26, tel. 44-387.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna d'Udine. Trg sv. Frančiška 4, tel. 84-124.

Z ZADNJE SEJE OBČINSKEGA SVETA V DOBERDOBU

Soglasno sprejeta resolucija o ustanovitvi dveh krajevnih zdravstvenih enot na Goriškem

Poročilo župana o ukrepih za izboljšanje kakovosti pitne vode - Za pomoč prizadetemu prebivalstvu v južni Italiji zbrali skoraj tri in pol milijona lir

Na zadnji seji, menda zadnji v tem letu, se je v petek popoldne sestal doberdobski občinski svet, pod vodstvom župana dr. Maria Lavrenčiča. Uvodoma je župan poročal o stikih s sindikatom glede pobud za rešitev težkega položaja v ladjedelništvu, s posebnim ozirom na tržaško ladjedelnico, kjer je zaposleno precejšnje število občanov. Prav v petek je bila v Miljah sklicana meddeželna konferenca o tem vprašanju, v prihodnjih tednih pa naj bi o tem razpravljali na izredni seji občinskega sveta.

Župan Lavrenčič je nadalje svetovalce seznanil z ukrepi, ki jih je sprejela občinska uprava glede zagotovitve oskrbe s kakovostno pitno vodo na kraškem območju ter na področju sosednjih občin Sovodnje in Zagraj. O tem vprašanju je občinska uprava pismeno obvestila pristojno deželno odborništvo, pokrajinskega zdravnika ter vodstvo konzorcija CAFO. Medtem je bil v Gradišču tudi sestanek, na katerem so se domenili za prve nujne ukrepe, v pričakovanju dokončne rešitve tega vprašanja. Tako bo uprava konzorcija v najkrajšem času poskrbela za namestitev novih naprav za kloriranje, dokončno rešitev pa predstavlja opustitev sedanjega zajetja pri Petovljah, kajti kvaliteta vode ne odgovarja več, ter povezavo z zajetjem pri Fari. V nadaljevanju seje je občinski svet izvolil predstavnike v zdravstveni konzorcij ter v veterinarski konzorcij. V skupščino zdravstvenega odbora so bili izvoljeni Dario Leghissa, Franko Perič in Maks Gergolet. Dario Leghissa in Maks Gergolet bosta predstavljala občino tudi v živinozdravniškem konzorciju. Med revnejše občane so porazdelili deželno podporo v znesku 1.034.640 lir.

Na območju občine so za pomoč po potresu prizadetemu prebivalstvu v južni Italiji zbrali 3.419.500 lir. V Dolu 328.500, na Poljanah 395 tisoč, v Jamljah 247.500, v Doberdobu 1.511.500, občinski uslužbenci so prispevali 117 tisoč, posojilnica 100 tisoč, občinska uprava pa 700 tisoč lir. Prispevke so zbrali s pomočjo prosvetnih in športnih društev. Prispevek doberdobske skupnosti pa bo najbrž še večji, je poročal župan Lavrenčič, kajti denarna sredstva so nabirali tudi po župnijah, domača posojilnica pa je prispevala, mimo zneska, ki ga je nakazala doberdobski občini, tudi v sklad združenja ljudskih posojilnic.

Občinski svet je nadalje odobril nekaj sklepov, ki jih je v zadnjem obdobju sprejel občinski odbor. Zadnji obsega ponovno zahtevo po ustanovitvi slovenske nižje srednje šole v Doberdobu ter prošnja za deželni prispevek za gradnjo poslopja.

Na zadnji seji je tekla beseda še o nekaterih drugih vprašanjih. Tako je svet soglasno odobril resolucijo proti razmejitvi dežele na 12 krajevnih zdravstvenih enot, od katerih je za goriško, oziroma tržaško pokrajino predvidena samo po ena organizacijsko - upravna enota. V resoluciji se zahteva ponovna preučitev načrta ter razdelitev goriškega ozemlja na dve funkcionalni enoti.

Ob zaključku seje je občinski svet odobril še sklep o popravilu knjižnice in ambulante, za kar je predviden izdatek 3.341.000 lir. Dela bo izvedlo podjetje Tullio Mauri.

Razna obvestila

V občinski knjižnici v Doberdobu bo od 22. do 24. decembra ter od 5. do 9. januarja razstava knjig za otroke in sicer vsak dan od 15. do 17. ure. Razstavo prirejata občinska uprava in večnamensko kulturno središče v sodelovanju s Tržaško knjigarno.

Mladinski krožek — Gorica priredi 31. decembra tradicionalno silvestrovanje, ki bo v Dijaškem domu s pričetkom ob 20.30. Zabavali se boste ob zvokih domačega ansambla.

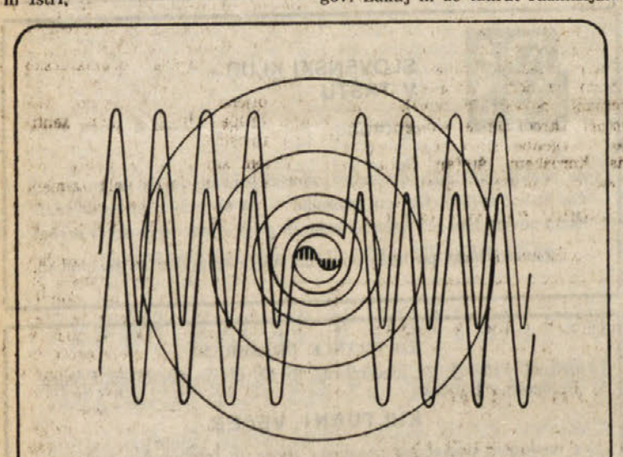
Zahvala

Učiteljici in starši otrok slovenskega otroškega vrtca v Ulici Vittorio Veneto se zahvaljujejo Kmečki banki in Podpornemu društvu, ker sta tudi letos s podelitvijo denarnega prispevka omogočila nakup igrač za božično in novoletno obdaritev.

Podporno društvo podelilo darove

Podporno društvo v Gorici deluje nepretrgoma že več kot 35 let. V torek, 16. t.m. je imel glavni odbor društva redno sejo, na kateri so razpravljali o tekočih zadevah, med katerimi je bila tudi podelitev raznih podpor. S skromnimi sredstvi članarine in prostovoljnih prispevkov so podelili denarne podpore Slovenskemu dijaškemu domu, Zavodu sv. družine ter dvema prosilkama. Z istimi sredstvi je podporno društvo nabavilo knjižne darove za osnovno šolo na Plešivem in otroški vrtec v Podgori ter obdarilo otroške vrtce v Ul. V. Veneto, Ul. Brolo in v Štandrežu ter osnovni šoli v Ul. Brolo in v Doberdobu.

Kakor je razvidno, so bile podeljene podpore v glavnem za predšolsko in osnovnošolsko mladino. Ker so sredstva zelo skromna, podporno društvo naproša, da bi se prispevki povečali tudi za priložnostne počastitve spomina pokojnih.

«3. SEJEM RADIOAMATERJEV IN HI-FI»
GORICA 20. 21. DECEMBER 1980
URNIK 9. - 12.30 — 14.30 - 19.

Sejmišče
gorizia esposizioni
Gorica — Ul. Barca 15 — Tel. (048) 33440

TAJNIŠTVO IN GLAVNA DIREKCIJA SEJEMSKIH PRIREDITEV
GORICA · VIDEM · FIRENCE
LIGNANO S

orgalfi

Gostilna SIRK

«PRI LOVCU»

Subida - Krmin

odlična kuhinja — domača briška vina
gostom na voljo tudi teniško igrišče

Vošči vesel božič in srečno novo leto

KMEČKA BANKA

USTANOVLJENA LETA 1909

GORICA - KORZO VERDI 51

TELEFON: 84206 - 84207 - 85383
TELEFON MENJALNICE 83909

TELEX 460412 AGRBAN

VSE BANČNE USLUGE · MENJALNICA

SEJA OBČINSKEGA SVETA V GORICI

FINANČNE NEJASNOSTI OKOLI AVTOPORTA

O finansiranju tega objekta se je vzdržalo pet svetovalcev KD

Glasovanje o novem finančnem načrtu za mednarodni mejni prehod in suhozemski terminal v Štandrežu na seji goriškega občinskega sveta v petek zvečer je opozorilo na moralno vprašanje okoli finansiranja izgradnje tega objekta. Kaj je narobe, tega ne bi mogli vedeti. Zagotovo pa vemo, da se je pri glasovanju vzdržalo pet svetovalcev krščanske demokracije. Vzdržali so se tudi komunistični svetovalci.

Svetovalec Cociani je v svoji izjavi omenil nevarnost, da bo primanjkovalo denarja za izgradnjo avtoporta. Na podlagi osimskega sporazuma je za objekt namenjenih 15 milijard lir, vendar so jih zamrznili na banki in jih ne morejo porabiti. Cociani je dodal, da so finančni mehanizmi neprepričljivi in da vse to zasenčuje ukrepanje okoli avtoporta. Vse ostale skupine so glasovale za predlog odbora.

V nadaljevanju seje so odobrili strošek 137 milijonov lir za uporabo plina iz organskih snovi, ki nastaja v čistilni napravi pri Sovodnjah. Ta plin bo imel moč 1.600 kilovatov ter ga bo proizvajalo mesto Gorica s številom prebivalcev od 30 do 40 tisoč enot.

Z nasprotnimi glasovi KPI so odobrili strošek 200 milijonov lir, ki jih občina namerava dati kot delež za ustanovitev družbe za upravo avtoporta. Komunistični svetovalec Lamberti je dejal, da je še povsem nerazčiščeno stališče, kakšno obliko uprave bo imel avtoport, ter dodal, da hoče občina s svojim sedanjim posegom vplivati v določeni smeri. Župan Scarano mu je odgovoril, da so možne vse oblike uprave.

Na seji so obširno razpravljali o upravi in o finančnem položaju plavalnega bazena. Za zadevo se bo zanimala občinska svetovalska komisija, ki so jo izvolili sinoči in v kateri so svetovalci Cefarin, Waltritsch, Bucovini, Drufuca in Sergio Fornasir.

Izvolili so še dve komisiji, in sicer za UGG (Nanut in Bucovini) ter za stanovanja (Ulian in Gentile).

SPET VRSTA PROMETNIH NESREČ

V Dolu se je hudo poškodoval 40-letni pek Elviro Jerman

Pri Bernih zavozil z avtom s ceste - 10-letni deček ranjen v prometni nesreči v Mošu

S pridržano prognozo so včeraj okrog poldne sprejeli v videmsko bolnišnico 40-letnega Elvira Jermana, lastnika znane slovenske pekarne v Ronkah. Včeraj zjutraj je z avtom razvažal slaščice nekaterim stalnim odjemalcem, na cesti v Dolu, med kasarno finančnih stražnikov in bencinsko črpalko, pa je iz nepojasnjenih razlogov izgubil nadzorstvo nad vozilom, ki je zletelo s ceste. Jerman je, kakor je ugotovila obhodnica prometne policije, vozil v smeri proti Gorici. Ponesrečenca so najprej prepeljali v goriško, nato pa v videmsko bolnišnico. Nesreča se je zgodila okrog 10.30.

Okrog 16. ure pa se je na državni cesti Gorica - Videm, v Mošu pripetila huda nesreča, v kateri je bil ranjen 10-letni Roberto Bressan iz Moša, Ulica Olivieri, ki se zdravi v goriški bolnišnici in bo predvidoma ozdravel v dveh tednh. Fant je hodil po levi strani cestišča, na tem odseku namreč ni pločnika, ko je iz videmske strani pripeljal s fiatom 131 Enio Santo iz Campo formida. Najbrž je voznik pritisnil na zavore, to pa je povzročilo, da je vozilo na mokrem cestišču zaneslo v železobetonski drog, ki se je prelomil. Obenem je vozilo oplazilo tudi fanta. Lažje poškodbe je utrpel voznik avtomobila.

SEJEM SE BO ZAKLJUČIL DREVI

Na razstavišču ESPOMEGO sejem radioamaterjev in hi-fi

Sejem elektronskih naprav letos že tretjič prireja goriški Radio club - Preko dvajset razstavljavcev

Danes se na razstavišču Espomego v Ul. della Barca zaključi «3. sejem radioamaterjev in HI-FI», ki ga tudi letos prireja goriški Radio club. Preko dvajset podjetij razstavlja letos radijske oddajnike in sprejemnike, ki jih uporabljajo radioamaterji, predvsem pa stereogramofone, magnetofone, ojačevalce ter druge tehnično dovršene aparature, ki jih danes mora skoraj obvezno poznati vsak mlad ljubitelj glasbe. Že včeraj se je na razstavišču gnetlo predvsem mladih obiskovalcev, ki so kazali veliko zanimanje za razstavljene aparate. Mnogi so si sejem ogledali iz radovednosti, drugi pa zato, da bi izbrali darilo za novoletne praznike. Mars'kdo bo tako imel priložnost kar naenkrat zapraviti celo trinajsto plačo (če ne celo precej več). Sejem elektronike bo danes na ogled od 9. ure do 12.30 ter od 14.30 do 19. ure.

Do torka prošnje za podpore dijakom

Občinska uprava v Gorica sporoča, da zapade v torek, 23. t.m. rok za predstavitev prošenj za denarne podpore, ki so namenjene na pobavi knjig in drugih učnih pripomočkov za dijake nižjih srednjih šol v goriški občini. Prošnjo lahko predstavijo vsi dijaki, ki obiskujejo šolo v Gorici, tudi če imajo bivališče izven nje, katerih družinski dohodki ne presegajo 7 milijonov lir, katerim je treba dodati še 500 tisoč lir za vsakega odvisnega družinskega člana poleg dijaka, ki zaprosi za podporo.

Za prošnje so na občinskem šolskem uradu in na tajništvu šol na razpolago ustrezni formularji, priložiti pa je treba tudi družinski list in davčno prijavo.

Seja rajonskega sveta v Pevmi

Na sedežu PD Naš prapor v Pevmi se bo jutri s pričetkom ob 20.30 sestal rajonski svet za Pevmo. Oslavje in Štmaver. Razpravljali bodo o izvršitvi javnih del v tem predelu občine in o raznem.

Na redni seji se je v torek sestal goriški pokrajinski svet ter ratificiral vrsto sklepov pokrajinskega odbora. V glavnem gre za nepomembne sklepe, ki se nanašajo na običajno upravo.

Do torka prošnje za podpore dijakom

Občinska uprava v Gorica sporoča, da zapade v torek, 23. t.m. rok za predstavitev prošenj za denarne podpore, ki so namenjene na

Božične prireditve vrtcev in osnovnih šol

Po slovenskih osnovnih šolah in vrtcih v Gorici se v teh dneh vneto pripravljajo na božičnice, s katerimi se običajno zaključi pouk pred novoletnimi prazniki. Letos bo zadnji dan pouka v torek, 23. t.m., zato bodo ta dan na sporedu zaključne prireditve. V osnovni šoli in vrtcu v Ul. Vittorio Veneto se bo božičnica pričela ob 11. uri, ob isti uri je na sporedu prireditev v šoli v Ul. Brolo, v Podgori bo božičnica ob 10.30, v Štandrežu pa je na sporedu zvečer ob 19. uri.

● V nekaterih ulicah v Podgori in Ločniku bodo uvedli enosmerno vožnjo zaradi obsežnejših kanalizacijskih del.

Ob peti obletnici smrti predragega in nepozabnega

STANKA FAGANELA

se ga z žalostnim srcem in ljubeznijo spominjajo

žena Livija ter hčerki Katjuša in Neva

Prisrčna hvala vsem znancem in prijateljem, ki se ga spominjajo.

Gorica, 21. decembra 1980

SLOVENSKA KNJIGA V LETU 1981 (1)

60 novih naslovov Pomurske založbe v stalnih tematskih knjižnih zbirkah

V zbirki «Domača književnost» bodo izšla tri izvirna dela - Skupina avtorjev bo predstavila delo «Revolucionarno vrenje v Prekmurju 1818-1819»

Ob koncu slehernega leta je na kulturnem področju morda najživahneje prav v slovenskih založbah, saj morajo pripraviti in dokončno določiti svoje knjižne programe za prihodnje leto, to je za leto 1981. Vendar pa kljub temu v marsikateri slovenski založbi še niso dokončno sprejeli planov in programov, kajti tudi sedanji gospodarski trenutek v Jugoslaviji omejuje in stabilizira sleherno gospodarsko dejavnost, s tem pa seveda tudi založniško. Vendar pa je Pomurska založba iz Murske Sobote že pripravila dokončno svoj knjižni program za leto 1981, ki ga lahko s pomočjo urednika Jožeta Hradila zato tudi posredujemo v kratkih obrisih.

Kot vse slovenske založbe ima tudi Pomurska založba svoje stalne knjižne zbirke, ki so urejevane tematsko. Tako bodo v zbirki Domača književnost prihodnje leto izšle tri izvirne domače knjige. Vlado Peteršič je napisal nov roman «Pokvarjenka». Avtorja smo doslej poznali kot prevajalca madžarske beletristike pa tudi po romanu «Brazgotina». Roman «Pokvarjenka» pa je sodoben roman o vajenki iz severovzhodne Slovenije, ki vedno boj zahaja na kriva pota in tako se iz drobnih laži in prevar razvijejo tudi hujša dejanja, o katerih pripoveduje naš avtor. Avtor Evald Flisar je znan slovenski potopisec in to pot je za založbo pripravil delo pod naslovom «Afriške poti». Afriške poti so drugo potopisno delo Prekmurca Evalda Flisarja, ki se je po uspešnici «Tisoč in ena pot», svojem prvem tovrstnem delu, zdaj odpravil na pot po Afriki in nap sal izjemno zanimivo pripoved o tem, kako je videl dežele osrednje in zahodne Afrike. Tretje delo iz te zbirke je knjiga Frančka Rudolfa «Očka, vrni se nam zdrav domov». To je aktualno, angažirano besedilo o človeku, ujetem v mehanizacijo sodobnega življenja, v hierarhijo strojev, ki človeka vsrkavajo vase in mu jemljejo njegovo človeško b't.

Druga redna zbirka nosi naslov Panonika, ki že sam pove, da gre za delo s prekmursko zgodovinsko, sociološko in podobno problematiko. Tudi v tej zbirki bodo izšle tri knjige, med njimi «Revolucionarno vrenje v Prekmurju 1918 - 1919» skupine avtorjev, ki je bilo napovedano že v lanskem programu. Drugo delo je pričevanje Nike Brumen «Taborišča». Avtorica je med drugo svetovno vojno doživljala grozote Hitlerjevih taborišč, zato jih je znala opisati, vendar ne v fabulativnem smislu, marveč dokumentarno. Podatke je zbirala več desetletij, ne le v domačih virih, temveč iz vseh virov, ki so ji bili na voljo (vse do Britanskega vojnega muzeja). Tretje delo pa je napisal za to zbirko dr. Ivan Zelko «Topografija Prekmurja v srednjem veku». To dragoceno življenjsko delo dr. Ivana Zelka bo Prekmurska založba izdelala v sodelovanju s Slovensko akademijo znanosti in umetnosti.

Ker je Pomurska založba na dvojezičnem ozemlju je seveda razumljivo, da ima v svojem programu tudi knjige v madžarščini. Tako nosi njena tretja zbirka naslov Sozvočje - «Összhang». Štiri knjige bodo izšle v tej zbirki. Na prvem mestu je treba omeniti «Összhang» — drugi letnik literarnega glasila pripadnikov madžarske narodnosti na Slovenskem. Prvi letnik, ki je izšel 1979. leta, je objavil izbor pesmi pripadnikov madžarske narodnosti na naših tleh ter pesnikov iz obmejnih delov Madžarske (županija Zala in Vas), prihodnje leto pa se bodo pripadniki madžarske narodnosti v Sloveniji srečali s pesniki iz Slovenske Koroške — prav tako na literarnem večeru, ki ga bo Pomurska Založba «prepisala» v drugem letniku «Sozvočja». Tretji letnik «Összhanga» (1982) pa bo obsegal delo vojvodinskih Madžarov, četrti pa pesnikov, pripadnikov slovenske narodnosti v Italiji ob njihovem srečanju s pesniki madžarske narodnosti v Sloveniji. Druga knjiga te zbirke je pesniška zbirka Lajosa Benca «Verseim», ki jo je napisal pripadnik madžarske narodnosti iz Lendave in je doslej objavljal le priložnostno v literarnih glasilih. Tretje delo je risanka «Dogodivščine družine Smola», ki je prijubljeno delo, saj je risanka nastala po knjižni predlogi, medtem ko je «Zlata krsta» Ferenca Mora še zaostanek iz letošnjega knjižnega programa.

Vsekakor pa sodi med najimenitnejše zbirke Pomurske založbe zbirka Mostovi, ki načrtno skrbi in neguje vezi s tako imenovani literaturami malih in manj znanih narodov in držav. Tudi za prihodnje leto nameravajo zgraditi mostove s šestimi deželami: s Švedsko bo predstavljal most roman Pera Gunnara Evanderja «Ponedeljki s Fany», ki je roman o sivini zakona brez otrok. Most z Nizozemsko je roman Harryja Mulischa «Kamnita poročna postelja». To je zanimiv, psihološko poglobljen opis občutka krivde, ki ga preživlja nekdanji letalec, ko po vojni ponovno obišče Dresden, na katerega je nekoč med vojno sejal smrt. Tretji most je most z Jamajko: Alvin Bennet je v svoji knjigi «Bog, kamnosek» mojstrsko popisal revščino na Jamajki ter nas soočil z angleškimi priseljenci, v glavnem duhovniki.

S Sri Lanko pa je vzpostavil most Raja Proktor z romanom «Ribiče va hči». Iz pripovedi se zdi, kot da ljudje iz oddaljenega kraja niče sar ne vedo o družbeno-političnih težavah svoje dežele, saj je videti, da so Sebastianova hčerka in vrsta ljudi neke ribiške vasi prevečposleni s svojimi težavami. Toda pljuski, ki udarjajo tudi v ta «izolirani svet», opozarjajo na veliko več kot zgolj na osebne težave junakov tega romana. Naslednji most je z Gvinejo: William Sassine je v svojem delu «Wirriyamu» prepričljivo opisal žalostne usode preprostega afriškega ljudstva, ki pod vsiljeno portugalsko oblastjo še zmeraj veruje v svoje bogove in izročila prednikov. In šesti most je Pomurska založba zgradila s Katalonijo: Merce Rodoreda je napisala roman «Diamantni trg» in predstavlja svoje prvo in najpomembnejše delo in jo Katalonci štejejo med svoje največje romanopisce. Zgodba opisuje dogodke med državljansko vojno, tragedijo služkinje, ki se še poveča, ko zvedo, da je njen mož padel pri «rdečih» — kar predstavlja simboliko usode celotnega naroda.

V zbirki Helikon, ki je namenjena branju, bo prihodnje leto izšlo kar dvanajst del. Dve knjigi sta še ostali iz programa za leto 80 in sicer «Figure v belem in črnem» Jeannie Ebner ter «Malina» Ingeborg Bachmann. Vsekakor pa predstavlja v tej zbirki novost prevod kar štirih romanov japonskega pisatelja Jukie Mišime: «Spomladanski sneg», «Pobegli konji», «Svetišče zore» in «Propadanje angela». Gre torej za romane enega največjih sodobnih japonskih pisateljev, ki je leta 1970 iz protesta zoper «erozijo tradicionalnih japonskih vrednot» napravil obredni samomor (harakiri) in ki je svoje ogorčenje proti kapitalizmu spletel v zanimivo pripoved, «v kateri je dosegel zlitje misli, vizije in izraza, kakršnim se je približala le peščica pisateljev 20. stoletja». Sedma knjiga te zbirke je delo Ulricha Plemzdorfa «Legenda o sreči brez konca», ki je eden redkih vzhodnonemških romanov, ki so ga toplo sprejeli tudi na zahodu.

V njem avtor poglobljeno, zanimivo in lepo govori o ljubezni, ki jo enači s srečo. Ruth Beebe Hill je napisala knjigo «Hanta Yo», ki je v bistvu saga o Indijancih ter posega v korenine indijanskega načina življenja in mišljenja in govori o Indijancih, kakršni so bili, preden so se soočili z belci in sprejeli — kolikor so ga sploh — njihov pogled na svet. Ocenjevalci primerjajo to delo z znanim romanom Korenine. Naslednje knjige te zbirke so napisali kitajski pisatelji. Tu je najprej že naša stara znanka, kitajska pisateljica Han Suyin z delom «Moj dom ima dvoje vrat». V njem znana pisateljica poroča o svojem življenju in sklene pripoved s svojim lanskoletnim obiskom na Kitajskem, s sprejemom pri Hua Kuo Fengu ter tako predstavlja njena knjiga vsekakor izjemno zanimivo, razvejano poglabljanje o sodobni Kitajski. Naslednje delo je trilogija sodobnega kitajskega avtorja Pa Čina «Vrt oddiha», «Družina» in «Ledena noč». Trilogija pisatelja, ki ga Kitajci uradno predlagajo za Nobelovo nagrado, opisuje življenje na Kitajskem od velikega pohoda do današnjih dni. Enajsto delo te zbirke je roman sodobnega nizozemskega pisatelja Simona Vestdijka «Otok ruma». Roman nas popelje na Jamajko, kjer velja avtorjeva pozornost zlasti odnosom med domačini in tujimi gospodarji, zlasti po načinu, kako so na otoku vladali in trgovali Britanci. Tudi dvanajsti naslov te zbirke je izpod peresa sodobnega nizozemskega avtorja. Adriaan van der Veen je napisal roman «Zavoljo ljubezni», v katerem zanimivo popisuje tragiko trikotnika, ki je toliko bolj boleča, ker je prizadeta, prevarana žena povrhu še neozdravljivo bolna.

D. Ž.

Platnica Jadranskega koledarja za leto 1981

TRETJA PREMIERA V NOVI GORICI

Monodrama Janeza Povšeta: «Izvolite, tovariš Marjan»

Prepričljiva, življenjsko intimna pripoved interpreta Toneta Šolarja

Monodrama Janeza Povšeta «Izvolite, tovariš Marjan» je prejela kot dramsko besedilo Kajuhovo nagrado z naslednjo utemeljitvijo:

«Žirija je nagradila tudi monodramo Janeza Povšeta z naslovom «Izvolite, tovariš Marjan». Govori o partizanskem invalidu, ki se rešuje. Hujše od invalidnosti so duševne peripetije, za katere svet dostikrat nima posluha. Povšetova drama je zanimiv poskus prodreti v duševnost invalida, ki pohabljen v vojni, prodira v novo življenje, preživlja krize in išče samega sebe v novi stvarnosti. Invalidova iztočnica «veste, ni lahko, ne počutim se dobro» značilno odgrinja ne le invalidovo usodo, temveč tudi okolje in odnose do njega, nemirno dogajanje in željo po ureditvi odnosov in položaja. Monodrama vse globlje razkriva invalidov svet in razkriva mehanizem družbe, v katerem je invalid razpet med lastnimi močmi in nemočjo, ki pomeni pomoč drugih in njihovo razumevanje. Vrh monodrame je v sprijaznjenosti invalida z usodo in položajem. Ta nukleus njegovega obstanka je del nekega okolja in življenja. To odkriva monodrama in v tem je njen širši pomen. Upamo, da bo kmalu kje zaživela tudi na odru in potrdila oceno žirije.»

In natanko to so je zgodilo v torek, 9. decembra, ko so Povšetovo monodramo v režiji avtorja samega in v interpretaciji Toneta Šolarja uprizorili na odru novogoriškega gledališča v Solkanu kot tretjo premiero tekoče sezone. In uprizoritev sama je v dobršni meri potrdila pričakovanja žirije za Kajuhovo nagrado, saj smo s tem delom dobili literarno dramsko besedilo, ki svojsko in nepretenciozno, psihološko dovolj poglobljeno in odrsko tudi dokaj srečno razkriva del naše sodobnosti in preteklosti hkrati, tako tesno povezani z našim narodnoosvobodilnim bojem.

Lik tovariša Marjana je vsakdanji, čisto človeški in nič herojski lik partizanskega borca, ki je bil kot devetnajstleten partizan hudo ranjen v hrbet, kar ga je ohromilo za vse življenje in privezalo na invalidski voziček. In zdaj nam ta nekdanji partizan, invalid, star tričetpetdeset let v enournem monologu, privezan negibno na invalidski voziček, mirno in trezno, zrelo in brez afektov ter cenenih fraz pripoveduje o sebi, s tem pa govori tudi o času, v katerem živi.

Za njegovo pripoved, oziroma izpoved je značilno, da je prostodušna in nepatetična, daleč je tudi od slehernega cinizma in zagrenjenosti, v njej ni pesimizma, pa tudi pretiranega optimizma ne, čutimo namreč, da se je Marjan po vseh dolgih peripetijah, hudih telesnih in še hujših duševnih mukah prebil do tiste točke v svojem življenju, ko se ni samo vdano sprijaznil s svojo usodo, temveč se je zavestno pomiril sam s seboj in svojim okoljem. In ta sprava je posledica dolgega dozorevanja v realnem življenju, dozorevanja in dozorelosti, ki sta postala modrost življenja, sprava s stvarnostjo brez bolečin in predsodkov. In prav pot do te sprave, do te ureditve računov s seboj in življenjem, je znal Povše napisati dramaturško napeto a nevsiljivo, psihološko poglobljeno in utemeljeno, vse brez hrupa, blišča in lažne sentimentalnosti.

V tem smislu si je Povše tudi kot režiser lastnega dela zamislil vso predstavo dokaj komorno, brez velikega hrupa, poudarek je dal besedam, mimiki in delnemu premikanju invalidskega vozička po praznem odru, protagonista pa je oblekel skromno, nič bolniško, samo z odlikovanjem za hrabrost na prsih. Tako je tudi v mizanscenu ohranil preprostost in jasnost ter s tem še bolj poudaril osredotočenost na lik tovariša Marjana, ki je hkrati nenehno v dialogu s samim seboj in občinstvom v dvorani. Tako je Povše znal tudi preseči mejo med rampo in parterjem in zares smo imeli med predstavo občutek, kot da bi vsi sedeli skupaj za mizo s tovarišem Marjanom in poslušali njegovo življenjsko izpoved.

Tone Šolar kot tovariš Marjan vsekakor ni imel lahke naloge. Na eni strani je moral celo uro sam polniti odrski prostor in še v gibanju ga je omejevala privezanost na invalidski voziček. Vendar je s svojo dikcijo in že omenjeno mimiko obraza in paraliziranih nog, pri čemer si je pomagal z rokami, znal tako povedati življenjsko zgodbo tovariša Marjana, torej svojo osebno zgodbo, da je ves čas pritegoval gledalce, ki so z zanimanjem in pozorno sledili življenju in problemom tovariša Marjana, njegovo življenje pa ni bilo nič kaj veselo in polno je bilo kriz, od alkoholizma, ki ga je prebolel, do sprijaznjenja z dejstvom, da si ne bo mogel ustvariti družine. Tu so še njegovi odnosi z materjo, očetom, bratom in sestrama, vendar je v bistvu prisiljen živeti svoje življenje sam, sam dobojevati svoj boj za obstanek v življenju in v tem je dragoceno sporočilo Povšetovega besedila, kateremu je šolar znal dati ekvivalenten izraz in uresničitev.

Vsekakor je premiera Povšetovega dela potrdila, da lahko tudi izvirna slovenska monodrama na partizansko in sodobno temo hkrati pomeni ne samo obogatitev sodobnega slovenskega dramskega repertoarja, temveč tudi možnosti in razsežnosti obdelave takšne problematike v literarni, dramski in psihološki obliki, ki v celoti ustreza vsem stilnim, dramaturškim in tudi etičnim normam ter nevsiljivo in življenjsko prepričljivo ter toplo človeško govori o problemih in boju invalida, pri čemer so zelo lahki in nevarni spodrsljaji in stranpota v melodramo in solzavost, kar pa se v novogoriški uprizoritvi ni zgodilo.

To je bila predstava, ki bo gotovo našla mnogo gledalcev in verjetno tudi interpretov med našimi igralci, saj naravnost vabi k uprizoritvi.

DUŠAN ŽELJEZNOV

Poizvedovanje

Leta 1945 je natisnila «Zadružna tiskarna, najemnik: Primorski dnevnik v Trstu» slovenski abecednik **Naša beseda s podnaslovom Začetnica za slovenske šole v Primorju**, ki jo je izdalo in založilo Poverjeništvo PNOO (= pokrajinskega narodnoosvobodilnega odbora) za Slovensko Primorje v Ajdovščini. Broširana začetnica z ovitkom rumenkaste barve, velikosti 22x15,5 cm, ima Titovo sliko + 65 + 1 stran. Pod naslovom je skica obmorske pokrajine s plavajočo jadrnico in pod njo ilustratorjev podpis: Spacal (gotovo Lojze Spacal), ki je ilustriral vso knjižico. Ilustracije abecednega dela so izdelane v rdeči barvi, ostale v rjavi barvi. Ker avtor (-ji) začetnice **niso navedeni**, jih ni tudi v bibliografijah. Po sporočilu Minke Pahor celo ne v ciklostilirani bibliografiji, ki jo ima Narodna in študijska knjižnica v Trstu.

Vsebina knjižice opozarja na enega ali več že pokojnih domnevnih avtorjev: Jože Pahor, Josip Ribičič, Venceslav Winkler, Bogomil Gerlanc po lastni izjavi pri sestavljanju ni sodeloval, svojci navedenih pa o domnevnem avtorstvu nič ne vejo. Morda je kakšna sled v arhivu Zadružne tiskarne oziroma Primorskega dnevnika v Trstu ali v arhivu Poverjeništva PNOO za Slovensko Primorje prav tam ali v Ajdovščini.

Ker je to edini slovenski abecednik po osvoboditvi, ki bibliografsko ni dognan, prosimo vsakogar, zlasti pa starejše elementarke, ki morda kaj vedo o avtorju (-jih), če čimprej sporočijo uredništvu Primorskega dnevnika. Za nestrokovnjaka je to malenkostna zadeva, za slovensko bibliografijo pa pomembna ugotovitev.

RAZSTAVA V KNJIŽNICI «CIRILA KOSMAČA» V TOLMINU

Sprehod po delih tolminskih književnikov

Od skoraj pozabljenega Alojzija Carlija-Lukoviča prek Josipa Pagliaruzzija-Krilana in Antona Klodiča-Sabladoskega do Gregorčiča, Bevka in Kosmača ter drugih, ki so pisali o Tolminski

Izredno prijetno književno presenečenje je v teh mrzlih decembrskih dneh pripravila uprava Tolminske knjižnice «Cirila Kosmača» v Tolminu. V seminarski sobi novega poslopja knjižnice je uprava knjižnice razstavila dela — ne vseh, ker bi za tako veliko število knjig ne bilo dovolj prostora — dvanajstih umrlih pisateljev, pesnikov in zraven še zgodovinarja Simona Rutarja. Razstavljena so dela naslednjih avtorjev: Josipa Pagliaruzzija - Krilana, Antona Klodiča - Sabladoskega, Jože Lavrenčiča, Alojza Carlija - Lukoviča, Cirila Drekonja, Iva Šorlija, Ivana Preglja, Franceta Bevka, Cirila Kosmača, Andreja Gabrščka, Simona Gregorčiča in Simona Rutarja.

Naj za začetek navedemo nekaj življenjskih podatkov o malo znanem — da ne rečem skoraj pozabljenem — Alojziju Carliju - Lukoviču, rojenemu v Tolminu dne 3. marca 1846 v hiši z domačim imenom «Pri Luku», zato se je podpisoval tudi s psevdonimom Lukovič. Pisati je začel 1874. leta v Goriški «Glas», kasneje pa se je s podlistki oglašal tudi v «Slovencu», kjer je objavljal v nadaljevanjih zgodovinski roman «Zadnji dnevi v Ogleju». Katoliška bukvarna v Ljubljani je kasneje ta roman izdala v knjigi. Med obema vojnama pa je ta roman izdala tudi Goriška Matica. V «Domu in svetu» je 1891. leta objavil zgodovinski članek: Sveta Lucija — prazgodovinsko grobišče. Sestavil je tudi popis vseh do takrat znanih izkopanin na prazgodovinskem pokopališču na Mostu na Soči — prej Sveta Lucija. (Po zapisu Jožefa Lavrenčiča v knjižici «Evfemija», ki jo je leta 1925 izdala Goriška Matica, hrani ta rokopis župnijski arhiv na Mostu na Soči).

Alojzij Carli - Lukovič je bil učenjak posebne vrste. Njegov naslednik, župnik Josip Fabijan piše o njem kot dijaku v Gorici:

«Kosilo mu je nadomeščal večkrat navaden pas, s katerim se je pritisnil na vso moč, da bi z njim za silo utolažil znanega sitneža. Tako pritisnjen je korakal mnogokrat po Travniku v Gorici gori in doli, ponosno in samozavestno, kakor da je njegova cela Gorica.»

Svoj dnevnik je pisal vsak dan v tednu v drugem jeziku: slovenskem, hrvaškem, laškem, francoskem, latinskem, grškem in nemškem jeziku. Dr. Jože Lavrenčič omenja, da je Carli obvladal 18 jezikov! Carli si je dopisoval z raznimi učenjaki - arheologi po Evropi. Ko je prazgodovinsko pokopališče obiskal svetovnoznani patalog, so ga na Mostu na Soči lepo sprejeli in pogostili. Carli opisuje, s kakšnim zanimanjem je poslušal slovenske pesmi, ki so mu jih zapeli na njegovo željo. Prisrčno se je potem zahvalil za prekrasno zapete slovenske arije. Alojzij Carli je po odhodu tega učenjaka zapisal:

«Tako smo pokazali možu, kdo biva na grobovih naših prednikov. Pa je bil praded Slovan? zakaj ne? Iz neba nismo padli. Tu smo od nekdaj!»

V drugi vitrini je predstavljan pesnik Josip Pagliaruzzi - Krilan, rojen 1859, umrl 1905. Obiskovalec vidi prvi in drugi zvezek njegovih Poezij in Zbrane spise iz leta 1895. Zanimivo je, da nosi I. zvezek njegovih Poezij — izšel je 1887 v Gorici žig: Rokodelsko bralno društvo Tolmin. Drugi zvezek Poezij je 1895 izdal založnik Andrej Gabršček v zbirki Slovanska knjižnica. Prvi zvezek Poezij in Zbrane spise je izdal Anton Klodič - Sabladoski.

V tretji vitrini je prav tako malo poznani pisatelj in pesnik Anton Klodič - Sabladoski. Leta 1868 je izdal šaloigro v treh dejanjih Novi svet, leta 1878 je izdal igro Materin blagoslov, leta 1912 pa epsko pesem Livško jezero.

Jože Lavrenčič je znan bralcem nekdanje Goriške Matice po knjigi Gorske pravljice. Razen teh pa je napisal še več knjig med katerimi: Deveta dežela, Sholar iz Trente, Pereči ogenj, Povest izpod Jamnika in veliko število pesmi. Jože Lavrenčič je bil rojen na Kredu 1890. leta, umrl pa je 1952. leta.

Iz Baške grape — natančneje iz Temljin — je doma pisatelj Ciril Drekonja, rojen 1896, umrl 1944. Znane so njegove knjige: Listi bele marjetice, Dolg, Tolminske narodne pravljice. Bil je velik prijatelj pisatelja Franceta Bevka in si je pogostoma dopisoval z njim.

Prav tako je iz Baške grape dr. Ivo Šorli, rojen 1877, umrl 1958. Znane so njegove knjige: Sorodstvo v prvem članu, Zadnji val, Petdeset odstotkov, Pot za Razpotjem, Človek in pol. Za knjigo Moj roman je prejel Prešernovo literarno nagrado. Njegovi zbrani spisi so izšli v šestih knjigah.

Ni ga Tolminca — in v širšem slovenskem prostoru — ki ne bi poznal pisatelja Ivana Preglja z Mosta na Soči. Znani so njegovi romani, povesti in novele: Tolminci, Otroci sonca, Umreti nočejo — zgodbe slovenske bolečine na Koroškem, Štefan Golja in njegovi. Mohorjeva družba v Celju je izdala Pregljeve Zbrane spise v 12 knjigah.

ANDREJ PAGON - OGAREV

(Nadaljevanje na 8. strani)

ZA ODDAJE TV LJUBLJANA «DOSJE NAŠEGA ČASA»

Natečaj za zbiranje dokumentarnega gradiva

TV Ljubljana, dokumentarni program, vabi posameznike, šole, mladinske in druge organizacije k zbiranju dokumentarnega gradiva, ki je nastalo od 1. maja 1945 do 31. 12. 1946. Gradivo želimo uporabiti v vrsti oddaj «Dosje našega časa».

V poštev pridejo fotografije krajev, zgradb, spomenikov, cest, kulturnih in prosvetnih prireditev, udarniškega dela, športnih dogodkov, proslav, mitingov, porok in drugih družinskih slavij naših znanih osebnosti iz družbeno-političnega, kulturnega in znanstvenega življenja, dalje fotografije tovarn, obrtnih delavnic ob obnovi dela, fotografije iz zadružne in kmetijske dejavnosti, obnovi nadelij, javnih zgradb, tovarn, delavnic, cerkva, spomenikov, parkov, planinskih domov, mostov itd.

Posebno dobrodošli bi bili amaterski filmi iz tega obdobja z umetniško ali dokumentarno vsebino.

Nadalje pridejo v poštev šolske in maturitetne naloge, ki opisujejo življenje in razpoloženje v tem času, zapisniki z raznih sestankov, zlasti krajevnih (OF, partija, gasilci, KLO, mladina, ženske itd.) ter zanimivi osebni dnevniki, ki opisujejo življenje in razpoloženje, vtisi o poslušanju glasbe, plošč, radia, vtisi o gledaliških predstavah, filmih, političnih dogodkih v Sloveniji in zunaj nje. Najboljše najdbe oziroma prispevke iz vsake zvrsti bomo nagradili, druge, ki bodo primerne za objavo, bomo odkupili.

«Najdbe in prispevke, opremljene z datumi in kraji nastanka ter z lastnikovim natančnim naslovom, pošljite na naslov RTV Ljubljana, Moša Pijade 10 za «Dosje našega časa» ali prinesite osebno 19., 20. in 21. januarja od 15. do 18. ure v novi TV Center.

SLUŽBA ZA TISK RTVL

DVOJE NOVIH ZAKONOV S KULTURNEGA PODROČJA V SRS

Zakon o svobodni menjavi dela in zakon o kulturni dediščini

Še ta mesec bo skupščina SR Slovenije med drugim obravnavala in sprejemala tudi dva nova zakona s kulturnega področja. Gre za zakon o svobodni menjavi dela na področju kulturnih dejavnosti ter za zakon o naravni in kulturni dediščini. Predloga obeh zakonov je še enkrat pretresel republiški komite za kulturo in znanost, v besedilo vnesel nove pripombe svojih članov, komiteja za zakonodajo, posameznih občinskih kulturnih skupnosti, Zveze kulturnih organizacij Slovenije, predstavnikov nekaterih društev, SZDL, posameznih dejavnosti... S sprejetjem zakona o naravni in kulturni dediščini bi prenehali veljati zakon o varstvu narave (1970), zakon o varstvu kulturnih spomenikov (1961, 1965), zakon o muzejih (1959, 1965) in zakon o arhivskem gradivu in arhivih (1973), ostali pa bi še naprej v veljavi akti o razglasitvi spomenikov in znamenitosti, izdani na podlagi zakona o varstvu narave in zakona o varstvu kulturnih spomenikov. Zakon o svobodni menjavi dela na področju kulturnih dejavnostih pa bi nadomestil dosedanji zakon o kulturnih skupnostih (1974, 1976).

Teh nekaj uvodnih podatkov je nujnih, če hočemo spregovoriti kaj več o vsebinskih kvalitetah novih zakonov. Predlog zakona o svobodni menjavi dela na področju kulturnih dejavnosti bo na novo uredil osnovne družbenoekonomske odnose v kulturnih dejavnostih in določal načela za samoupravno organiziranje udeležencev v svobodni menjavi dela. Le-to temelji na skupnem planiranju potreb in interesov za kulturne dejavnosti, zmogljivosti na tem področju ter hodka v skladu z obveznostmi, ki so jih na podlagi samoupravnega sporazuma prevzeli uporabniki in na ustvarjanju in razporejanju dohodka v skladu z obveznostmi, do sprejemanja programov kulturnih dejavnosti ter dolgoročnejšega planiranja. Dobršen del zakona je namenjen samoupravnemu organiziranju udeležencev v svobodni menjavi dela; določanju načinov sporazumevanja preko delegatov (izvajalcev in uporabnikov) v občinskih in republiški kulturni skupnosti (v zboru uporabnikov in zboru izvajalcev). Predlog zakona natančneje določa pristojnosti delegatov v KSS; v njeni skupščini z obema zboroma. Zakon bi končno uredil odnos do Prešernovega sklada, določal bi pa tudi načine sodelovanja s Slovensko akademijo znanosti in umetnosti ter z drugimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi, zlasti s področja raziskovalne dejavnosti ter vzgoje in izobraževanja.

Čeprav se zdi predlog zakona o svobodni menjavi dela na področju kulturnih dejavnosti predvsem operativne in funkcionalne narave, pa ni v njem težko prepoznati vse večje vloge delegatov občinskih kulturnih skupnosti kot predstavnikov najširših interesov občanov in delavcev, zmanjšane pa so vloge dosedanjega izvršnega odbora KSS, ki je velikokrat pripravljal in izoblikoval gradivo za skupščino brez zadostnega sodelovanja občinskih delegatov.

Bralcem je kajpada lažje predstaviti predlog zakona o varstvu naravne in kulturne dediščine, saj sta vsebina in bistvo razumljiva že iz naslova, pa tudi tradicije. Zakon bi natančno opredelil predmet in vsebino obeh dediščin, kar najširšo družbeno skrb zanju — pravice in dolžnosti fizičnih in pravnih oseb ter zagotavljal poseben družbeni interes pri opravljanju varstvenih dejavnosti. Odveč je naštevati, katere dejavnosti vse obsega varstvo naravne in kulturne dediščine in kako ljudje in občani uresničujejo svoje pravice in dolžnosti v zvezi z njim. Vsakomur, ki ima čut do naše kulturne in naravne dediščine, so ti načini znani (čeprav jih zakon seveda določa). Dodajmo raje, da predlog zakona natančneje opredeljuje še kulturne in zgodovinske spomenike in naravne znamenitosti ter dolžnosti organizacij, ki opravljajo strokovne naloge varstva naravne in kulturne dediščine kot glavno dejavnost (muzeji, arhivi, specializirane organizacije - zavodi). Ta dokument bi pomenil pomembno kvalitetno zakonsko osnovo za varstvo naravne in kulturne dediščine na Slovenskem, vendar zakon sam še ne zagotavlja sredstev, ki so nujna za njegovo uresničevanje. Ali bo črka zakona spodbudno vplivala tudi na materialno stimulacijo (program Kulturne skupnosti Slovenije in drugih) in hkrati na odnos vseh do skupne lastnine in dediščine, bo lahko potrdil le čas.

MARIJAN ZLOBEC

Primorske bibliografske vesti

INIZIATIVA ISONTINA, N. 73, a. XXII. (1980).

Članka Pietra Corolina II XVI. centenario del Concilio di Aquileia (str. 7-8) in Alfreda Battista Fedeltà al Concilio (str. 9-12) osvetljujeta pomembnost oglejskega zgodovinskega posvetovanja, ki je potekal 13. 9. 381. leta.

V reviji, ki se loteva tudi aktualnih problemov, preberemo zanimiv članek izpod peresa Nicola Fornasira z naslovom Centro storico e barriere architettoniche (str. 13-16), ki nakazuje vrsto urbanističnih problemov.

Med zgodovinskimi prispevki bi omenili članka, ki se nanašata na dogodke v Villessi: zgodovinarja Camilla Medeota Un'assurda tragedia (str. 19-21) in Umberta Meranghinija I fatti di Villesse (str. 22-29).

Sergio Tavano se je v prispevku, ki ga je naslovil s Castelli come documenti (str. 45-54)) dotaknil tudi gradov onstran meje. Avtor omenja castrum Siligani, poznoantični «castrum» v Ajdovščini, grad v Braniku itd. Umetnostne zgodovinarje in arheologe bo nedvomno pritegnila tudi študija Patrizie Piani La vite nei monumenti antichi di Grado (str. 57-63) z bibliografijo in fotografijo.

O tržaškem pesniku in pisatelju Brunu Sanzinu je zapisal Fulvio Monai (str. 55-56). Isti avtor je podal tudi analizo likovne dejavnosti v Trstu, Gradišču ob Soči in Benetkah, kjer so med drugim razstavljali Celiberti, Marching, Gentilini in Zoran Mušič, čigar dela so bila postavljena v prostorih beneške Akademije.

SODOBNOST, XXVIII., štev. 12, 1980.

Milko Matičetov je pripravil in objavil osem pesmic mlade, še nepoznane pesnice Silvane Paletti iz Rezije, ki jih je — z izrecnim dovoljenjem avtorice — prenesel v sodobni slovenski črkopis. Avtorica je svojo rokopisno zbirko naslovila «Rezijanska srčna govorica» (str. 1137-1141), o avtorici je zapisal Milko Matičetov (str. 1142-1144).

DOMETI. XIII., štev. 3-4-5, 1980.

Za poznavanje zgodovine Reke je pomemben prvi del revije, ki zajema devet člankov devetih avtorjev, v katerih obravnavajo različna obdobja reške zgodovine. Omenili bi le nekaj študij. Danilo Klen je posegel 750 let nazaj, ko je bilo prvič omenjeno to ime (posebna priloga III-X). Petar Strčić podaja dogajanja v letih od 1918 do 1924 (str. 5-18), o začetkih komunistične partije na Reki govori prispevek Mihaela Sobolevskega (str. 19-28).

France Klopčič je objavil referat iz Goriških srečanj 79: Nacionalna politika slovenskih komunistov in odnosi v KP Italije v letih 1923 do 1930 (str. 93-108). Dr. Milica Kacin-Wohinz je podala analizo gledanj dveh partij — KPI in KPJ na nacionalno vprašanje Julijske krajine med obema vojnama (str. 109-120).

Za proučevanje Furlanije - Julijske krajine sta pomembna bibliografska prispevka: prvi, ki ga je avtor Luciano Giuricin podnaslovil z Bibliografski vodič, nosi naslov Otpor u Furlaniji i Julijskoj Veneciji (str. 141-144), drugi pa Pokret otpora u Furlaniji i Julijskoj Krajini (str. 145 - 156). Avtorici Silva Bon Gherardi in Adriana Petronio sta objavili prvi del, ki je uvod v «Bibliografski priročnik».

FRIULI NEL MONDO. XXIX., N. 314, dicembre 1980.

Ob izgubi furlanskega pisatelja Longina Travainija s psevdonimom Ros di Velès, je Domenico Zannier napisal nekrolog, v katerem je orisal plodno pisateljevo življenjsko pot (str. 4).

N. S.

DAN

Na petkovem izrednem občnem zboru Zadružne zveze Slovenije v Ljubljani je član predsedstva SRS Tone Bole podelil visoki priznanji predstavnikoma zamejskih kmetovalcev. Predsednik Kmečke zveze iz Trsta Alfonz Gustin (na sliki zgoraj) in predsednik Kmečke zveze iz Gorice Avgust Štekar (spodaj) sta bila odlikovana z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo (Foto Garbajs)

V rimskem kongresnem centru «Cavalieri Hilton» je bilo pred kratkim podeljevanje prestižne nagrade «zlati Merkur» z udeležbo predstavnikov iz vsega sveta. Pomembno priznanje je že drugič prejela tudi estetistka Ružica Stefančić iz Boljunca

Na nedeljski svečanosti ob 39-letnici usmrtitve Pinka Tomažiča in tovarišev sta nastopila tudi ženski (zgoraj) in moški (spodaj) pevski zbor openskega prosvetnega društva Tabor

Dosedanjemu predsedniku Zadružne zveze Slovenije Andreju Petelinu je predsednik tržaške KZ Gustin podelil zlato izkaznico Kmečke zveze za njegove zasluge za povezovanje zamejskega kmetijstva z matičnim (Foto Garbajs)

Sekretar Zveze komunistov Slovenije Franc Šetinc (na sliki zgoraj na sredi) je v petek zvečer predaval v gledališču Prešeren v Boljuncu o socialističnem samoupravljanju. Njegova izvajanja je poslušalo zelo številno občinstvo (spodaj)

V veliko veselje malčkov iz dolinske občine je bila v sredo v Prešernovem gledališču v Boljuncu lutkovna predstava «Petelin se sestavi», ki ga je na povabilo KD V. Vodnik iz Doline uprizorilo lutkovno gledališče Tone Pengov iz Ljubljane

Na tretjem abonmajskem koncertu Glasbene matice je v četrtek nastopil v Kulturnem domu Slovenski komorni orkester pod vodstvom A. Nanuta

Vesele praznike želi PAM

SUPERMERCATO

TRST drevored Campi Elisi vogal ul. d'Alviano s P

pandoro soave astuccio bruto 1 kg lir 3230

gorčična omaka boschetti vicentina (mostarda) 350 g lir 790

coca cola/fanta pločevinka 33 cl lir 280

panettone nava astuccio bruto 1 kg lir 2780

čokoladni deserti cote d'or 500 g lir 4950

prosecco DI VALDOBBIADENE 72 cl lir 1190

zaboj (lepenka) vinicola del piave 2 verduzzo, 2 merlot, 2 tocaj doc lir 8890

asti spumante ivlas 75 cl lir 1590

kava lavazza oro grandi auguri 500 g lir 4760

vino ruffino rosato 75 cl lir 2240

žganje riserva 1 l lir 3190

whisky cutty sark 75 cl lir 5790

gran spumante valmarin 72 cl lir 580

mehak mandolat pernigotti 180 g lir 1890

pura (teža 6/7 kg) 1 kg lir 2190

1 kg tortellini z mesom 1 kg lir 1780

francoski ementalec maitre fromager 10 dkg lir 464

faraone na kg lir 3790

caprice des dieux 200 g lir 1490

olje bertolli extra vergine 1 l lir 2940

losos fancy pink socra 220 g lir 1390

izsušen sir parmigiano reggiano classico 10 dkg lir 850

olupljeni paradižniki sarella 800 g lir 295

božični kopun 1 kg lir 2980

koruzno olje barbi 1 l lir 1140

tun star naraven 170 g lir 1090

PAM je odprt ves dan
v ponedeljek 22. in ponedeljek 29. decembra

S Primorskim dnevnikom na križarjenje z motorno ladjo „Dalmacija"

Obiskali bomo tudi kraje v Puglii kjer so nastale prekomorske brigade

Bari - Grumo - Gravina - Barletta - bodo postaje naše vožnje z avtobusi na 180 km dolgi poti

Dragi naročniki in bralci!

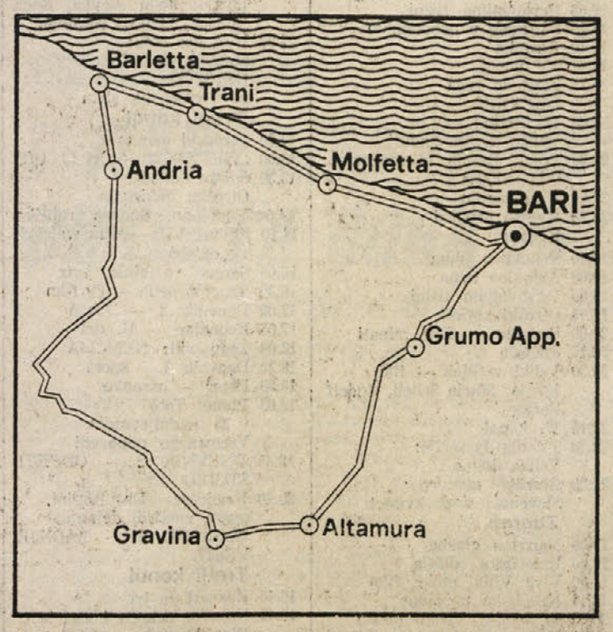
Prišel je čas odločitve kam prihodnje leto na izlet s Primorskim dnevnikom. Povedati moram, da smo dolgo časa razmišljali, kam naj bi vas popeljali, saj je le malo držav, ki jih v zadnjih dveh desetletjih še ne bi obiskali, nekatere tudi po večkrat. Predlogov je bilo — kot vsako leto — mnogo in skoraj vsi vabljivi, ko pa smo pred nekaj dnevi dobili z Reke ponudbo za ladjo, smo vse ostale možnosti odložili za kdaj kasneje, kajti ladja je pač ladja in kdo ve, če se nam bo taka priložnost lahko še kdaj nudila.

Potujemo torej z ladjo in sicer z motorno ladjo «Dalmacija», ki je sestrska ladja našim izletnikom dobro poznane «Istre», s katero smo bili zadnjič na križarjenju pred šestimi leti. Vsa naša dosedanja križarjenja, pa naj je to bilo vzdolž Dalmacije in njenih otokov, na Malto in v Tunis ali v Grčijo do Aten, so ostala vsem izletnikom v nepozabnem spominu in zato smo prepričani, da bodo našo odločitev sprejeli z zadovoljstvom. Povem naj še to, da «Dalmacijo» pravkar modernizirajo in olepšujejo tako, da bo šla z nami na križarjenje prenovljena in zlikana kot prva lepotica bele flote reške «Jadrolinije».

Toda kam? No, to si lahko natančno preberete na drugem mestu te strani, vendar pa bi želel ob tem našem križarjenju povedati še nekaj. Naši izleti imajo prvenstveno družabni značaj, saj je prav, da se srečujemo, med seboj spoznavamo in poveselimo. Imajo pa, oziroma želijo imeti, tudi poučni značaj, zato skušamo vsa naša potovanja izkoristiti še za ogled kakšne kulturne ali zgodovinske zanimivosti.

Toda še nekaj je, na kar pri Primorskem dnevniku nikoli ne pozabimo: če je le priložnost popeljemo naše izletnike tudi v kraje, kjer se je odvijal naš narodnoosvobodilni boj, najraje tja, kjer so se borili, kjer so krvaveli in umirali naši primorski ljudje. Zato smo tudi tokrat program našega izleta tako sestavili, da nas bo pot, čeprav za en dan, vodila tudi na italijansko stran Jadrana, v deželo Puglio, v Bari in njegovo okolico v notranjosti, v kraje, kjer so se v pretežni večini iz naših fantov, mož in deklet, pripadnikov «battaglioni speciali», internirancev in konfinirancev v raznih taboriščih južne in srednje Italije, formirale slavne prekomorske brigade in kjer je bilo varno zaledje za številne ranjene borce iz domovine ter za civilno prebivalstvo, ki se je umaknilo pred terorjem okupatorskih vojska in njihovih domačih četniških in ustaških pomagačev.

Iz Benetk nas bo «Dalmacija» potegnila naravnost do Kotora, od tam pa bomo naslednjo noč preplули Jadran in v jutranjih urah dosegli Bari. Mesto samo si bomo ogledali, ko se bomo vrnili z naše vožnje z avtobusi z okrog 180 km dolge poti. V Bariju je bila — kot znano — od prvih oktobrskih dni 1943 po sporazumu z zahodnimi zavezniki postavljena baza NOV Jugoslavije, v samem mestu pa so bila številna skladišča za vojsko v domovini, bolnišnice in sedeži raznih oddelkov, v Carbonari, današnjem predmestju Barija, pa prva zbirna baza za organiziranje prekomorskih brigad in drugih enot. Ogromna večina teh, ki so se zatekli v to bazo, se je

Proga našega avtobusnega potovanja skozi kraje nastajanja prekomorskih brigad v Puglii na jugu Italije

plebiscitarno odločila za vstop v Titovo vojsko. Zaradi velikega priliva vedno novih borcev v Carbonaro, se je morala zbirna in organizacijska baza že novembra preseliti v veliko taborišče v 56 km oddaljeno Gravino.

Vožnja v to 56 km oddaljeno mestece v notranjosti pokrajine, nas bo vodila mimo kraja Grumo, kjer je bila že oktobra 1943 ustanovljena v tamkajšnji šoli ena največjih bolnišnic za sprejemanje ranjencev iz domovine in drugih bolnikov. V Grumu so tudi opravile tečaj skoraj vse bolničarke prekomorskih brigad, med njimi tudi Vojka Šmucova, ki se je prebila do zbirnih baz NOV v južni Italiji iz kraja Tarranova di Pollino v Kalabriji, kjer je bila nazadnje konfinirana. Pred desetimi leti so v tej šoli odkrili spominsko ploščo. V Grumu je bilo tudi grobišče 136 umrlih partizanskih ranjencev v tej bolnišnici.

Ustanovitev glavne zbirne baze v Gravini je bila odločilnega pomena za ves nadaljnji razvoj prekomorskih enot. Zavezniki so jo kmalu v celoti izročili našim in tu se je dejansko formirala prva in za njo še ostale štiri prekomorske brigade. Skozi to taborišče, ki je še ohranjeno in leži ob cesti 2 km pred Gravino, je šlo okrog 35.000 pripadnikov enot NOV in med njimi je bilo kar 27.000 primorskih Slovencev in Istranov. V taborišču je bilo prostora za pet do šest tisoč ljudi. V Gravini je bil tudi ustanovljen sloviti pevski zbor «Srečko Kosovel» — eden najpomembnejših ambasadorjev borbene osvobodilne pesmi. Taborišče v Gravini oziroma to, kar je od njega še ostalo do danes, si bomo ogledali seveda le na hitro s potrebno zgodovinsko obnovo na kraju samem, potem pa nas bodo avtobusi popeljali skozi slikovito pokrajino in mimo vasi, ki so pred 37 in 36 leti gostile naše borce in naše ljudi, saj je praktično v vsaki vasi bil sedež kakšne enote NOV Jugoslavije. Peljali se bomo tudi skozi večje naselje Andria, kjer je bila partizanska bolnica za očesne bolezni, in dosegli Barletto ob obali Jadrana.

Tu, v Barletti, se, odprt proti domovinski obali Jadrana, dviga mogočen spomenik-kostnica, v kateri počivajo ostanki 826 jugoslovanskih državljanov — borcev NOV, ki so jih ranjene evakuirali z bojišč v domovini in ki so umrli v raznih bolnicah južne Italije, pa tudi umrlih za posledicami trpljenja in bolezni, ki so si jih nakopali v zaporih, taboriščih in koncentracijskih taboriščih v malaričnih krajih italijanskega juga. Njihova imena so izpisana na spominski plošči, manjkajo pa še imena 463 drugih borcev in umrlih, ki jih je evidentirala posebna jugoslovanska komisija v sodelovanju z italijansko, za katere pa žal ni nobenih dokumentov kje so pokopani. V glavnem gre za internirance in konfinirance.

V kostnici v Barletti so zbrani ostanki pokopanih na raznih pokopališčih, simbolično pa je posvečena vsem znanim in neznanim žrtvam boja za svobodo. Postavili so jo po sporazumu med Jugoslavijo in Italijo in slovesno odkrili 4. julija 1970. Od tedaj je to kraj pogostega romanja skupin bivših borcev iz vse Jugoslavije pa tudi italijanskih partizanov, katere simbolično povezuje tudi pobratenje med Barletto in Hercegnovim na nasprotni strani Jadrana.

Na ta spomenik-kostnico bomo položili venec in se poklonili spominu padlih in umrlih, potem pa bomo nadaljevali vožnjo ves čas ob obali skozi Trani, kjer je tudi bila ena od bolnic NOB, skozi Molfetto nazaj v Bari. Nekaj časa bo še za ogled mesta, nakar se bomo spet vkrcali na našo «Dalmacijo» in odpluli proti Korčuli, otoku, ki so ga med prvimi osvobodile prav naše prekomorske enote.

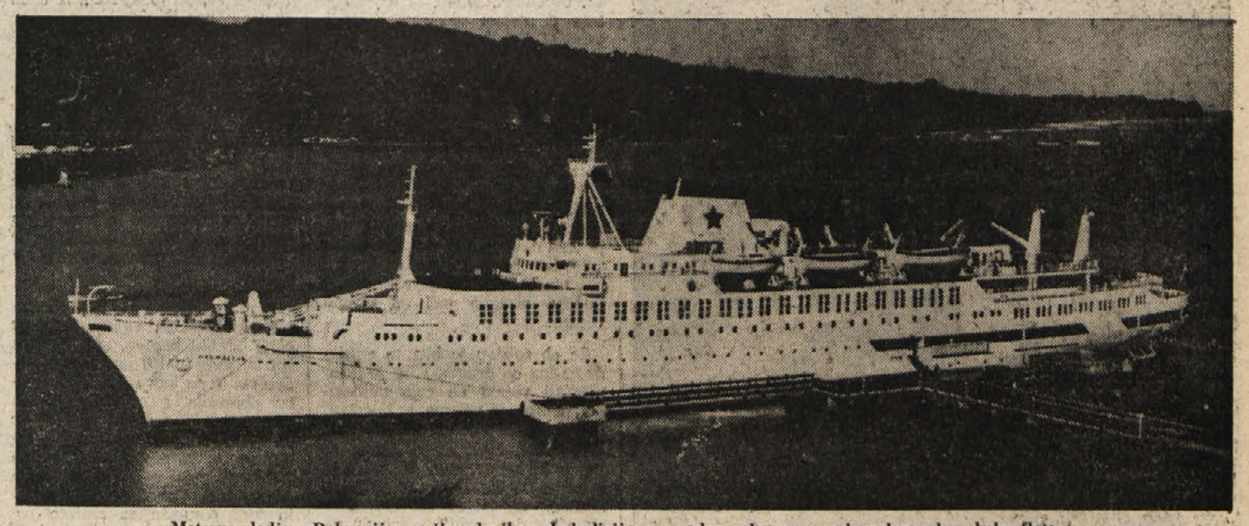
Za organizacijsko izvedbo tega izleta se bomo povezali z organizacijo ANPI v Bariju in Barletti ter z jugoslovanskim konzulatom v Bariju, upamo pa, da bomo imeli s seboj tudi svojega vodiča, enega najboljših poznavalcev zgodovine NOVJ v južni Italiji in avtorja številnih knjig o prekomorskih enotah.

Prepričani smo, da bomo z obiskom teh krajev zadovoljili ne le tiste izletnike med nami, ki jih na te kraje mogoče vežejo osebni spomini izpred 37 in 38 let, pač pa tudi vse ostale, ki smo ponosni na naš boj in trajno hvaležni našim žrtvam za svobodo.

JOŽE KOREN

Notranjost ene izmed kabin z dvovišinskima posteljama

Motorna ladja «Dalmacija» reške družbe «Jadrolinija» — eden od ponosov jugoslovanske «bele flote»

Iz Benetk do Kotora in nato iz Barija v Dubrovnik, na Korčulo, Hvar in v Split

Najprej naj vam predstavimo motorno ladjo «Dalmacija»:

«Dalmacija» je dvojčica «Istre», ki jo naši izletniki dobro poznajo, saj smo bili z njo na zadnjem križarjenju pred šestimi leti. Ladja je dolga 117 in široka 16,50 metra ter ima 5.650 brt. V 138 kabinah je prostora za skupno 300 potnikov. Vse kabine imajo svojo prho in WC (notranji ali zunanji) ter klimatske naprave. Kabine so razdeljene na notranje in zunanje ter na štiri palube: Ocean, Glavno palubo, Zgornjo palubo in Sprehajališče. Kabine so štiri-, tro- in dvoposteljne, poleg tega pa so na ladji še štirje deluxe apartmaji.

Na ladji sta dve restavraciji, kavarna, lido - bar s pokritim bazenom in ogrevano morsko vodo, frizerski salon, trgovina (cigarete, likerji in parfumi se prodajajo po brezcarinskih cenah) ter zdravstvena ambulanta. Stabilizatorji, s katerimi je ladja opremljena, omogočajo mirno plovbo tudi po razburkanem morju. Jasno je, da imajo na ladji tudi plesni orkester. V restavracijah je toliko prostora, da se večerja in kosilo servirata istočasno za vse potnike, v kavarni pa je tudi skoraj toliko sedežev, kolikor je potnikov na ladji.

«Dalmacija» je sedaj v puljski ladjedelnici, kjer jo temeljito preurejujejo. Poleg zunanje osvežitve in drugih manjših del pa bodo do pomladi povsem na novo uredili kavarniške prostore in cela vrsta kabin bo na novo opremljena. Naši izletniki bodo torej prišli na ladjo, ki bo — če lahko tako rečemo — dišala še po novem.

Program križarjenja

Sedaj pa poglejmo, kakšen je program našega križarjenja po Dalmaciji. Že iz uvodne predstavitve ste ugotovili, da smo si za cilj potovanja izbrali Bari oziroma zaledje Barija, s katerim nas veže toliko spominov iz časa NOB. Vsa ostala pristanišča pa so v Dalmaciji oziroma Črnogorskem primorju, pristanišča, ki jih marsikdo že pozna, a ki jih vedno radi obiščemo. Jasno pa je tudi, da se bo večji del našega «potepanja» po Jadranu odvijal na ladji sami, kajti izkušnje nas učijo, da je bilo povsod lepo — a na ladji najlepše! Temu primerno smo tudi pripravili naš program, ki ga v naslednjem posredujemo. Omenimo naj le še to, da ga utegnemo do samega začetka potovanja kaj spremeniti, toda le na bolje.

Potovanje oziroma naše križarjenje se bo začelo v soboto, 2. maja 1981. Okoli poldne se bomo s posebnimi avtobusi odpeljali v Benetke in se vkrcali na ladjo. Nekaj časa bo minilo, preden se bomo vsi razmestili po kabinah, toda že ob 17. uri bo «Dalmacija» izplula iz beneškega pristanišča. Takrat se bodo vsi naši izletniki zbrali v kavarni na «cocktailu dobrodošlice», kjer nam bo poveljnik ladje predstavil svoje oficirje in druge člane posadke. Takoj za tem bo slavnostna večerja za začetek potovanja, potem pa se bomo vsi preselili v kavarno, kjer bo ples in ob polnoči zakuska.

Vso noč in dobršen del naslednjega dne bomo preživeli na ladji, ki bo v prvih popoldanskih urah zaplula v Boko Kotorsko in pristala v Kotoru. Tu bomo imeli kratek postanek, predvsem zato, da vidimo kakšne posledice je zapustil potres, ki je pred dvema letoma opustošil dobršen del Črne gore. Mesto je še sedaj tako, kakršno je bilo takoj po potresu, okolica pa je že skoraj vsa obnovljena in marsikje so zrasle povsem nove hiše. Vsekakor pa je vožnja skozi zalive Boke Kotorske užitek zase, ki ga ne velja zgubiti.

Proti večeru se bomo spet vkrcali na «Dalmacijo», ki nas bo v noči popeljala preko Jadranskega morja v Bari. Po večerji bo ples, tudi kakšna družabna igra bo vmes, po polnočni zakuski pa predlagamo počitek, saj bomo v Bari prišli že ob 8. uri in takoj potem se odpeljemo z avtobusi in vodnikom v Gravino in Barletto, kjer bomo položili venec na spomenik padlim oziroma umrlim prekomorcem. V zgodnjih popoldanskih urah se bomo vrnili v Bari in tu bo dovolj časa za ogled mesta, saj bo ladja iz pristanišča izplula šele zvečer. Spet se bomo zavrteli ob zvokih ladijskega orkestra, lahko tja pozno v noč ali do zgodnjih jutranjih ur, saj bo za spanje dovolj časa.

V Dubrovnik bomo namreč prišli v torek, 5. maja okoli 10. ure dopoldne. Pred pristankom v gruškem pristanišču se bomo peljali mimo obzidja in trdnjav Dubrovnika, ki so, gledane z morske strani, še posebno očarljive. No, v Dubrovniku, biseru Jadrana, bo spet dovolj časa za ogled mesta. Prav gotovo je večina naših izletnikov že videla Dubrovnik, vendar menimo, da se ga splača še in še videti.

Okoli treh ali štirih popoldne nas bo «Dalmacija» odpeljala iz Dubrovnika na Korčulo, našo staro znanko. Marsikdo se spominja kako lepe urice smo preživeli z gostoljubnimi domačini, ob gledanju «Moreške» in kozarcu domačega «grka». Da se ne bi izneverili navadi, smo seveda tudi v letošnji program vključili pokušnjo «grka» in sestanek z domačini, da jim povemo, da smo še tu in da na Korčulo nismo pozabili. Upamo, da bo večer na Korčuli tudi tokrat dobro uspel in da se bomo zadovoljni vrnili na ladjo, ki nas bo v noči popeljala na sosedni otok Hvar.

Za Hvar pravijo, da je jadranska Madera. Prijazno mestece s svojimi slikovitimi hišami iz rezanega kamna nas bo sprejelo — upajmo — v toplini spomladanskega sonca. V nekajurnem postanku si bomo lahko ogledali ne samo mestece, temveč se povzpeli tudi na trdnjavo (seveda peš!), s katere je krasen razgled daleč naokoli. Toda za kosilo bomo morali biti spet na ladji, ki bo okoli 13. ure zapustila Hvar in zarezala valove v smeri proti Splitu.

Le slabe tri ure vožnje je do mesta pod Marjanom. Dioklecijanova palača s svojimi zgodovinskimi spomeniki je še vedno na svojem mestu in prav gotovo bomo vsi napravili sprehod skozi mestna vrata in oboke, obiskali katedralo in Jupitrov hram ter končno posedli k mizicam sliko vitih kavarnic. Toda kmalu bo treba spet na našo «Dalmacijo», da se pripravimo na večerjo, ki jo priredi kapitan ladje na čast svojim gostom. Kdor je že bil na križarjenju ve, kaj pomeni «captain's dinner». To je slavnostna večerja v svečanem vzdušju, kateri sledi sproščena zabava tja do jutranjih ur. Ta večer — ali pa morda že enega prejšnjih — bomo izkoristili tudi za družabne igre z bogatimi nagradami, za zaključek pa bo še srečolov, ki bo gotovo zadovoljil številne izletnike.

In že pišemo, četrtek, 7. maja. Kot blisk bo minilo šest dni, kajti po kosilu nekje sredi Jadrana se bo treba začeti pripravljati na prihod v Benetke, ki je predviden okoli 18. ure. Tu nas bodo spet čakali avtobusi in po opravljenih formalnostih se bomo odpeljali v Trst, kamor je predviden prihod okoli 21. ure. In tu se bo naše potovanje končalo.

Cene in pogoji

V naslednjem objavljamo cene in pogoje potovanja. Predvsem moramo povedati, da je cena izoblikovana tako, da upošteva položaj kabine in njeno udobnost. V ceni so vključene naslednje usluge:

1. Prevoz z avtobusom iz Trsta v Benetke in nazaj.
2. Križarjenje po Jadranu z m/l «Dalmacija», ki obsega: namestitev v izbrani kabini; hrano «A» kategorije od večerje prvega dne do vključno kosila šestega dne; svečani večerji ob začetku in na koncu potovanja; polnočno zakusko; uporabo ležalnih stolov; družabne in nagradne prireditve ter tehnično vodstvo oziroma spremljavo.
3. Avtobusni izlet iz Barija v Barletto in nazaj.
4. Družabno srečanje na Korčuli.

V ceno niso vključene pijače, napitnine i pristaniške takse, ki se plačajo na ladji sami.

Ob vpisu, ki se začne jutri, v ponedeljek, 22. t.m., ob 9. uri je treba položiti prvi obrok v znesku 100.000 lir, drugi obrok bo treba poravnati 2. februarja, tretji 2. marca in preostanek 2. aprila 1981. Ob plačilu zadnjega obroka bo treba prinesti s sabo veljavni potni list ali pa veljavno osebno izkaznico za vpis na skupni potni list.

Kot običajno bo vpisovanje v upravi našega dnevnika v Ul. Montecchi 6 in sicer jutri in v torek od 9. do 12.30 ter od 15. do 18. ure, v Gorici pa na uredništvu našega dnevnika.

Ker gre za najem celotne ladje bo zadnji rok za morebitno odpoved potovanja 2. april 1981. Po tem terminu izgubi prijavljeni izletnik vso do tedaj vplačano vsoto, razen če ne dobi sam ali po morebitnem našem posredovanju kakšno drugo osebo na svoje mesto. Ta pogoj je nujen zato, ker smo do 2. aprila dolžni vplačati celotni znesek za najem ladje.

Sedaj pa poglejmo še, kakšne so cene križarjenja:

PALUBA «OCEAN»
Kabina:

a) Štiriposteljna (notranja) — T(WC) — štev. 0222, 0231	290.000 lir
b) Štiriposteljna (zunanja) — T(WC) — štev. 0224, 0235	300.000 lir
c) Dvoposteljna (notranja) — TWC — štev. 0210, 0216, 0220, 0228, 0233	330.000 lir
č) Dvoposteljna (zunanja) — T(WC) — štev. 0212, 0214, 0226, 0237	320.000 lir
d) Dvoposteljna (notranja) — T(WC) — štev. 0201, 0202, 0203, 0204, 0205, 0207, 0209, 0200, 0221	310.000 lir
e) Dvoposteljna (zunanja) — TWC — štev. 0211, 0215, 0217, 0219	340.000 lir

GLAVNA PALUBA
Kabina:

a) Dvoposteljna (notranja) — TWC — štev. 890, M96, M102, M103, M107, M108, M117, M119, M125, M131, M137	330.000 lir
b) Troposteljna (notranja) TWC — štev. M95, M99, M111,	340.000 lir
c) Troposteljna (zunanja) — TWC — štev. M82, M84, M86, M80	350.000 lir
č) Dvoposteljna (zunanja) — TWC — štev. M68, M 70, M72, M74, M76, M78, M79, M81, M83, M85, M87, M89, M91, M93, M97, M101	360.000 lir
d) Dvoposteljna (zunanja z nizkima ležiščima) — TWC — štev. M88, M92, M94, M98, M100, M104, M106, M109, M110, M115, M121, M123, M127, M129, M133, M135, M139	380.000 lir

ZGORNJA PALUBA
Kabina:

a) Dvoposteljna (notranja) — TWC — štev. U16, U30, U33, U36, U39, U42, U47, U48, U53, U54, U59, U60, U62, U67, U69, U75	360.000 lir
b) Troposteljna (notranja) — TWC — štev. U20, U21, U27, U31, U41	350.000 lir
c) Dvoposteljna (zunanja) — TWC — štev. U14, U15, U17, U18, U19, U22, U23, U24	370.000 lir
č) Dvoposteljna (zunanja z nizkima ležiščima) — TWC — štev. U25, U26, U28, U29, U32, U34, U35, U37, U38, U40, U43, U44, U45, U46, U49, U50, U51, U52, U55, U56, U61, U63, U64, U71, U73, U77	390.000 lir

PALUBA «SPREHAJALIŠČE»

a) Dvoposteljna (zunanja) — TWC — štev. P1, P2	360.000 lir
b) Deluxe apartman (kopalnica, nizki ležišči, salon, TV) štev. P7, P8	430.000 lir
c) Deluxe apartman (kopalnica, nizki ležišči, salon, TV) štev. P11, P12	450.000 lir

Znaki: T(WC) = tuš z zunanjim WC. TWC = tuš z notranjim WC.
Pripomba: V primeru znatnega zvišanja cen nafte se cena potovanja ustrezno poveča.

Z LETALOM V MEHIKO IN GVATEMALO

Pisani živilski trg v glavnem mestu Mehike

Za naše naročnike in bralce, ki imajo več časa na razpolago (in seveda tudi kaj več «pod palcem»), smo za prihodnje leto pripravili daljše potovanje v Srednjo Ameriko. Potem ko smo v prejšnjih letih organizirali vrsto potovanj na Daljni vzhod in spoznali kraje in države od Tajske do Indonezije, bomo s tem potovanjem začeli serijo obiskov držav Latinske Amerike. Nekako logično je, da začnemo z Mehiko, ki je s polotokom Yucatan zasidrana med Severno in Južno Ameriko in ki nudi poleg vsega ostalega tudi kulturne in zgodovinske spomenike neprecenljive vrednosti. V naslednjem bomo samo na kratko opisali okvirni program našega potovanja, ki zaradi bližine zajema tudi Gvatemalo, podrobnosti pa bomo vsem prijavljencem posredovali vsaj tri tedne pred začetkom potovanja.

Takoj moramo povedati, da je potovanje dolgo (časovna razlika med nami in Mehiko je 7 ur), saj bo treba preleteti Atlantik in dobršen del ZDA. Iz Trsta bomo odpotovali v četrtek, 12. februarja, najprej v Madrid, odkoder bomo imeli takojšnjo zvezo z Mexicom City, glavnim mestom Mehike. Tja bomo dopotovali še istega dne (prav zaradi časovne razlike), potem pa bomo imeli tri dni časa za ogled mehiške prestolnice (tu naj omenimo samo svetovno znani antropološki muzej) in izlete v bližnjo in daljno okolico: obisk piramid v Teotihuacanu, katedrale v Guadalupi, «srebrnega mesta» Taxco, Cuernevace itd.

Naslednje tri dni bomo preživeli na otoku Cozumel, da se nekoliko odpočijemo od potovanja in prvih izletov. Otok Cozumel je z Acapulcom in Cancunom najbolj znano obmorsko letovišče, kjer je v tem času pravo poletje, morje pa ima 25 stop. C. Počitek bo torej nadvse dobrodošel, kajti za naprej nas čakajo nova potovanja in novi izleti na samem Yucatanu. Tako bomo obiskali Merido, glavno mesto Yucatana, Uxmal, ki ohranja številne spomenike plémena Maya, Chichen Itza s svojim arheološkim muzejem in svetovno znanimi skulpturami Maya.

Iz Meride bomo nato — vedno z letalom — odpotovali v Gvatemalo, in sicer v glavno mesto Guatemala City. Po ogledu se bomo z avtobusom odpeljali v Chichicastenango, ki je zaradi barvite indijske tržnice ena največjih zanimivosti Gvatemale, potem pa še k jezeru Atitlan, ki leži skoraj 2.000 m nad morsko gladino. Tu bomo tudi prenočevali, naslednjega dne pa nas bo motorna ladja popeljala na otok Santiago, znan po svojem cvetju in prelepi okolici. Popoldne se bomo vrnili v City, še prej pa bomo obiskali Antiguo, ki je bila nekoč eno najlepših mest španskega kolonialističnega cesarstva.

Iz gvatemalskega glavnega mesta se bomo ob koncu našega potovanja vrnili v Mexico City, kjer bomo še prenočevali, v sredo, 25. februarja, opoldne pa bomo odpotovali preko Madrida v Milan, kamor bomo prispeli 26. februarja okoli poldne. Od tod se bomo z letalom vrnili v Trst.

To je kratek opis našega potovanja v Mehiko in Gvatemalo. Program je prirejen tako, da vsebuje povsod polne penzione (razen na Cozumelu, kjer je polpenzion) ter vsebuje vse izlete in ekskurzije. Hoteli, v katerih bomo stanovali, so delux kategorije ali najboljši, kar jih je v morebitnem manjšem kraju. Omenimo naj še, da so prostori na letalih že rezervirani, čakamo samo še potrditev nekaterih hotelov, kar pa bomo dobili potrjeno v nekaj dneh. Takoj potem bomo pripravili tudi definitivni program.

Cena tega 15-dnevnega potovanja je 1.820.000 lir. V tej ceni so vštete vse navedene usluge, tako da bodo izletniki posebej plačali le pijače in letališke takse v Mehiki oziroma Gvatemali. Enoposteljne sobe so tudi na razpolago, vendar je doplačilo precej visoko.

Vpisovanje za to potovanje se bo začelo — in končalo — v **torek, 23. t.m.**, na upravi našega dnevnika v Ul. Montecchi 6, in sicer med 9. in 12.30 ter med 15. in 18. uro. Ob vpisu je treba vplačati en milijon lir, ostanek pa tri tedne pred začetkom potovanja. Vsa obvestila o plačilnih sredstvih, oblačilih, prehrani, nakupih in podobno bodo objavljena v definitivnem programu.

Na koncu naj še poudarimo, da pomeni vpis dokončno prijavo, kajti termin za morebitno odpoved zapade 30 dni pred začetkom potovanja.

Ostanki svetišča vojščakov v Chichenitza na Yucatanu.

Režiser Franco Zefirelli si nataka šampanjca, ki ga je prej natočil tudi 15-letni zvezdici Shieldsovi, ob proslavljanju zaključka snemanja filma «Endless Love»

Zakaj ljudska vojska

Jutri, v ponedeljek bodo v Jugoslaviji slavili dan jugoslovanske ljudske armade v spomin na tisti 22. december izpred 39 let, ko je bila v malem mestecu Rudo v vzhodni Bosni ustanovljena prva proletarska brigada, s čimer se je začel proces formiranja večjih operativnih vojaških enot, ki bi se borile proti okupatorju in njegovim domačim zaveznikom po vsem jugoslovanskem prostoru, za razliko od partizanskih odredov, ki so bili teritorialno vezani na ožja rekli bi domača področja. Če se danes spominjamo tega praznika in tega datuma tudi mi, delamo to zato, ker bi radi prav na kratko prikazali, kako se jugoslovanska ljudska armada loči od drugih vojska.

Že ob rojstvu je bila ta vojska drugačna od drugih. Niso je ustanavljali vojaki ali celo militaristi, pač pa je nastala iz ljudstva, brez strokovnih komandnih kadrov. Sestavljali so jo ljudje, ki jim je bil militarizam tuj, a jih je v boj sililo rodoljubje in želja po svobodi. Če pa se 22. december slavi kot dan armije v spomin na ustanovitev prve proletarske brigade v Rudu, s tem ni rečeno, da je to bila prva in edina večja partizanska formacija, saj so partizanske enote in formacije v jeseni 1941 kontrolirale velika osvobojena področja, tako da je nova ljudska vojska tedaj štela že okoli 80 tisoč borcev.

In plamen upora se je širil in poglabljal, tako da so v naslednjem letu vse partizanske enote štele že okoli 150.000 borcev in vezale nase že nad 500.000 sovražnikovih vojakov. V tem letu, torej 1942 je jugoslovanska narodnoosvobodilna vojska kontrolirala že ozemlje kakih 50.000 kv. km in v tej «partizanski državi» že postavljala temelje novi oblasti. V Bihaću je bilo jeseni 1942 prvo zasedanje AVNOJ.

V naslednjem letu, 1943, je narodnoosvobodilna vojska štela že okoli 300.000 borcev, saj je štela 101 brigado in 100 partizanskih odredov. Tega leta se je NOV močno oborožila z orožjem desetih italijanskih divizij, ki so morale ob kapitulaciji odložiti orožje. Sicer pa se je narodnoosvobodilna vojska do tedaj v celoti vzdrževala sama, brez sleherne tuje pomoči in tudi poznejša zavezniška pomoč je bila skromna, saj si je NOV sama poskrbela za 88 odstotkov orožja in opreme in le 12 odst. je odpadlo na zavezniško pomoč.

To pa vsekakor ni bilo lahko, kajti število borcev se je iz leta v leto, rekli bi iz dneva v dan večalo, saj je NOV ob koncu vojne štela okoli 800 tisoč vojakov.

Njen delež v boju proti nacizmu in fašizmu pa se vidi iz naslednjih številk: vezala je od 30 do 35 okupatorskih divizij, k čemur je dodati še 200.000 kvizlinških vojakov. Sovražnik je pustil na jugoslovanskih bojiščih okoli 450 tisoč mrtvih.

Od nastanka te vojske nas loči skoraj 40 let, od njene zmage nad sovražnikom pa 35 let. Seveda se je jugoslovanska ljudstva armada medtem modernizirala, posodobila. Ohranila pa je svoj ljudski značaj, ki se vidi tudi v tem, kako je povezana z razvojem dežele. Če je med NOB premnogi partizan začasno odložil puško, da bi prijel za srp in pomagal kmetu pri žetvi, je delež jugoslovanske vojske tako imenovanih «civilnih delih» danes izreden. V povojnih letih so enote jugoslovanske vojske zgradile veliko cest in drugih objektov. Že v naši neposredni okolici smo mogli videti jugoslovanske vojake pri gradnji vodovodov, na primer med Divačo in Lokvami, med Pomjanom in Šmarjami v Istri, da ne govorimo o tem, kako so v začetku novembra letos priskočili na pomoč Brkinom, ko je zmrzal polomila drevje in telefonske ter električne napeljave. Kot je NOV nastala iz ljudstva, tako je tudi ljudska ostala.

«Sprehod po delih tolminskih književnikov»

(Nadaljevanje s 5. strani)

lju je izdala njegove zbrane spise v 10 knjigah.

In kdo ne pozna njegovega pesniškega speva o Tolmincih in Tolminski:

«Tam je košček sveta, da mu imena ne vem dovolj lepega. Čudovit svet poln sonca, rož, vonav in pesmi, ki so kakor cvetje in imajo svoj vonj, kakor zemlja, kakor jutro, kakor spanec in grob. Nikjer ni zame lepše zemlje kakor tam. Nikjer ni duši pokoja tako sladkega kakc tam. V sanjah svojih in v bednosti težkih ur poslušam šumenje daljnih voda in vidim napete v dolino lazove, zelene slapove v onemelo dno. Prisluškujem pojoči govorici ljudi, ki so tam, poslušam pesem njihovih src. Ta srca! Ti ljudje! Nikoli se ne starajo. Večni otroci. Še v grob legajo s pesmijo in sanjo v očeh.»

In tu je tudi naš Bevk iz Zakojce nad Baško grapo. Samo majhno število njegovih knjig je razstavljenih na steni nad njegovim portretom, od najbolj zgodnjih do tistih, ki jih je napisal v zrelih letih. V trilogiji Znamenja na nebu je zapisal tele značilne besede:

«Poglej,» je s solzami v očeh dejal star tlačan sosedu, «taka je naša tolminska zemlja. Tepejo jo in bijejo, boli jo, da vpije in se zvija, umreti ne more, ker je večno živa. Znova se dvigne, rane se zacelijo, smeh s povrne... Vse smo petrpeli, grdo počenjanje plemičev in vojska, robstvo in plenitev, kobilice in lakoto, kugo in smrt — mislil bi, da ni nikjer več človeka, a poglej nas, še nas je in še smejemo se povrhu...»

In tam na vitrini nas gleda resni Ciril Kosmač iz Slapa ob Idrijci — 1910 - 1980. Ob prebledovanju njegovih knjig v vitrini, se v spominu vračamo na njegove besede, napisane v knjigi Pomladni dan:

«Da, zdi se mi, da mali narodi bolj ali vsaj drugače ljubimo svojo domovino, kakor jo ljubijo veliki. Majhna je... in ker ne moremo opevati njene prostranosti, opevamo in poveličujemo njene kotičke, ki pa so polni lepote, kajti lepota je podobna resnici, resnica pa ne potrebuje debele knjige, da se nam razjasni, lepote ne širnega, brezmejnega prostora, da se razmahne, razbohoti in razcvete. Naj prostranost bobni in poje svojo mogočno pesem, resnična lepota tiho žari.»

Tam naprej je Andrej Gabrščček, založnik, pisatelj in ustanovitelj Slovanske knjižnice. Napisal je več zvezkov Narodnih pripovedk o Soških planinah. Napisal je dve debeli knjigi zgodovine goriških Slovencev: Goriški Slovenci 1840 - 1900 in Goriški Slovenci 1901 - 1924. Gabršček je bil zelo zaslužen kulturni delavec pri pospeševanju in širjenju slovenskih knjig na Primorskem.

Iz predzadnje vitrine nas pozdravljajo zgodovinske knjige našega zgodovinarja Simona Rutarja — 1851 - 1903. Na prvem mestu je Zgodovina Tolminskega, potem Zgodovinske črtice, Domoznanstvo Goriško Gradiščansko, Rutarjev dnevnik. Še danes lahko s pridom uporabljamo njegove zgodovinske podatke zbrane v njegovih knjigah.

In tam v zadnji vitrini nas pozdravlja naš pesnik Simon Gregorčič, katerega pesmi smo — v miniaturni izdaji — nosili s seboj tudi partizani. Ni bilo mitinga, da ne bi bilo s preprostega odra slišati recitacije njegovih pesmi največkrat Hajdukovo oporcko in Veseli pastir.

Naj še povem, da je znani portretist Rudi Šturm iz Kamnega v črno-beli tehniki upodobil — v velikem formatu — vseh dvanajst književnikov, kar razstavo še bolj približa obiskovalcem.

In za zaključek: Berite knjige vseh, ki so na razstavi — in še tiste, ki niso na razstavi. V njih so napisani naši pradedje, dedje, očeti. V njih je opisana naša primorska zemlja, opisan je del in življenje nas, današnjih potomcev nekdanjih tolminskih puntarjev. Malo poznani Alojzij Carli - Lukovič je imel navado reči, da je «... revež revežorum.» Tudi naši pradedje, dedje, očeti in mi sami smo bili pod fašističnim jarmom «... revež revežorum». Danes nismo več! Danes smo svobodni in sami odločamo, kaj bomo delali, kaj bomo jedli, kako bomo gospodarili. Deloma je za to zasluga vseh tistih, ki so s pisano besedo držali pokoncu nas in naše čustvovanje, našo narodnost, da smo vstali in se zravnali — sami gospodarji na svoji zemlji.

OBIČAJI, KI NE SMEJO UMRETI: «LUČANJE»

Vsako boljunsko dekle ima svojega «svetega Štefana»

Nihče ne ve, kdaj se je «lučanje» začelo - Svetopisemskega «mučenika» obmetavali, torej «lučali» s kamenjem, boljunska dekleta «lučajo» jabolka

Boljunska dekleta se zadnje dni zanimajo za ceno jabolk. Pripravljajo se namreč na «lučanje», ki bo, kot vsako leto, na dan sv. Štefana, to se pravi dan po božiču.

Ob tej priložnosti se bodo vaščani zbrali «Na gorici». Domačinom se bodo prav gotovo, kot že dolgo let, pridružili tudi ljubitelji starih vaških običajev iz bližnjih krajev, iz Brega, pa tudi iz mesta.

«Lučanje» je v Boljuncu že zelo star običaj. Tudi najstarejši vaščani se ne spominjajo njegovega začetka, kajti tudi sami so enostavno povzeli od svojih prednikov staro tradicijo in jo nadaljevali. S časom, z leti je «lučanje» spremenilo svoj pomen, deloma pa tudi svojo obliko. Izvor te navade je biblijskega značaja, le da so jo ljudje prilagodili svojim namenom, svojemu načinu mišljenja, tako kot so biblijskega svetega Štefana «lučali», to se pravi obmetavali s kamenjem, so boljunska dekleta na njegov praznik «lučala» ali obmetavala svoje «mučenike», pravzaprav svoje potencialne «mučenike». Po popoldanskih večernicah, po «žegnu» so se dekleta zbrala «Na gorici», seveda vsaka s svojo «municijo». Ko so zvonovi oznanjali konec «žegna», je to bil hkrati tudi znak za začetek «bitke». Dekleta so začela jemati iz svojih predpasnikov jabolka in jih metati v fante. Seveda je vsako dekle obmetavalo tistega fanta, za katerega se je ogrelo. Pa tudi fantje so pri tem sodelovali. Če ne aktivno, vsaj pasivno. Niso hoteli ostati križem rok. Ir ker drugače niso mogli, so se enostavno nastavljali dekletom, seveda vsak mladenič tistemu dekletu, za katerega se je ogrelo njegovo srce.

Seveda so pri lučanju imeli glavno besedo dekleta in fantje, toda «bitki» Na gorici so se vedno pridružili tudi gledalci. Posebno pa otroci, seveda dokler je bilo «municije» in dokler je ta bila uporabna. Ves čas «lučanja» so v domačem zvoniku zvonili. In ker so pri zvonjenju sodelovali domači fantje, je kako jabolko priletelo tudi v zvonik.

Ko se je «bitka» končala, so tudi zvonovi utihnili. S tem se je končal glavni del navade. Ljudje pa se nato niso razšli, pač pa so se zbrali v vaški gostilni, kjer so priredili domač kulturno - zabavni program. «Lučanje» je sledilo «fantovski uri», kar pa že zdavnaj ni več v navadi.

Tudi ta običaj, kot mnogi drugi, je doživel več sprememb. Tako so na primer v časih hudega pomanjkanja otroci ka. nestrpno pričakovali Štefanovo. Vendar ne zaradi «lučanja» samega, pač pa zato, da bi si nabrali jabolk, da bi se jih najedli. Sicer pa so gospodarske in politične razmere tudi sicer vplivale na običaj. Pomanjkanje je vsekakor vplivalo na trajanje «lučanja», ker je primanjkovalo «municije». Fašistična doba pa je ohromila zabavne prireditve. V časih, ko je bila revščina zares huda, je jabolka nadomestila ali zamenjala repa. Ni pa točnih virov, če je to bilo za časa 1. svetovne vojne ali ob kakem drugem hudem pomanjkanju. V času prve in še posebej druge svetovne vojne je bilo «lučanje» prav tako bolj žalostno, ker je bila tedaj večina fantov zdoma, to se pravi v vojski in v partizanih.

Več kot tri desetletja so se «Na gorici» lučali ne le z jabolki, pač pa tudi s pomarančami. Zanimivo je pri tem, da so na to spremembo v stari navadi vplivali naključni gostje, ki so obiskali Boljunec na Štefanovo. Ko so prisostvovali «lučanju» jih je navada navdušila, da so si v bližnjih trgovinah nakupili pomaranč in se s svojo «municijo» pridružili boljunskim fantom in dekletom. Morda je prijeten vonj raztreščenih pomaranč vplival na domača dekleta, da so v naslednjih letih začela «lučati» tudi pomaranče. Pred tremi leti pa so sklenile, da se vrnejo k izvirni navadi, da bodo lučala le jabolka, kot so delale njihove matere, babice in dolga desetletja prej.

Čeprav nismo v vojnem času, na Štefanovo popoldne fantov nekako ni na spregled. Ker pa boljunska dekleta menimo, da je treba gojiti tradicije svojih prednikov, se staremu običaju ne bomo odpovedale. Zato se obmetavamo kar med sabo, pozivamo pa fante, naj kar pridejo brez skrbi, saj nismo več tako sramežljive, da bi se le z obmetavanjem z jabolki izdale, kam nas vleče srce, saj je osnovni smisel običaja že zdavno šel v pozabo, ostane pa naj vsaj stara tradicija.

Domače kulturno društvo «France Prešeren» pa se je s pridobitvijo novih prostorov zavzelo za oživitev običaja s tem, da vsako leto po «lučanju» pripravi bogat kulturno - zabavni spored, kjer predstavi izvirna domača dela.

Na Štefanovo popoldne se bodo tudi letos «škura», to se pravi polkne hiš «Na gorici» zaprla, da bi ne prišlo do nesreč ali nevšečnosti in sredi Boljunca se bo ponovno zbralo veliko ljudi, boljunska dekleta bomo dobro založena z «municijo». Po lučanju pa bomo vsi zadovoljno odšli v gledališče na prireditev, ki jo je pripravilo domače kulturno društvo.

Miriam - Laura

Novost na knjižni polici

Ćosićev «Čas smrti» in razna druga dela

Dobrica Ćosić: Čas smrti. Pri Cankarjevi založbi je v prevodu Petra Levca in Jožeta Šmita izšel obširen zgodovinski roman v štirih zajetnih knjigah z okoli 1500 stranmi, roman iz prve svetovne vojne in naslovom ČAS SMRTI. Avtor, znani pisatelj Dobrica Ćosić je sam zapisal, da v romanu pripoveduje o tragiki človeškega bivanja v svoji domovini in o človekovi usodi v Srbiji v dvajsetem stoletju, ki jo je mogoče primerjati z grško tragedijo. Roman, ki zajema čas prve svetovne vojne in se začenja v letu 1914 pripoveduje o smrti in o umiranju celih generacij, vseh slojev in oblasti tedanje srbske družbe, pri čemer je glavni junak tega velikega epa, ki ga je mogoče primerjati samo s Tolstojevo Vojno in mirom, srbsko ljudstvo. Roman o epopeji iz prve svetovne vojne je doživel v Srbiji velik uspeh, zdaj je vrsta na slovenskih bralcih, da spoznajo to izjemno zanimivo napisano veledelo srbskega pisatelja.

Zunaj zbirk je pri Mladinski knjigi izšla ilustrirana izdaja (ilustracije je oskrbel akademski slikar Milan Bizovičar) znana novela **Cirila Kosmača Tantadruj.** Spremno študijo o Kosmaču in njegovem Tantadruju je napisala Helga Glušič. Knjiga, ki sta jo skupaj založili Mladinska knjiga in založba Lipa v Kopru bo s svojim formatom, ilustracijami in zunanjo podobo primerno žlahtno darilo za novoletne dni.

France Avčin: Kjer tišina šepeta. V zbirki Potopisi, ki jo je prav tako izdala založba Mladinska knjiga je izšla sicer že znana knjiga univerzitetnega profesorja, inženirja, alpinista, smučarja Franceta Avčina KJE TIŠINA ŠEPETA. To je že četrta izdaja knjige, ki je doživela nepričakovano topel sprejem in je od leta 1964, ko je prvič izšla, doživela uspeh pri novih generacijah Slovencev izjemno topel sprejem. Knjiga je posvečena naravi planinam, gozdovom, vsebuje pa planinske potopise in filozofska razmišljanja, v vseh objavljenih delih pa izraža izrazito pisateljevo ljubezen do narave in slovenske zemlje sploh. Obsežna, ilustrirana knjiga bo najbrž tudi v sedanji izdaji deležna tako toplega sprejema kot dosedanje izdaje, ki so bile razprodane.

Eduard Petiška: Stare grške bajke. V ilustrirani obliki in v sodobni pripovedni obliki je češki pisatelj Petiška zapisal stare grške bajke. Včasih, ko so na šolah poučevali še grščino, se je naša mladina pri pouku seznanila z grško mitologijo. Danes tega ni več in mladi rod grške mitologije ne pozna več. In vendar jo izobraženci potrebujejo. Izdaja starogrških bajk bo zato koristna za izpopolnitev splošne izobrazbe naših mladih ljudi.

Sl. Ru.

Radio Televizija

Nedelja, 21. decembra 1980

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

10.00 Oko, ki ubija: norčije Martyja Feldmana
10.35 Jutrišnji koncert
11.00 Maša
11.55 Nabožna oddaja
12.15 Zelena črta
13.00 DNEVNIK OB 13. URI
13.30 Dnevnik 1 — Vesti
14.00 V teku nedelje...
14.20 Športne vesti
14.35 Discoring
15.20 Športne vesti
15.25 Mike Andros — TV film
16.30 90. minuta
17.00 Nagradna oddaja z gledalci
18.55 Športne vesti
19.00 Italijansko nogometno prvenstvo
Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.40 MOJZES, 5. nadaljevanje
21.45 Športna nedelja
22.45 Napoved programa za prihodnji teden
DNEVNIK in Vremenska slika

Drugi kanal

10.00 Antologija Supergulpa
10.30 Motor 80
11.00 Indijanci Severne Amerike
11.15 Risani filmi
11.55 V evroviziji: Svetovni pokal v smučanju
12.45 Predstavitev oddaje Crazy bus
13.00 DNEVNIK 2 — OB 13. URI
13.30 Poldark, po romanu W. Grahama
15.15 Dnevnik 2 — Neposredni športni prenosi
Svetovni pokal v smučanju
Rim: Konjske dirke
16.30 Crazy bus
18.15 Italijansko nogometno prvenstvo
18.40 Dnevnik 2 — Gol Flash
18.55 «Professionals» — TV film
Vremenske napovedi
19.50 DNEVNIK 2 — ODPRTI STUDIO
20.00 Dnevnik 2 — Nedelja sprint
20.40 Drim, glasbena oddaja
21.55 Dnevnik 2 — Dossier: Dokument tedna
22.50 DNEVNIK 2 — ZADNJE VESTI

Tretji kanal

14.15 Dnevnik 3 — Neposredni športni prenosi
16.30 Iz gledališča Rossetti v Trstu: Scugnizza, opereta v dveh dejanjih
18.45 Napoved programa za prihodnji teden
19.00 DNEVNIK 3
19.15, 20.30, 21.40 in 22.30 Na pomoč, superbabica!
19.20 Koncert S. Robinsona in P. Tosha
20.40 Dnevnik 3 — Šport
21.25 Dnevnik 3 — Deželni šport
21.45 Kultura, gostilne... Prijatelji Verone
22.15 DNEVNIK 3
22.35 Jazzovski koncert

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

8.25 Poročila
8.30 Za nedeljsko dobro jutro
9.05 Čebelica Maja
9.30 Beli kamen, otroška serija
10.00 Washington za zaprtimi vrati — serijski film
11.35 TV kažipot
12.00 Kmetijska oddaja
13.00 Poročila
14.55 Husinska vstaja, dok. oddaja
15.40 Dobri stari pianino — film
17.10 Poročila
17.15 Najboljši športniki Jugoslavije
17.45 Športna poročila
17.55 Prisluhnimo tišini
18.15 Sestanek v nebotičniku
19.10 Risanka
19.22 TV nocoj
19.24 Zrno do zrna
19.30 DNEVNIK
20.00 M. Smoje: Veliko mesto, nadalj.
21.30 Vojak Danilo in njegovi, dok. oddaja
22.00 V znamenju
22.20 Športni pregled

Koper

17.40 Ponovitev filma
19.00 Aktualna tema
19.30 Prisluhnimo tišini
19.45 Otroški kotiček
20.00 Risanke — Dve minuti
20.15 Stičišče
20.30 Veliki vrtiljak — film Igrajo: Maria Schell, Rudolf Foster
22.15 27. kanal
22.30 TV film iz serije: Velika dolina
23.20 Glasbeni nokturno: Slovenski simf. kvintet

Zagreb

11.30 Narodna glasba
12.00 Kmetijska oddaja
14.30 Viva Villa, mlad. film
16.15 Nedeljsko popoldne
20.00 M. Smoje: Veliko mesto
21.30 Karavana: Pelješac - Trpanj
22.20 Športni pregled

ŠVICA

14.55 V čudežnem svetu
15.20 Mladiči v naravi
16.10 MORILEC — TV film
17.00 Dobimo se doma
19.20 Prijetna glasba
19.45 Zgodba o ljubezni in snegu

TRST A

8.00, 13.00, 14.00, 19.00 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 9.45 Godalni orkestri; 10.00 Poslušali boste; 10.30 Nediški zvon, oddaja o Benečiji; 11.30 Mladinski oder: «Kraljevič in berač». Napisal Mark Twain, prevedel Pavel Holeček, dramatiziral Jožko Lukeš Tretji in zadnji del. Izvedba: Radijski oder; 11.30 Nabožna glasba; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 12.30 in 13.20 Glasba po željah; 14.10 Okuole ognjišča — pred studencan, snopić prafc in muzike naših judij; 15.00 Šport in glasba ter neposredni prenosi z naših prireditev.

KOPER

(Slovenski program)

7.30 Poročila; 7.00 Veselo v nedeljo dopoldne; 7.05 Jutranji blok; 7.37 Kinospored; 8.00 Kmetijski nasveti; 8.03 Nedeljski spored zabavne glasbe; 8.33 Iz našega življenja; 13.05 Sosednji kraji in ljudje; 13.25 Glasbena medigra; 13.40 Glasbeni notes; 14.00 Glasba po željah; 15.00 Radio Koper na obisku; 15.15 Popevke s festivala Split 80; 15.30 Programi tedna; 15.35 Zabavna glasba; 16.00 Nepozabne narodne; 16.30 Primorski dnevnik; 16.45 Poje Linda Lewis; 17.00 Za vsakogar nekaj.

KOPER

(Italijanski program)

7.30, 10.30, 12.30, 13.30, 19.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 7.20 Horoskop; 8.30 Podrobnosti; 9.15 Igra orkester Meco; 9.30 Lucianovi dopisniki; 10.00 Z nami je...; 10.15 Saksofon Fausta Papettija; 10.35 Mozaik; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.15 Popevke tedna; 11.30 Kim; 12.00 Pogovor s poslušalci; 12.10 Glasba po željah; 12.40 Pičice na ijih; 14.00 Avto story; 14.30 Koncert na trgu; 15.00 Stisk roke; 15.15 Poje Frankie Miller; 15.30 Plošče; 16.00 Najpopularnejše popevke tedna; 16.30 Crash; 17.00 Poslušajmo jih skupaj; 17.30 Disco hits; 18.15 Poje Moni Kovačič; 18.30 Koncert.

Srednji val 277,8 metra ali 1080 kilohertzov in 256,4 metra ali 1170 kilohertzov

UKW	— Beli križ	97,7 MHz
UKW	— Koper	89,3 MHz
UKW	— Nanos	101,0 MHz

RADIO 1

8.00, 10.10, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 Glasbeno prebujenje; 6.30 Miš v diskoteki; 7.00 Glasba za praznični dan; 9.10 Katoliški svet; 9.30 Maša; 10.13 Croce e Delizia; 11.00 Rally; 11.50 Moj glas za tvojo nedeljo; 12.30 in 14.30 Bel papir; 13.15 In zvezde ne gledajo na nas...; 14.00 Radio 1 — Jazz, aktualnosti; 15.20 Vse o nogometu, minuto za minuto; 18.30 Vse o košarki; 19.30 Break glasba; 20.00 Arabella, komedija v treh dejanjih; 22.35 Prijetno poslušanje; Telefonski poziv.

LJUBLJANA

8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 Dnevni koledar; 6.15 Danes je nedelja — Rekreacija; 7.30 Zdravo, tovariši vojaki!; 8.07 Radijska igra za otroke; 9.05 Še pomnite, tovariši!; 10.005 Kar znaš, to veljaš; 11.00 Pogovor s poslušalci; 11.10 Glasba po željah; 13.20 Za kmetijske proizvajalce; 13.50 Pihalne godbe; 14.05 Humoreska tega tedna; 14.25 S popevkami po Jugoslaviji; 15.10 Pri nas doma; 15.30 Nedeljska reportaža; 15.55 Listi iz notesa; 16.20 Gremo v kino; 17.05 Popularne operne melodije; 17.50 Marjan Marinc — Zabavna radijska igra; 18.48 Na zgornji polici; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.20 Glasbena tribuna mladih; 23.05 Lirični utrinki; 23.10 Mozaik melodij in plesnih ritmov; 00.05 - 4.30 Nočni program.

Ponedeljek, 22. decembra 1980

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.30 Kinoteka: Znanstveni filmi
13.00 Knjižna oddaja
13.25 Vremenska slika
13.30 DNEVIK
14.00 Posebna oddaja iz parlamenta
14.25 Šolska oddaja: Meščani sodelujejo
15.00 Športni ponedeljek
17.00 Dnevnik 1 — Flash
17.05 3, 2, 1... Kontakt! Pred božičnim drevescem: glasba, prireditve, varietè in drugo
Rdečelasa Ana — risan film
18.00 Šolska oddaja: Znanost
18.30 Glasba, glasba
18.50 Osmi dan
19.20 Dogodivščine Davida Balfoura
19.45 Almanah in Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.40 NEPREMAGLJIVA — film Igrajo: John Wayne, Rock Hudson, Melissa Newman
22.35 Hiša kot otok: Sten je veliko
DNEVNIK in Vremenska slika

Drugi kanal

12.30 Sezonski menu
13.00 DNEVNIK 2 — OB 13. URI
13.30 Šolska oddaja: Otroška industrija
14.00 Popoldan, dnevna rubrika
14.10 Edvard VII. — princ waleški, 11. epizoda
15.05 Sereno variabile, kviz
16.30 Skupina petih — TV film
17.00 Dnevnik 2 — Flash
17.05 Popoldan — II. del
18.00 Zemljevid: NEMČIJA
18.30 Dnevnik 2 — Šport
18.50 Peter — risanke
19.05 Planet Totò v 25 nadaljevanjih
Vremenske napovedi
19.45 DNEVNIK 2 — ODPRTI STUDIO
20.40 Francesca Da Rimini, opera v štirih dejanjih
DNEVNIK 2 — ZADNJE VESTI

Tretji kanal

16.45 Koncert za tri
17.45 Kronika nekega koncerta: Pino Daniele
18.55 Gledališče akrobatov
19.00 DNEVNIK 3
19.30 Dnevnik 3 — Deželni šport
20.00 in 22.45 Na pomoč, superbabica!
22.05 Večerna glasba
20.45 Praznični dnevi
21.25 Sto italijanskih mest
21.45 Šolska oddaja: Obletnice
22.15 DNEVNIK 3
22.50 Dnevnik 3 — Šport

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

8.45, 10.00 in 14.55 TV V ŠOLI
17.10 Poročila
17.15 Minigodci v glasbeni deželi
17.30 Človekovi prijatelji, Poljudno-znanstvena serija
17.55 Delegatski vodnik
18.20 Jezik v javni rabi: Izbira med oblikami
18.35 OBZORNIK
18.45 Mladinska oddaja
19.10 Risanka
19.24 TV nocoj
19.26 Zrno do zrna
19.30 DNEVNIK
20.00 V. Radović: HUSINSKA VSTAJA, dok. oddaja
21.35 Kulturne diagonale
22.15 V znamenju

Koper

17.15 Ponovitev filma
19.00 Baletna oddaja
19.30 Aktualna tema
20.00 Risanke in Dve minuti
20.15 Stičišče
20.30 SANJSKI DNEVI — film Igrajo: V. Milosavljević, Uroš Komenič
22.00 DNEVNIK — Danes

Zagreb

17.45 Medvedek Uhec
18.00 Otroška oddaja
18.15 Neznana Jugoslavija
18.45 Pop-kord, mladinska oddaja
20.00 HUSINSKA VSTAJA, dok. drama
21.40 Panorama
22.40 Glasbena oddaja

ŠVICA

18.50 Svet, v katerem živimo
19.15 Športni objektiv
20.40 Sveto pismo — film
21.15 Balet P. I. Čajkovskega
22.40 Filmske novosti

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Jutranji almanah: Potovanje po študijski sobi; 9.00 Glasbena matineja; 10.10 Radijski koncert: Skladbe slovenskih in drugih jugoslovanskih avtorjev; 11.30 Beležka in Folklorni odmevi; 12.00 Kulturni dogodki;

Na prošnjo članov zbora «Igo Gruden» iz Nabrežine in mladinskega krožka Devin - Nabrežina bo v ponedeljek, 22. decembra, ob 17.10 v rubriki «Mi in glasba» na sporedu ponovitev spominske oddaje o glasbeniku in vzgojitelju Sergiju Radoviču.

12.30 Slovenski priimki v Furlaniji in na Goriškem; 12.40 Pristopanje k deželnim oddajam: Združenje kristjanov jehovskih prič: «Ali je Sveto pismo v naših dneh uporabno?»; 13.30 Zborovska glasba: revija «Cecilijanka 1980»; 13.40 Instrumentalni solisti; 14.10 Otroški kotiček: Tik-tak; 14.30 Roman v nadaljevanjih — Giovanni Guareschi: «Don Camillo in Peppone» — 2. del; 15.00 Glasbeni ping pong; 17.10 Mi in glasba: Ponovitev oddaje o glasbeniku Radoviču.

KOPER

(Slovenski program)

6.30, 7.25, 13.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Jutranji koledar; 6.37 Kinospored; 7.15 Najava sporeda; 13.00 Pregled dogodkov; 13.05 Stoji, stoji Lipica, glasbeni utrinki; 13.40 Izbrali smo za vas; 14.00 V podaljšku; 14.37 Glasbeni notes; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasba po željah;

Srednji val 546,4 metra ali 549 kilohertzov

UKW	— Beli križ	102,0 MHz
UKW	— Koper	98,1 MHz
UKW	— Nanos	88,6 MHz

16.00 Pogovor o jeziku; 16.10 Vaš telefon, naš mikrofon na tel. klic 25-888; 16.30 Primorski dnevnik.

KOPER

(Italijanski program)

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.32 Lahka glasba; 9.00 Štirje koraki; 9.15 Georghe Lamfir; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Z nami je...; 10.10 Življenje v šoli; 10.32 Mozaik; 11.00 Kim; 11.32 Horoskop; 11.35 Lahka glasba; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Mala diskoteka; 14.33 Izbrani za vas; 15.00 Življenje v šoli; 15.20 Glasbeni trenutek; 15.45 Popevke, popevke; 16.00 Oddaja o športu; 16.10 Dalmacija in njene popevke; 16.32 Crash; 16.55 Pismo iz...; 17.00 Poslušajmo jih skupaj; 17.32 Srečanje z opero; 18.15 Igra Yellow Magic Orchestra; 18.32 Srečanja z našimi popevkarji; 19.00 Sound diskoteka.

RADIO 1

7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.00 Poročila; 6.00 Glasbeno prebujenje; 6.25 Božične zgodbe; 7.25 Potrošništvo in igrače; 7.45 Pogovorimo se z njimi; 8.30 Kakšna glasba!; 9.00 Radio anch'io 80; 11.00 Štiri četrtine; 12.03 Vi in jaz; 13.25 Kočija; 13.30 Ul. Asiago Tenda, oddaja z občinstvom; 14.03 Il Pazzariello, osebnosti in popevke; 14.30 Čarovniško kladivo; 15.03 Rally; 15.30 Popoldanski radijski spored; 16.30 Ženske govorijo...; 17.03 Patchwork, za mlade poslušalce; Music Gazzette, Glasbena kombinacija; Pisma Alice; 18.35 Šolska oddaja: Kako pišemo časopis; 19.30 Radio 1 — jazz 80; 20.00 Ernani, radijska priredba; 20.50 Glasbeni odmor; 21.03 Posvečeno...; 21.30 Pozabljene plošče; 22.00 Evropski objektiv; 22.30 Glasba včeraj in jutri.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila, 5.20 Rekreacija; 6.50 Dobro jutro, otroci!; 8.08 Z glasbo v dober dan; 8.25 Ringaraja; 9.05 Z radiom na poti; 9.40 Turistični napotki; 10.05 Rezervirano za...; 11.35 Znano in priljubljeno; 12.10 Veliki revijski orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pihalne godbe; 13.00 Iz naših krajev; 13.50 Priporočajo vam...; 14.05 V gosteh pri zborih; 14.25 Glasba po željah; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Zabavna glasba; 15.50 Radio danes, radio jutri!; 16.00 Vrtiljak; 18.00 Na ljudsko temo; 18.25 Zvočni signali; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Minute z ansamblom Vitala Ahačiča; 20.00 Kulturni globus; 20.10 Iz naše diskoteke; 21.05 Glasba velikanov; 22.30 Popevke iz jug. studiov; 23.05 Lirični utrinki.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA OD 23. DO 27. DECEMBRA 1980

TOREK, 23. decembra

LJUBLJANA

9.00 - 16.15 Šolska TV; 17.15 Poročila; 17.20 Dimnikarček se potepa po svetu; 17.30 Mali svet; 18.00 Telesport; 18.30 Obzornik; 18.40 Po sledeh napredka; 19.10 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Mednarodna obzorja; 20.55 Tuja hiša, nad.; 21.50 V znamenju; 22.05 Naši baletni umetniki.

KOPER

17.30 Film (ponovitev); 19.00 Odprta meja; 19.25 Otroški kotiček; 20.00 Risanka; 20.30 Predsednik nogometnega kluba, film; 22.00 Danes; 22.15 Narodna glasba; 22.45 Hudičevo seme.

SREDA, 24. decembra

LJUBLJANA

9.20 TV koledar; 10.00 TV v šoli; 17.20 Poročila; 17.25 Z besedo in sliko; 17.40 Ukročeno dekle; 18.05 Na obisku; 18.55 Ne prezrite; 19.10 Risanka; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Jeremiah Johnson, film; 21.50 V znamenju; 22.05 Pohorske glažute.

KOPER

17.30 Film (ponovitev); 19.00 Zabavno glasbena oddaja; 19.30 Aktualna tema; 20.15 Stičišče; 20.30 Moj oče monsignor, film; 22.00 Danes; 22.10 Klic gora.

ČETRTEK, 25. decembra

LJUBLJANA

9.00 - 16.10 TV v šoli; 17.10 Poročila; 17.15 Poljudno znanstveni filmi; 17.55 Železni oblaki; 18.35 Na sedmi stezi; 19.10 Risanka; 19.22 TV nocoj; 19.24 Zrno do zrna; 20.00 Tretja razsežnost; 21.35 Odprto za ustvarjalnost; 22.15 V znamenju.

KOPER

17.30 Film (ponovitev); 19.00 Odprta meja; 19.30 Jazz na ekranu; 20.00 Risanke; 20.15 Stičišče; 20.30 Streli maščevanja, film; 21.50 Danes; 22.00 Don Juanove vroče noči, film.

PETEK, 26. decembra

LJUBLJANA

8.45 - 14.55 TV v šoli; 16.35 Poročila; 16.40 Pravljice iz lutkarjevega vozička; 17.00 Pan Tau, otroška serija; 17.30 Godba brez not; 18.00 Razvoj gozdne železnice; 18.10 Zgodovina tramvaja; 18.40 Pohorski steklar; 19.00 Zlata ptica; 19.05 Risanka; 19.25 TV nocoj; 19.30 TV dnevnik; 20.00 7 + 7, glasbena oddaja; 21.05 Župan v Casterbridgeu, nad.; 22.10 New York, New York, film.

KOPER

17.40 Streli maščevanja, film (ponovitev); 19.00 Aktualna tema; 19.30 Otroški kotiček; 20.00 Risanke; 20.15 Stičišče; 20.30 Lancelot jezernik, film; 21.50 Danes; 22.00 Ekonomske informacije; 22.15 Eksekutorij, TV film; 23.25 Baletna oddaja.

SOBOTA, 27. decembra

LJUBLJANA

8.00 Poročila; 8.05 Minigodci v glasbeni deželi; 8.20 Dimnikarček se potepa po svetu; 8.30 S. Makarovič: Škrat Kuzma; 8.45 Zeleni oblaki, otroška oddaja; 9.15 Mali svet; 9.45 Vzpon Madsa Andersena, nadaljevanka; 10.45 Po sledeh napredka; 11.15 Ustvarjalni misel ni vzorci; 11.40 Stari Pisker; 12.10 Poročila; 15.35 Črni Peter, mlad film; 17.00 Naš kraj; 17.15 Košarka: Bosna - Cibona; 18.45 S. Makarovič: Leva roka - desna roka; 19.05 Zlata ptica; 19.10 Risanka; 19.24 TV nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 Dnevnik; 20.00 Srečanja; 21.35 Bolnišnica na koncu mesta, nadaljevanka; 22.30 Ples na vodi, ameriški film.

KOPER

17.10 Košarka; 18.40 Komični film; 19.00 Odprta meja - risanke; 19.30 Visoki pritisk; 20.00 Risanke - Dve minuti; 20.15 Stičišče; 20.30 Ljubimci v puščavi, film; 22.00 Dnevnik danes; 22.10 27. kanal - program tedna; 22.25 «Il morbidone», film.

SMUČANJE

SLALOM ZA SP V BORMIU

Pelenova pred Patrakejevo

Izvrsten uspeh Jugoslovank - Razočaranje v italijanskem taboru

BORMIO — Tretja zmaga Francozinj, presenetljivo drugo mesto Patrakejeve, neuspeh italijanske ekipe, zelo dobra vožnja Jugoslovank: to so glavni elementi včerajšnjega ženskega slaloma v Bormiu, ki je veljal za svetovni pokal.

Francija si je v svetovnem pokalu zagotovila zmago tudi v tretjem letošnjem ženskem slalomu: eno je odnesla Fabienne Serrat, ostali dve pa Perrine Pelen, ki se je na lestvici za SP močno približala vodeči Nadigovi.

Veliko presenečenje je pripravila Sovjetinja Nadežda Patrakejeva, 21-letna, visokorasla, vitka in svetlolasa študentka telesne vzgoje iz Moskve. Že dve leti in pol je poročena z znanim sovjetskim reprezentantom Vladimirom Andrejevim (s katerim sestavlja eno izmed številnih sovjetskih znanih športnih družin). Nadežda je zelo skromno dekle, govori le rusko in nekaj angleških besed. S svojo današnjo (zlasti drugo) vožnjo pa je segla v sam vrh svetovnega smučanja, čeprav je imela že doslej nekaj zelo dobrih uvrstitev.

V italijanskem taboru so bili včeraj razočarani. Pričakovali so «roza plaz» v prvi deseterici, kjer pa imajo zdaj «azzurre» le peto mesto Giordanijeve, kar je za italijanske ambicije odločno premalo. Ostali del ekipe je namreč doživel pravi polom, zlasti glede na možnosti, ki so se nakazovale. Biellerjeva je imela v prvi vožnji najboljši vmesni čas in ko je že vse kazalo, da ji prvo mesto ne more uiti, ko je tik pred ciljem zagrešila hudo napako, ki je bila zanjo usodna. Zinijevo, ki je iz teh krajev doma v bližini, je prišla spodbujati vsa družina, sorodniki, prijatelji, začela je zelo dobro, že po treh vratih pa je padla. Grenkih solz ni manjkalo. Jokale pa so tudi druge. Izpadli sta Frigova in Magonijeva, časi ostalih pa so bili slabi.

Vse drugače je bilo v jugoslovanskem taboru. Čeprav je le malokdo verjel, da bo Dornigova ponovila svoj zadnji uspeh, pa je tokrat tak podvig uspel kar dvema tekmovalkama te ekipe. Dornigova si je uvrstitev v prvo deseterico priborila z odlično prvo vožnjo, Zavadlavova pa predvsem z drugo in tako je tudi ona prišla do točk za svetovni pokal.

Prav uvrstitev Patrakejeve, Dornigove in Zavadlavove, torej treh smučark iz vzhodnega sveta, je včeraj jasno potrdila ugotovitev, da se stara teritorialna ravnotežja ne premikajo le v moškem, ampak tudi v ženskem smučarskem športu. Če bo šel razvoj v tej smeri naprej, potem bo kmalu tudi smučanje med tistimi športi, kjer bodo morali zahodnjaki deliti svoje dosežke s tekmovalci iz vzhodnih držav.

V celoti pa lahko rečemo, da je odločilni boj potekal v prvi vožnji, da je bilo tekmovanje zelo selektivno (od 67 deklet, ki so startale v prvi vožnji, jih je prišlo na cilj druge vožnje le 37), med ekipami pa so se za Francoziniami in Američankami tokrat najbolj izkazale prav Jugoslovanke.

To je bilo za dekleta poslovilno tekmovanje v tem letu in bodo zopet začele nastopati v svetovnem pokalu po božičnem in novoletnem premoru.

Lestvica včerajšnjega slaloma je bila taka:

1. Pelen (Fr.)	1'37"23
2. Patrakejeva (SZ)	1'37"58
3. Hess (Švi.)	1'37"64
4. Konzett (Lie.)	1'37"65
5. Giordani (It.)	1'37"68
6. Cooper (ZDA)	1'38"17
6. Serrat (Fra.)	1'38"17
8. Nelson (ZDA)	1'38"33
9. Dornig (Jug.)	1'38"49
10. Zavadlav (Jug.)	1'38"53
11. Fischer (ZDA)	1'38"54
12. Glur (Švi.)	1'38"83
13. Bieler (It.)	1'38"08
14. Epple (ZRN)	1'38"97
15. Naepflin (Švi.)	1'39"09
22. Macchi (It.)	1'39"93
23. Marciandi (It.)	1'40"15
25. Gatta (It.)	1'40"43
31. Valt (It.)	1'41"51

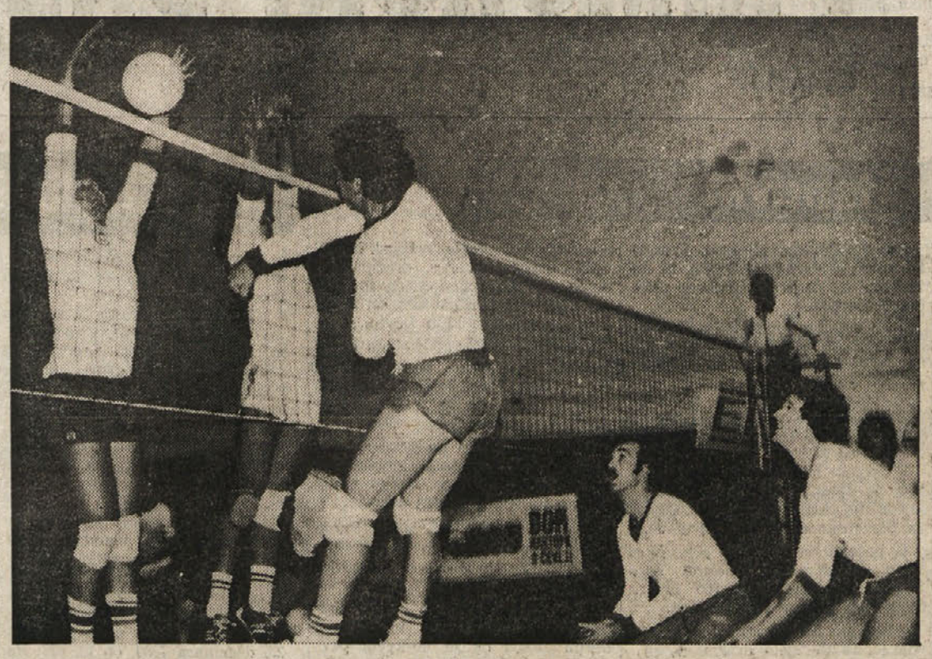
Lestvica svetovnega pokala:

1. Nadig	136
2. Pelen	114
3. Serat	104
4. Hess	80
5. Epple	71
6. Kinshofer	56
7. Cooper	49
8. Zini	43
9. Nelson	42
10. Sölkner	41

RADIO

Jutrišnja radijska oddaja Glasbeni ping-pong, ki jo od 15. do 17. ure vodi prof. Ivan Peterlin, bo potekala v posebnem božičnem vzdušju. Večji del oddaje bo posvečen svetovni božični glasbi, govor pa bo tudi o 10. občnem zboru ZSŠDI.

B. S.

Igralec Bora JIK Banke Radovan Fučka v napadu med tekmo s Solarisom

PREDSEDNIŠKO POROČILO NA OBČNEM ZBORU ZSŠDI

Narodnoobrambna vloga zamejske telesne kulture

Telesna kultura v vseh svojih izraznih oblikah: telesni vzgoji, športu, rekreaciji, ima v okviru naše narodnostne skupnosti v Italiji posebno in nenadomestljivo vlogo, katere se moramo vsi stalno zavedati in je ne smemo nikakor podcenjevati. Splošnim nalogam telesne kulture, kot so vzgoja, zdravje, sprostitev in športne manifestacije, je treba dodati v naši stvarnosti še narodnoobrambno vlogo, ki jo opravlja, oziroma jo opravljajo posamezna športna društva v krajih, kjer biva naša skupnost. To pomeni, da se vloga telesne kulture v zamejstvu istoveti z narodnoobrambno vlogo, ki jo imajo vse ostale organizacije in ustanove naše narodnostne skupnosti v Italiji. Vsako drugo pojmovanje našega športa, posebno pa podcenjevanje njegove vloge je zgrešeno, neodgovorno pa je tudi mišljenje, da sta telesna kultura in posebno šport izven celovite stvarnosti naše skupnosti, da sta svet zase, nepovezan z ostalimi dejavniki družbe in da sta izven — ali nekako «nad» — družbenopolitičnim dogajanjem. Splošno sprejeto načelo je, da v naših društvih zbiramo otroke, mladino, srednjo generacijo in starejše zato, da si v primernem okolju utrjujejo zavest, bogatijo svoje znanje na področju telesne kulture, in tako tudi na tem področju človeškega udejstvovanja potrdijo svojo narodnostno prisotnost na tem teritoriju. Lahko trdimo torej, da so značilnosti in miselnost naše telesne kulture svojstvene za naše gibanje, čeprav jih bo potrebno še podrobneje izoblikovati.

V tem okviru je treba razumeti tudi vlogo Združenja slovenskih športnih društev v Italiji, ki je bilo ustanovljeno z nalogo, da povezuje vsa zamejska športna društva, ki so vanj včlanjena, usklajuje njihovo delovanje, posamezne pobude, večje manifestacije, nudi strokovno, tehnično in upravno pomoč, skrbi za vzgojo kadrov, spodbuja ustanavljanje novih športnih društev in daje smernice v športni politiki. Menimo, da je v vsem tem času, od prvega ustanovnega občnega zbora, Združenje slovenskih športnih društev v Italiji iskalo svojo pozitivno vlogo in upravičilo resnično potrebo po krovni športni organizaciji slovenskih športnih društev s Tržaškega, Goriškega in iz Beneške Slovenije. V naši telesni kulturi je bil ob tisti priliki pred desetimi leti opravljen kakovostni korak, katerega je takratni položaj v telesnokulturni dejavnosti zahteval. Razvoj športne dejavnosti pa se je v zadnjih letih še v večji meri razbohotil in vloga športnega Združenja je postajala v vsakodnevni praksi zahtevnejša in potrebna novih prijemov.

V mesecu aprilu tega leta je nastal v našem Združenju zapleten položaj, saj je v glavnem celoten prejšnji odbor, ki je bil izvoljen na 8. rednem občnem zboru v Gorici, podal ostavko. Različna praksa v telesni kulturi in sredobežne silnice so v tistem času premetavale naše Združenje. Naloga takratnega nadzornega odbora ni bila lahka, rešitev va je našel, z aktivnim sodelovanjem vseh članic Združenja, v novem odboru, ki naj bi izpeljal dveletni mandat prejšnjega odbora do konca. Poleg tega je ena izmed poglavitnih nalog novega odbora bila izdelati globalni dolgoročni razvojni program, ki naj bi bil usklajen s splošnimi cilji in potrebami naše narodnostne skupnosti.

Novi izvoljeni odbor ZSŠDI, ki je bil kot skupina brez večjih izkušenj v okviru delovanja telesnokulturne krovne organizacije, se je znašel pred zahtevnimi nalogami, katerim je le polagoma lahko pričenjal biti kos. V samem začetku smo skušali nastavljati delo tako, da bi bilo čimbolj učinkovito in prilagojeno novonastalemu položaju. Težili smo po tem, da bi delo posameznih športnih panog steklo po strokovnih komisijah, da bi delo samega odbora bilo porazdeljeno teritorialno in s tajništvom, ki naj bi tekoče zadeve sproti spremljajo. Iz izkušenj tega dela se je izluščila zamisel, da je glede na dlani položaj, nujno potrebno samo strukturo ZSŠDI reorganizirati, oziroma bolje rečeno spremeniti in jo v večji meri posodobili. To se pravi, naj bi prvi korak h globalnemu dolgoročnemu načrtu naše telesne kulture, bila ravno upravna reorganizacija ZSŠDI. V ta namen je bil s strani odbora ZSŠDI izdelan predlog reorganizacije, ki na eni strani teži k teritorialni porazdelitvi delovanja ZSŠDI (športna problematika je namreč na Tržaškem, Goriškem in v videmski pokrajini dokaj različna), na drugi pa želi vzpostaviti boljšo povezavo med ZSŠDI in njenimi članicami, ter preko strokovnih komisij dejansko pristopiti na posamezna športna področja. Vse te potrebe so namreč prišle v glavnem na dan na sestankih med odborniki ZSŠDI in posameznimi športnimi društvi, kjer je prišlo do izraza, da si članice želijo tudi drugačno pomoč in povezavo, kot je bila doslej. Menimo torej, da bo na podlagi na novo osnovane upravne reorganizacije, Združenje v večji meri odgovarjalo potrebam članic, saj jim bo sposobno nuditi še večjo strokovno in organizacijsko pomoč.

Strukturalna reorganizacija je torej eden izmed pogojev, na katerih lahko gradimo nadaljnji naš razvoj, bodisi z vidika množičnosti, kot tudi kakovosti. Obenem pa naj bi ta upravna razčlenitev povečala možnost dogovarjanja, kar je sicer že zadovoljivo steklo, naše športne strukture s sorodnimi pokrajinskimi, deželnimi in državnimi ustanovami večinskega naroda in z organizacijami telesne kulture v matični domovini, bodisi na republiški ravni, kot tudi na obmejnem pasu. Pogoj uspeha reorganizacije pa je tudi v tem, da se sama društva oziroma članice ZSŠDI, neposredno angažirajo in aktivno spremljajo ta proces kot del svojega delovanja, oziroma kot del njih samih. Reorganizacija naj bo torej temelj, na katerem slonijo vsi naši upi uspešnosti razvoja naše telesne kulture in to z vidika množičnosti, kakor tudi kakovosti. V zvezi s tem pa naj še dodamo to, kar je bil zadnje čase vir raznih razprav; tj da so smernice ZSŠDI, izoblikovane v prejšnjih letih in ki se nanašajo na združevanje ekip, še vedno veljavne, toda le-te se lahko uresničujejo samo če so za to dani vsi pogoji.

(Se nadaljuje)

ODBOJKA

V ŽENSKI B LIGI

V NAPETEM IN OGORČENEM SREČANJU DEKLETA BORA INTEREUROPE ZMAGALE

Sokolovke so klonile proti Barribiju iz Brescie - Na domačem igrišču Bor JIK Banka ni osvojil niti seta

Bor Intereuropa — Don Bosco Padova 3:2 (15:8, 15:8, 9:15, 12:15, 15:10)

BOR INTEREUROPA: Bolčina, Cergolj, Debenjak, Ficur, Kus, Elena in Laura Maver, Rauber, Zupančič.

V drugem domačem nastopu si je Bor Intereuropa pridobil drugi letošnji par točk. Zmaga naše ekipe bi bila lahko izdatnejša, saj so borovke vodile že z 2:0. V prvih dveh setih so na igrišču tudi povsem prevladale in Don Bosco jim ni mogel do živega. Popolnemu preobratu v naslednjih dveh setih je verjetno botrovalo podcenjevanje nasprotnic, ki bi lahko naša dekleta drago stalo, vendar so v odločilnem nizu borovke le uredile svoje vrste in zasluženo zmagale. Bor Intereuropa tokrat sicer ni prikazal posebno kakovostne igre, saj zna zaigrati veliko bolje. Kljub temu pa sta osvojeni točki izredno pomembni, ne le zaradi uvrstitve na lestvici, ampak tudi zaradi razpoloženja v ekipi.

Inka

Sokol — Barribi Brescia 1:3 (11:15, 15:9, 4:15, 7:15)

SOKOL: Škerk, Capolicchio, Lozar, Pertot, Vida, Lia in Grazia Legiša, Kralj, Mervic, Chemelli.

Nabrežinski Sokol včeraj ni imel sreče. Slovenske odbojkarice, ki nastopajo v italijanski B ligi, so pred domačim občinstvom prepustile tekmo gostjam iz Brescie, ki so prikazale bolj homogeno igro. Kljub temu pa bi lahko predstavnice Sokola iztržile povoljnejši rezultat.

Prvi set je bil dokaj izenačen, Barribi pa je imel vseskozi ležjo prednost, ki si jo je priigral predvsem po zaslugi velikega števila zgrešenih servisov slovenskih odbojkaric. V nadaljevanju pa je Sokol zaigral bolj zbrano in zasluženo osvojil drugi set in ko je že kazalo, da bosta točki ostali doma, so nabrežinska dekleta spet popustila in tekmo izgubila.

s.u.

Bor Banka — S. Giorgio Mestre 0:3 (—13, —12, —13)

BOR JIK BANKA: Kralj, Neubauer, Orel, Plesničar, Ugrin, Špacapan in Veljak.

S. GIORGIO: Brusegan, Marton, Meggiorini, Cesare, Formentin, Busemo, Radagnan, Longhi, Bertoldero, Badin, Novello in Favaron.

SODNIK: Borgetti; stranski: Sechi; zapisničarka: Malorato.

Čeprav so morali borovci poraženi z igrišča v 7. kolu že po treh setih igre je to bila prehuda kazen. Zaslužili bi si kaj več, čeprav so imeli na drugi strani mreže odličnega nasprotnika. Pomanjkanje menjav se je domačinom tudi to pot bridko maščevala. Na igrišču je bilo preveč nervoze ob trenutkih, ko je bilo potrebno ohraniti mirne živce in to v končnici vseh treh setov. Že sam začetek je pokazal, da naši fantje ne bodo sposobni ponoviti take igre kot pred tednom. V največji meri smo pogrešali kontinuiteto, saj je bila igra izredno nihajoča, kar se je na koncu bridko maščevalo.

V prvem setu je bila igra precej izenačena in pri vodstvu 13:12 je sodnik, ki ni sodil najbolje, oškodoval domačine. V drugem nizu so gostje povedli celo z 8:1, toda po izenačenju pri dvanajstici so tri zaporedne napake pokopale vse upe. V zadnjem setu je Bor JIK Banka pričel igrat šele potem, ko so fantje zbrali šest točk, nasprotniki pa osem več.

G. F.

ŽENSKA C-2 LIGA

Virtus — Sloga 1:3 (8:15, 10:15, 15:5, 12:15)

SLOGA: M. in V. Grgič, M. in T. Križmančič, Ražem, Hrovatin, Zoch, Gulič in Milič.

Slogašice so slavile včeraj v Vidmu, povsem zasluženo zmago. To sta pokazala zlasti prva seta, v katerih je slovenska šesterka dokazala svojo veliko premoč, ki v izih obeh setov ni dovolj razvidna. Ob čutek premoči pa je pri dekletih sprožil podcenjevanje nasprotnic, kar se je v tretjem setu maščevalo. Domačinke so zagrabile za priložnost in jo dobro izkoristile. Tudi v četrtem nizu je kazalo spočetka, da bo našim dekletom predla trda in do desetice je bilo razmerje moči na igrišču res precej izenačeno. Nato pa je Sloga zaigrala na moč poletno in si je gladko priborila obe točki.

Naša dekleta moramo pohvaliti v celoti za njihovo res dobro igro.

INKA

DEKLICE

Sloga B — Volley 1:3 (15:9, 12:15, 9:15, 9:15)

SLOGA: Grgič, Canziani, Drnovšek, Hrovatin, Purič, Sosič in Malalan.

Zaradi slabe igre in podcenjevanja nasprotnice so slogašice doživele sinoči pri Banih svoj sedmi predprvenstveni poraz. Moramo pa dodati, da naša ekipa ni igrala popolna, saj bi ji v nasprotnem primeru zmaga ne ušla.

Sloga — Kontovel 3:0

V prvem kolu šahovskega dvoboja, ki bo določil izzivalca svetovnega prvaka Anatolija Karpova, je zahodnonemški predstavnik Robert Huebner v 36. potezah premagal Sovjeta Viktorja Korčnoja.

Delovanje ZSŠDI

Vpisovanje na Trnovski maraton

Prihodnjo nedeljo bo v Črnem vrhu nad Idrijo 6. trnovski maraton, ki je odpadel pred 10 meseci zaradi pomanjkanja snega. Veljavne so tedanje prijave, morebitni novi smučarski tekači pa se lahko prijavijo preko uradov ZSŠDI vse do srede, 24. t.m.

5. januarja pa zapade rok za prijavo na maraton v Dubljah, ki bo 18. januarja 1981.

B. S.

NOGOMET

V C-1 LIGI

Triestina juriša na zmago

Tržačani bodo danes popoldan na občinskem stadionu igrali proti Sant' Angelu Lodigianu

Z današnjim nastopom pred domačim občinstvom bo Triestina skušala obdržati prvo mesto na lestvici italijanske nogometne C-1 lige. V goste prihaja namreč enajsterica Sant'Angelo Lodigiano, ki pa ne razpolaga s takim igralskim kadrom, da bi znal ogrožati Tržačane. Zato se bodo gostje najbrž opredelili za obrambno igro in skušali odnesti iz Trsta vsaj eno točko.

A LIGA

Avellino - Catanzaro, Bologna - Fiorentina, Cagliari - Brescia, Inter - Torino, Juventus - Udinese, Perugia - Napoli, Pistoiese - Como, Roma - Ascoli.

B LIGA

Catania - Palermo, Cesena - Genoa, Foggia - Spal, L.R. Vicenza - Atalanta, Monza - Lecce, Pescara - Bari, Pisa - Milan, Sampdoria - Lazio, Taranto - Verona, Varese - Rimini.

ROKOMET

NA TURNIRJU ALPE-ADRIA

Slovenija zlahka odpravila Italijo

Glede na doslej prikazano igro bi bilo veliko presenečenje, če ne bi reprezentanca Slovenije zmagala na rokometnem turnirju Alpe - Adria. V drugem dnevu (tekma je bila na sporedu v Ajdovščini) je namreč z veliko lahkoto odpravila Italijo in če ne bi podcenjevala nasprotnika, bi zmagala še z večjo razliko. Danes bosta v Sežani še zadnji srečanji, in sicer ob 9. uri Italija - Avstrija, ob 10.15 pa Švica - Slovenija. Podeljevanje priznanj bo po skupnem kosilu, ki bo ob 12. uri.

VČERAJŠNJA IZIDA

Slovenija - Italija (15:9)	24:15
Švica - Avstrija	16:14

KOŠARKA

V 1. JUGOSLOVANSKI LIGI

IZIDI 10. KOLA

Cibona - Partizan	94:95
Olimpia - Šibenka	82:88
Kvarner - Budućnost	63:85
Radnički - Rabotnički	102:97

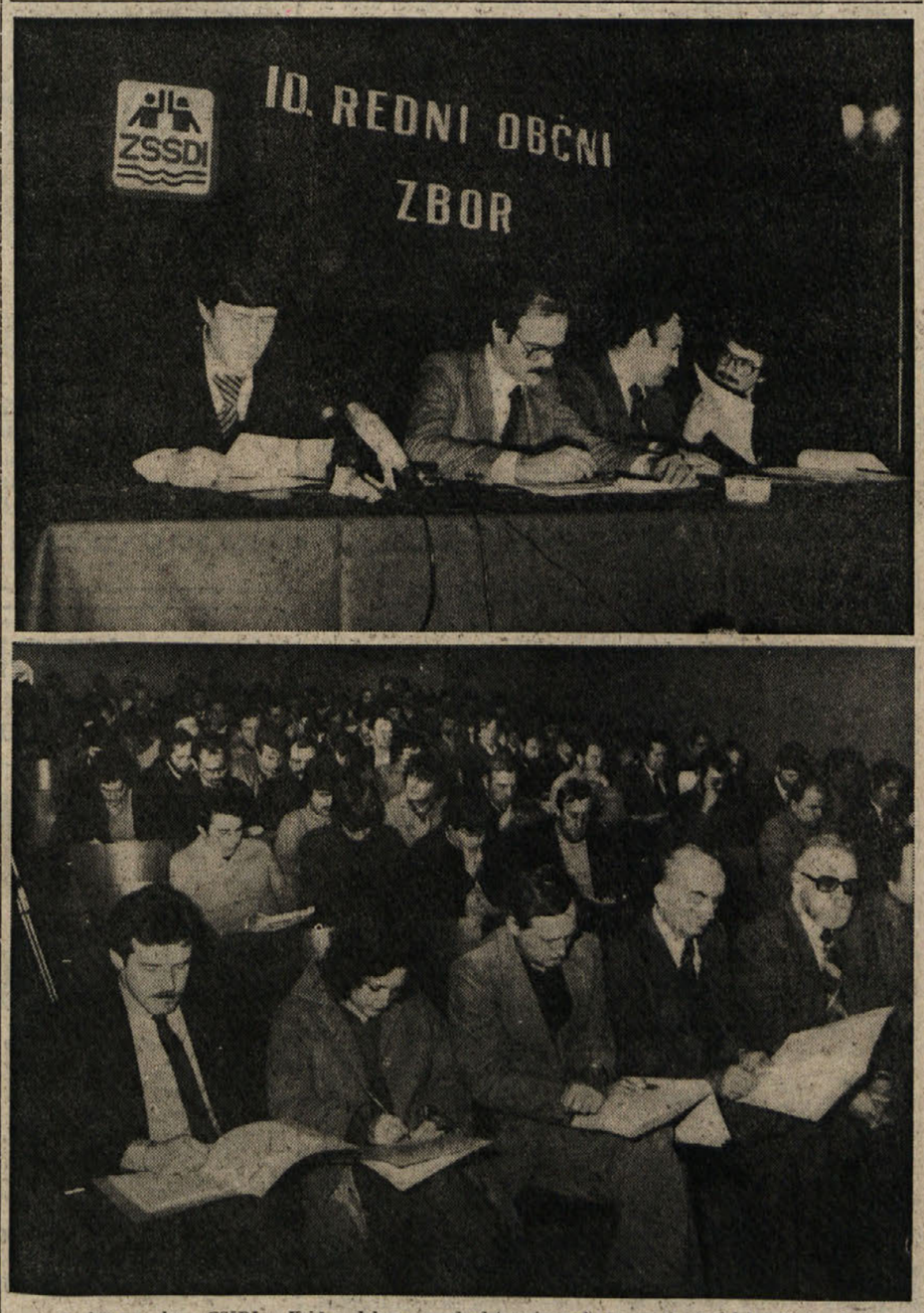
(po podaljšku, v regularnem času 88:88)

DANAŠNJI SPORED

Crvena zvezda - Zadar
Jugoplastika - Bosna

SNEŽNE RAZMERE

TRBIŽ	80 cm
VIŠARJE	200 cm
VARMOST	100 cm
NEVEJSKO SEDLO	130 cm
GILBERTI	220 cm
MOKRINJE	150 cm
RAVASCLETTO	40 cm
ZONCOLAN	100 cm
SAPPADA	55 cm
ČRNI VRH	70 cm
LOKVE	50 cm
KALIČ	50 cm
ZAPLANA	80 cm
KRVAVEC	80 cm
KRANJSKA GORA	65 cm
POKLJUKA	170 cm
ZATRNIK	60 cm
VOGEL	150 cm
KANIN	180 cm

Z občnega zbora ZSŠDI v Križu: delovno predsedstvo (zgoraj) in gostje ter delegati (spodaj)

KOŠARKA

V PRVENSTVU C-2 LIGE

Jadranu uspel podvig v gosteh

Kljub nenehnim provokacijam domačega občinstva so jadranovci ohranili mirno kri

Pio X. Sidelurgica Gabrielli — Jadran Trst 78:82 (40:41)

JADRAN: Adrijan Sosič 4, Žerjal 6 (6:8), Klavdij Starc 15 (5:7), Walter Sosič, Edi Kraus 8, Ivo Starc 5 (3:4), Ban 18 (6:7), Danieli 13 (3:3), Klobas 13 (1:1), Alojz Vitez.

PIO X.: Zurlo, Peruffo 12, Zgarbossa 6, Pan 15, Sartore 2, Tognato 4, Tesavento 6, Antonello 12, Simioni 12, Rebbelato 1.

PROSTI METI: 24:30.

V več kot vročem ozračju nabito polne športne dvorane v Cittadelli pri Padovi, je sinoči Jadran kljub mnogim provokacijam zmagal s 4 točkami prednosti, potem, ko je v začetku drugega polčasa vodil že z 12 točkami razlike. Jadran je zmagal predvsem, ker so igralci ohranili mirne živce in niso nasedli provokacijam nasprotne ekipe, ki je tudi v tem pogledu uživala podporo celotne publike.

Tekma je bila vse prej kot lahka, saj je Siderurgica Gabrielli nujno potrebovala ti točki za nadaljevanje prvenstva. Zato so se poslužili vseh sredstev, da bi zmagali. Naši igralci pa so ohranili, kot smo že rekli mirno kri, in kot so nam po tekmi povedali, so jih prav te provokacije in nesramne besede izrečene proti našim igralcem, še podžigale, da so res dali vse od sebe, čeprav so bili nekateri med njimi tudi lažje poškodovani.

KADETI

Bor — Polet 58:70 (24:35)

BOR: Zupančič 3 (1:3), Furlani, De Carli 4 (0:2), Langan 16 (2:5), Furlan 4 (0:1), Taučar, Sancin 16 (6:13), Tremul 6, Vouk, Maver 9 (2:3).

POLET: Taučer 4, Sosič 16 (0:1), Kralj 7 (3:8), Malalan 8 (0:6), Kalc 16, Hrovatin 19 (3:5), Kuk.

V slovenskem derbiju prvenstva kadetov je Polet po predvidevanju premagal Bor. Vendar pa poletovcem ni šlo tako lahko, saj so bili borovci še v 14. minuti prvega polčasa v vodstvu z 22:19, 5 minut pred iztekom pa so Openci vodili le s šestimi koši prednosti. V vrstah Poleta se je poznala odsotnost Vremca, medtem ko so borovci pokazali dokajšnji napredek v primerjavi s prejšnjimi tekmami. Omenili bi spodbuden nastop Sancina in Langana, pri gostih pa Sosiča in Malalana.

Marko

Don Bosco — Kontovel 61:81 (33:32)

V mladinskem nogometnem prvenstvu so včerajšnji srečanji med Bregom in Domiom (cicibani in mlajši cicibani) odložili. Prav tako so tudi odložene vse današnje tekme v mladinskih prvenstvih.

CUS Trst — Kontovel 3:0

Breg — Rivignano 3:1 (15:1, 15:11, 11:15, 15:4)

MOŠKA C-2 LIGA

Olympia — Libertas Sacile 3:0

MOŠKA D LIGA

Juventina — Il Modulo 3:1 (15:11, 16:14, 13:15, 15:3)

ŽENSKA D LIGA

Bor — Julia 3:1 (15:13, 15:5, 16:18, 15:11)

BOR: Vodopivec, Furlanič, Jazbec, Birsa, Vigini, Gerdol, Tomšič, M. in V. Klemše in Čač.

Odbojkarice Bora so uspesno premagale tudi tretjo prvenstveno oviro. V srečanju z Julio, ki je bila v prvih dveh nastopih tudi uspešna, so pokazale tudi najboljšo odbojko. Le škoda, da se je v 3. nizu nekoliko zataknilo, sicer bi bila zmaga še bolj prepričljiva. Tokrat moramo pohvaliti prav vse igralke, še posebej nekatere mlajše, ki igrajo vse bolj samozavestno in zanesljivo.

Gostje so se izkazale v obrambi, ki pa ni mogla vedno zaustaviti učinkovitega napada domačink.

G. F.

Sloga — Inter 3:1

OBVESTILA

ŠPORTNA ŠOLA TRST — športna šola TRST

sporoča, da odpade pouk telovadbe vseh oddelkov in na vseh šolah ter vrtcih od jutri, 22. t.m., dalje. Ponovno se bo začela v tednu, ki se začne s ponedeljkom, 5. januarja 1981.

* * *

ŠD Primorje

obvešča, da je najavljeni izredni občni zbor odložen na kasnejši datum.

* * *

ŠD Breg

obvešča, da sprejema rezervacije za silvestrovanje. Vpis v mlekarni pri Lauri Kofol v Boljuncu. Pohitite!

* * *

ŠK Kras

obvešča, da zaradi božičnih počitnic ne bo otroške telovadbe od jutri, 22. t.m., do 5. januarja 1981.

Odbor ŠK Kras in nogometni odsek izrekata odborniku Danilu Rebuli ob prerani izgubi očeta Josipa iskreno sožalje.

DOMAČI ŠPORT

DANES

NEDELJA, 21. DECEMBRA 1980

KOŠARKA

PROMOCIJSKA LIGA

11.00 v Tržiču
POM - Dom

* * *

11.00 na Opčinah
Polet - Scoglietto

DEČKI

8.30 v Trstu, Miramarski drev.
Ferroviario - Bor

* * *

11.45 v Trstu, Istrska ulica
Don Bosco - Jadran

MLADINCI

10.30 v Krminu
Mobilcasa - Dom

ODBOJKA

MLADINKE

10.30 v Trstu, Petrarca
Inter 1904 - Kontovel

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Dolini
Breg - Campanelle

* * *

14.30 v Ribiškem naselju
CGS - Kras

* * *

14.30 v Štarancanu
Staranzano - Vesna

14.30 pri Domju
Campi Elisi Prisco - Zarja

3. AMATERSKA LIGA

14.30 v Doberdobu
Mladost - Juventina

* * *

14.30 v Koprivi
Capriva - Sovodnje

* * *

14.30 na Proseku
Gaja - Primorje

NARAŠČAJNIKI

9.30 v Medeji
Medea - Juventina

CICIBANI

MEMORIAL N. ROCCO

12.10 v Križu
Kras - S. Croce

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Drevored 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 - 57 23
Naročnina
Mesečno 5.000 lir — vnaprej plačana celotna 60.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 5,50 din, ob nedeljah 6,00 din, za zasebnike mesečno 65,00, letno 650,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 80.00, letno 800,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 10 21. decembra 1980

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» DZS 61000 Ljubljana Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir 1 st., viš. 43 mm) 22.600 lir. Finančni 800, legalni 700, osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 200 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 14%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Darovi in prispevki

ZA ŽRTVE POTRESA V JUŽNI ITALIJI

Ob 3. obletnici smrti brata Milana darujeta Ida in Vido 10.000 lir.

Marica in Karlo Kokelj darujeta 20.000 lir.

4. razred osnovne šole Alojz Gradnik daruje 25.000 lir.

Taborniki RMV darujejo čisti izkupiček lutkovne predstave, ki je bila dne 5. decembra 50.000 lir.

Dijaki srednje šole S. Kosovel z Opčin darujejo 240.000 lir.

Dijaki državnega tehničnega zavoda Žiga Zois v Trstu darujejo 250.000 lir.

Otroci osnovne šole v Barkovljah darujejo otrokom igrače.

ZA VZDRŽEVANJE SPOMENIKA BAZOVIŠKIM ŽRTVAM

V spomin na Avguština Kalca doslednega borca za naše pravice daruje Minka Pahor 10.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ BAZOVICE

Ob smrti brata Radislava daruje Marijo z družino 10.000 lir.

Ob smrti brata Franca Žagarja darujejo brata in sestra 15.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ GROPADE

V spomin na strica Avguština Kalca darujeta nečak Oskar 10.000 in nečakinja Klara 5.000 lir.

ZA SKUPNOST DRUŽINA OPČINE

V spomin na strica Zorka Rebulo darujeta Maja in Giorgio 20.000 lir.

V spomin na Avguština Kalca in Marijo Kalc vd. Stopar iz Gropade daruje Danica Kastelic - Kozina 10.000 lir.

V počastitev spomina na dragi Marijo Škabar daruje družina Škabar (Repen 30) 20.000 lir.

V spomin na sestro Justino Briščik in svakinjo Angelo Lazar daruje Emilija Škabar z družino (Repen 5) 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob Marije Škabar daruje Julija Guštin (Col 21) 5.000 in družina Vodopivec (Repen) 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob Meri Kosmina darujeta Paula Trobec 10.000 in Romana Trobec 5.000 lir.

Namesto cvetja na grob Radislava Žagarja daruje Juština (Gročana 11) 7.000 lir.

V spomin na strica Avguština Kalca daruje nečakinja Angela 5 tisoč lir.

Namesto cvetja na grob Avguština Kalca daruje Franc Sosič (Gropada 31) 5.000 lir.

Ob 11. obletnici smrti moža Marija Daneva daruje žena Milka 10 tisoč lir.

V počastitev spomina pok. Zorka Rebule darujejo žena Danica ter sinova Ladi in Jožko z družinama 20 000 lir.

V spomin na drago teto Marijo Škabar darujejo Olga, Ljubica, Julka in Nerina z družinami 40.000 lir.

Ob smrti brata Radislava daruje Marijo z družino 10.000 lir.

Ob smrti brata Franca Žagarja darujejo brata in sestra 15.000 lir.

V počastitev spomina dragih pok. Škabarjevih s Cola 20 daruje hči Marta 30.000 lir.

Marija Kralj (Trebče 44) daruje 10.000 lir. N.N. 10.000 in Enrico Pizzul 30.000 lir.

V počastitev spomina pok. Marije Križmančič daruje Silko z družino (Bazovica 82) 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob Marije Kralj daruje Lidija Pellegrini 5.000 lir.

Namesto cvetja na grob Rožine Milkovič (Kraljeve) daruje Skupnost žena iz Gropade 20.000 lir.

Namesto cvetja na grob Marije Stopar vd. Kalc daruje družina Kalc (Gropada 71) 20.000 lir.

Ob 21-letnici smrti Cirila Kralja se ga spominjajo žena in otroci ter darujejo 5.000 lir.

Namesto cvetja na grob Franca Žagarja daruje Štefanija (Padriče) 10.000 lir.

* * *

V nabiralni akciji za nakup oblek pevskemu zboru Rdeča zvezda v Repniču darujejo: Mario Milič (39) 5.000, Franc Husu (47) 3.000, Aleksij Briščik (47) 2.000, Olga Rebula (2) 5.000, Ivan Milič (8) 10.000, Marija Puric (9) 1.000, Jožefa Briščik (18) 10 000, Milan Stubelj (11) 5 000, Lojze Milič (24) 2 000, Danilo Milič (21) 5.000, Ivan Kante (29/a) 5.000, Mario Blažina (29) 2.000, Angel Kante (34) 10.000, Zora Luin (30) 5.000, Peter Milič (32) 10.000, Boris Rauber 10.000, Franc Husel (47) 5.000, gostilna Batič (3) 10.000 Ivan Milič (15) 5.000, Viktor Milič (12) 1.000, Ivan Blažina (29) 5.000 lir. Skupno 116.000 lir.

V nabiralni akciji za nakup oblek pevskemu zboru Rdeča zvezda v Zgoniku darujejo: Ivan Budin 15.000, Janko Vodopivec 15.000, Ivan Caharija 10.000, Milko Budin 10.000, Stano Žigon 10.000, Zvonko in Tamara Simoneta 10.000, Zmaga Blažina 10.000, Viktor Milič 10.000, družini Sulli in Kressevich 50.000, Danilo Simoneta 10.000, Renato Doljak 10.000, Ivanka Cek 1.000, Boris Simoneta 10.000, Miro Žigon 5.000, Stanko Milič 5.000, Franc Milič 1.000, Vojko Simoneta 10.000, Pepi Simoneta 10.000 Janko Milič 10.000, Zmago Milič 10.000, Drago Pegan 10.000, Marija Orel 10.000, Adolfo Furlan 10.000, Marija Guštin 5.000, Drago Milič 20.000, Vojko Makuc 30.000, Renato Savron 1.500, Stefanija Živec - Rauber 1.500, Mario Milič 5.000, Alojz Škrlj 10.000, Slavko Škrlj 5.000, Mario Riolino 5.000, Janko Kocman 10.000, Milan Milič 10.000, Nini Milič 2.000, Dana Milič 2.000, Alfonz Milič 3.000, Pepi Guštin 30.000 Anton Kobal 2.000, Stanko Budin 20.000, Janko Simoneta 10.000 in Janko Guštin 10.000 lir. Skupno 429.000 lir.

V Koludrovci darujejo: Milič (7) 5.000, Lucio Berce 8.000, Boris Živec 5.000, Marija Fabian 5.000, Judita Milič 10.000, Just Vodopivec 5.000 in Miroslav Skupek 5.000 lir. Skupno 38.000 lir.

V nabiralni akciji za nakup oblek pevskemu zboru Rdeča zvezda v Samatorci darujejo: Aleksander Budin (4) 10.000, Srečko Gruden (27) 10.000, Danica Kokoravec (8) 1.000, Anica Pieri (1) 5.000, Janko Rodica (3) 10.000, Nirvana Sardo (5) 5.000, Josip Gruden (6/A) 10.000, Sofija Gruden (6/A) 10.000, Stanislav Gruden (6) 10.000, Viktor Gruden (7/A) 10.000, Margherita Bizjak (24) 5.000, Milan Kante (30) 15.000, Cvetko Colja (50) 5.000, Ivan Colja (53) 10.000, Marčelo Doljak (22) 10.000, Zdravko Kante (30) 10.000, Gianni Romagna (51) 5.000, Angela Colja (20) 5.000, Vladimir Colja (20) 5.000, Franc Colja (21) 10.000, Angel Gruden (17) 5.000, Josip Doljak (12) 5.000, Ladi Gabrielli (10/') 15.000, Ivan Doljak (28) 5.000, družina Rebula (36) 5.000, Zora Kocman (25, 10.000, Igor Milič (25) 10.000, Milka Gruden (15) 5.000, Gizela Gruden (26) 4.000, N.N. 10.000, Tatjana Godina (42) 15.000 in Edgar Cossutta (4) 10.000 lir. Skupno 260.000 lir.

V nabiralni akciji za nakup oblek pevskemu zboru Rdeča zvezda v Saležu darujejo: Aldo Živec 15.000, Zdravko Obad 10.000, Ladi Budin 10.000, Pepi Budin 10.000, Amalia Grilanc 10.000, Viktor Orel 10.000, Zvonimir Rodella 10.000, Žarko Petelin - Budin 11.000, Janko Budin 10.000, Feruccio Rosinelli 2.000, Moreno Businelli 20.000, Zorko Grilanc 10.000, Silko Počkaj 10.000, Josip Pegan 10.000, Josip Grilanc 5.000, Peter Grilanc 10.000, Pepi Paulina 2.000, Pepi Kocman 20.000, Marušič 10.000, Josip Grilanc 10.000, Nardo Grilanc 5.000, Milka Grilanc 10.000, Ivanka Gruden 2.000, Miloš Perič 10.000, Milka Perič 10.000, Marica Obad 15.000, Jožko Obad 10.000, Herman Škrlj 10.000, Edi Škrk 10.000, Marijo Pirc 20.000, Giordano Pernarčič 10.000, Milka Perčič 10.000, Stojan Stubelj 10.000, Franjo Furlan 25.000, družina Janka Škrka 30.000, Alojz Pirc 5.000, Angelo Milič 10.000, Just Škrlj 10.000, Mario Budin 5.000, Josip Rebula 20.000, Janko Auber 10.000, Tatjana Škrk 5.000, Josip Škrk 5.000, Milič (68) 15.000, Janko Rebula 10.000, Božič Grilanc 10.000, Dragica Predanzani 10.000, Ivanka Pirc 16.000, Milka Štolfa 10.000, Josip Perčič 20.000, Srečko Budin 15.000, Ladi Budin 20.000, Battistella 5.000, Drago Grilanc 10.000, Stefani 10.000, Ludvik Pirc 5.000, Boris Milič 10.000, Janko Gruden 5.000, Jercog 10.000, Sandro Auber 5.000, Stano Škrk 10.000, Vesnaver 10.000, Michele Škrk 10.000, Josip Milič 20.000, Emil Rebula (67) 15.000, Ladi Rebula 10.000, Capelli 10.000, Justa Obad 15.000, Mario Purič 10.000, Doljak 10.000, Bruno Rebula 10.000, Janko Grilanc 4.000 in Pepi Kocman 10.000 lir.

V nabiralni akciji za nakup oblek pevskemu zboru Rdeča zvezda v Briščikih darujejo: Sergio Ferrari 10.000, gostilna Milič 3.000, Mario Emil 4.000, Josip Blažina 2.000, Žarko Suc 10.000, Marica Suc 4.000, Berta Briščik (19) 3.000, Karla Purič 5.000, Frančko Briščik 2.000, Marijo Toros 5.000, Sergio Bresciani 5.000, Rudi Bresciani 5.000 Marijo Briščik 5.000, Adriana Janežič 3.000, Alojz Briščik 5.000, Albin Hrovatin 12.000, Marino Kralj 10.000, Lucijan Verša 10.000, Slavko Briščik 5.000, Milka Bogatec 2.000, Milko Hrovatin 2.000, Stanko Briščik 5.000, Slavko Savi 3.000, Albina Milič 3.000, Piero Bresciani 3.000, Giorgio Bradach 5.000, Erminia Cicutto 5.000, Berto Pahor 5.000, Marijo Milič (27) 3.000, Alojz Milič 5.000, Milo Škabar 5.000 in Vera Prinčič 3.000 lir.

Ob 4. obletnici smrti drage matere Ivane Pregarc se je spominja sin in daruje 25.000 lir za Dijaško matico.

Ob 80-letnici rojstva in 2. obletnici smrti Antona Ukmarja Mira darujeta Nela in Dunja 20.000 za pevski bor Vasilij Mirk in 20.000 lir za KD Prosek - Kontovel.

V spomin na starše daruje Inči Pečar 20.000 lir za atletsko sekcijo SZ Bor.

Ob prvi obletnici smrti drage svakinje Marije Škabar darujeta Franc in Zora Ukmar (Celje) 200 ND za Mladinski krožek Prosek - Kontovel.

Ob prvi obletnici smrti drage mame daruje Anica Umek z družino 10.000 lir za Mladinski krožek Prosek - Kontovel.

Ob prvi obletnici smrti drage sestre Marije daruje Ivanka Ukmar 10.000 lir za Mladinski krožek Prosek - Kontovel.

Ob priliki slikarske razstave na Proseku daruje Claudio Clari 50.000 lir za Mladinski krožek Prosek - Kontovel.

Ob prvi obletnici smrti žene Justine Rožnik por. Furlan daruje mož Angel Furlan (Dolina) 20.000 lir za moški pevski zbor Valentin Vodnik, 20.000 lir za ženski pevski zbor Valentin Vodnik, 20.000 lir za Godbo na pihala Breg in 20.000 lir za ŠD Breg.

Ob prerani izgubi moža Lina Monda daruje žena Ida 50.000 lir za Društvo Slovencev miljske občine.

Namesto cvetja na grob Zorka Rebule darujejo: Danica Rebula vd. Verša 10.000, Marica Rebula vd. Ukmar 5.000, Štefanija in Angelo Peric (Praprot) 10.000 in družina Furlan 5.000 lir za KD Rdeča zvezda.

V spomin na strica Avguština Kalca darujeta nečakinja Angela 5.000 lir za Dijaško matico in 5.000 lir za osnovno šolo K. D. Kajuh ter nečakinje Klara 5.000 lir za ženski pevski zbor I. Grbec in 5.000 lir za osnovno šolo K. D. Kajuh.

Namesto cvetja na grob Franceta Žagarja darujeta Angela in Jože Volpi 20.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

V spomin na Rada Žagarja darujeta družini Križmančič (Bazovica 86) 5.000 za ŠD Zarja in 5.000 lir za KD Lipa.

V počastitev spomina predrage Meri Kosmina vd. Kanc daruje Ivanka Colja 5.000 lir za Slovensko dobrodelno društvo.

V spomin na pokojno Cenko Obrsnel iz Divače darujeta Anica Okretič in Srečka Rošer 10.000 lir za Slovensko dobrodelno društvo.

V počastitev spomina pok. Meri Kosmina vd. Kanc daruje Zora Polojac in družina 20.000 lir za Slovensko dobrodelno društvo.

V spomin na pok. Marijo Grilanc roj. Štolfa darujeta družini Štoka - Žužič 15.000 lir za pevski zbor Vasilij Mirk.

V spomin na Alojza Kralja daruje žena 10.000 lir za moški pevski zbor Igo Gruden.

Ob 2. obletnici smrti Ladija Bogatca darujeta mama in žena Marta 10.000 lir za ŠD Primorje.

Namesto cvetja na grob Zorka Rebule daruje sestrična Zofka Osič 10.000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina pok. Gizele Bucik daruje Leonora Križman 15 tisoč lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Marija Štoka (Devinščina) daruje 10.000 lir za Dijaško matico.

Ob priliki Božičnih praznikov daruje Zora Vrabčeva 10.000 lir za Vido Pično iz Ricmanj.

V spomin na pok. Zorka Rebulo darujejo Janko in Ivanka Simoneta 10.000 ter družina pok. Zorka Rebule 100.000 lir za KD Rdeča zvezda.

V spomin na pok. Zorka Rebulo daruje Jožko Obad 10.000 lir za ŠK Kras.

Namesto cvetja na grob Zorka Rebule darujeta družini Milana Kanteja 30.000 in Gigija Dollianija 10.000 za ŠK Kras.

Ob težki izgubi očeta Zorka Rebule darujejo prijatelji sina Ladija Marcello Doljak, Pepi Pegan, Sander Gruden in Oskar Sedmak 40 tisoč lir za ŠK Kras.

Namesto cvetja na grob Zorka Rebule darujejo Marija Knez (Cerovlje 41) 10.000 ter Bruna, Josip in Robert Milič 30.000 lir za ŠK Kras.

Ob 2. obletnici smrti Pine Marc darujeta sin Danilo z družino 10.000 in hči Nada z družino 10.000 lir za osnovno šolo Primož Trubar v Bazovici.

V spomin na Marijo Štolfa vd. Grilanc in na Zorka Rebulo daruje drago Grilanc (Salež 65/A) 10.000 lir za ŠK Kras.

Namesto cvetja na grob Zorka Rebule darujejo Ivanka in Berto Svetlič 10.000 ter Duška in Stano Škrk 10.000 lir za ŠK Kras.

Namesto cvetja na grob Marije Škabar daruje družina Mirka Guština (Repen 54) 5.000, družina Križman (Repen 128) 10.000 in družina Colja (V. Repen 158) 10.000 lir za ŠK Kras.

V počastitev spomina pok. Zorka Rebule darujejo žena Danica ter sinova Ladi in Jožko z družinama 20.000 ter Marija Vesnaver 5.000 lir za ŠK Kras.

50-letniki z Opčin, od Ferlugov in od Banov darujejo 65.000 za ŠD Polet, 65.000 za SPD Tabor in 23.500 lir za cerkveni pevski zbor z Opčin.

V spomin na umrle svojce daruje družina Biondo 10.000 za ŠD Polet in 20.000 lir za SPD Tabor.

V spomin na strica Avguština Kalca daruje nečak Oskar 5.000 lir za TPPZ.

Ob 13. obletnici moža Jakoba Piščanca darujeta žena Francka in hči Anica 10.000 za cerkev sv. Jerneja na Opčinah.

V spomin na pok. Marijo Grilanc darujejo družina Ivana Bana (Batica) 10.000, Marica od Slovenca 5.000 ter Marija, Ernesta in Dragica 15.000 za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

Namesto cvetja na grob Marije Grilanc darujeta Valerija in Emil Milič 15.000 za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

V spomin na drago teto Marijo Grilanc roj. Štolfa daruje družina Milič 100.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

Dušan Košuta z družino daruje 50.000 za Mladinski pevski zbor Glasbene matice in 30.000 lir za RMV.

Namesto cvetja na grob Marije Kralj daruje Lidija Pellegrini 10.000 lir za cerkev sv. Andreja v Trebčah.

Ob priliki otvoritve doma Albert Sirk v Križu darujeta Lidija in Ferdinand Bogatec 20.000 lir za ŠD Mladina.

V spomin na Nado Godina daruje Dina Carli 5.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob Zorka Rebule daruje Milka Doljak (Samatorca) 10.000 lir za ŠK Kras.

V spomin na Zorka Rebulo daruje družina Majowski 10.000 lir in Zdravko Obad z družino 20.000 lir za ŠK Kras.

Ob 21-letnici smrti Cirila Kralja se ga spominjajo žena in otroci ter darujejo 5.000 za pevski zbor Primorec iz Trebč, 5.000 za godbo Parma iz Trebč in 5.000 lir za cerkev sv. Andreja v Trebčah.

Ob smrti brata Radislava darujejo Marijo z družino 10.000 za ŠD Zarja in 10.000 lir za pevski zbor Lipa.

Ob smrti brata Franca Žagarja darujejo brata in sestra 20.000 lir za TPPZ.

V spomin na pok. Marijo Grilanc daruje Ida Bukavec 5.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

Namesto cvetja na grob Lucijana Legiše darujejo Rado Kravanja 10 tisoč, družini Legiša in Umek 10.000, Milka Bagazzi 10.000, družina Semolič 10.000, družini Širca in Terčon 30.000 ter družina Gruden 10.000 lir za Smučarski klub Devin.

V spomin na Zorka Rebulo darujejo družina Obad (Bajta) 10.000 lir, Ivanka Pirc 8.000 in družina Perčič 10.000 lir za nakup oblek pevskemu zboru Rdeča zvezda.

Namesto cvetja na grob Zorka Rebule daruje družina Rebula (Salež 81) 20.000 lir za nakup oblek pevskemu zboru Rdeča zvezda.

Namesto cvetja na grob Pavle Rože darujeta Olga in Majda Černe 10.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev v Italiji.

V počastitev spomina drage Pine Doles darujeta Anica in Gorazd Pertot 10.000 lir za cerkveni pevski zbor v Barkovljah.

Carlo Furlan (Prosek) daruje 5.000 lir za nakup oblek pevskemu zboru Rdeča zvezda.

ROLICH
NABREŽINA
Kamnolomi 35/c — Tel. 20-03-71
KERAMIČNE PLOŠČICE
SANITARIJE

For Lady
I. Pečar
UL. KANDLER 3 — TRST
TEL. 569638
Ženski plašči, obleke, krila in bluze po najnovejši modi
ZIMA '80

BIMBI ELEGANTI
SNC
Otroška oblačila:
od dojenčka do 12 let
TRST
Ul. Carducci 45 - Tel. 796-988

R.M.A. s.r.l.
TRST
UL. VALDIRIVO 30
TEL. 040 - 69-244
NADOMESTNI DELI ZA KMETIJSKE STROJE NA GORIVO DIZEL ALI BENCIN:
LOMBARDINI - RUGGERINI - DUCATI ACME
za motorne žage:
ECHO - STIHL - ALPINA - OLEO MAC
za motokultivatorje in kosilnice:
BCS - FERRARI - BERTOLINI - PINZA - BENASSI - GOLDONI
PO ZELO UGODNIH CENAH!

»UTOK« KAMNIK
KOPER
PREŠERNOV TRG 3
tel. (066) 22-870

Če želite biti oblečeni sodobno in elegantno in pri tem slediti modi, Vam nova trgovina UTOK Kamnik v Kopru nudi bogato izbiro.
ženske, moške in otroške usnjene konfekcije, ženske konfekcije krznenih izdelkov in najrazličnejše usnjene galanterije,

Trgovina je za stranke odprta neprekinjeno vsak dan.
OBIŠČITE NAS!

Mali oglasi telefon (040) 79 46 72

ODDAM prodam drogerijo. Telefonirati na št. 722-035 od 20. do 22. ure.
NA PRODAJ stanovanje v mirnem in razglednem kraju, v neposredni bližini mestnega središča, 2 spalnici, dnevna soba, kuhinja, kopalnica, shramba, 2 balkona, klet, skupna terasa, podstrešje, parkirišče ter zelene površine, vseljivo julija 1981. Telefonirati na št. 742-717 od 13. do 16. in od 19. do 21. ure.
PRODAM zobozdravniški stol, zidni vrtalni sveder (trapano) ter razne inštrumente in material za zobozdravniško ordinacijo. Telefonirati na št. 200-317.
OBČINA DOLINA razpisuje javni natečaj za dve mesti tipkarja/ce. Rok za predložitev prošenj zapade 23. decembra 1980 ob 12. uri. Podrobnejše informacije na občinski oglasni deski ali v tajništvu v uradnih urah.
PRODAM dnevno sobo v dobrem stanju. Telefonirati v večernih urah na št. 226-313.
TRGOVINA glasbil išče vajenko/ca z znanjem slovenščine in italijanščine. Telefon 0481 - 73245.
HIŠNO pomočnico potrebuje družina stanujoča v Grljanu. Telefonirati v večernih urah na št. 224-407.
PRODAM stereofonski sistem ojačevalnik 4akaj 62 W, kasetni registrator technicus us 618, boksi kef. Cena 830.000 lir. Telefonirati na št. 211-343 — Andrej.
IZDELUJEM vse vrste kaminov ter polagam keramične ploščice. Telefon 066-76308.
PRODAM fiat 500 v dobrem stanju. Telefon 825286.
PRODAM traktor pasquali 18 konjskih sil s priključki. Za informacije telefonirati na št. 209-806.
15-LETNO slovensko dekle z uspešno dokončano nižjo srednjo šolo išče primerno zaposlitev. Telefon 745-139.

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA
optika Viki foto-kino
kontaktne leče
Ulica Buonarotti 6
(prečna Ul. Rossetti)
TRST Telefon 77-29-96

PAM železnina
STROJI — TEHNIČNI ARTIKLI
za industrijo, kmetijstvo in za dom
TRST (Industrijska cona)
DOMJO, 132 - Tel. 824-979

PELLICCERIA CERVO
priporočena trgovina za vaše nakupe KRZNA — JOPE
elegantni modeli najboljše kakovosti
NAŠITKI vseh vrst.
Bogata izbira
Najnižje cene v naši deželi
TRST, Viale XX. settembre 16
Tel. 796-301

OPTIKA — FOTO — KINO
MARUŠIČ
Ulica San Nicolò 33 — tel. 60227
vam nudi
- Takojšnji in brezplačni pregled vida.
- Recepte za nove leče pri obnovitvi vozniškega dovoljenja.
- Očala za branje, barvanje leč in popravila naočnikov.
- Konkatne leče.

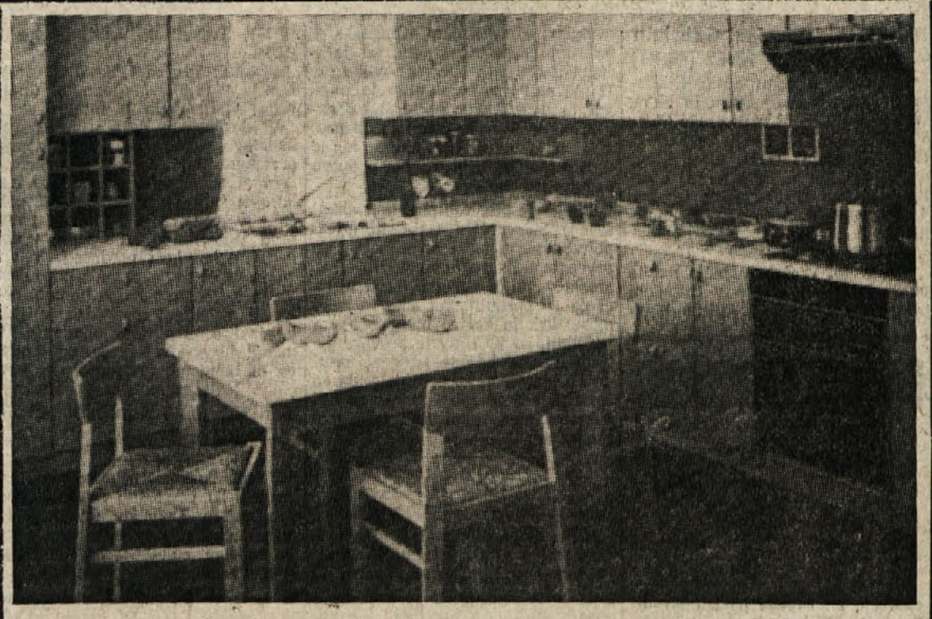
AGRARIA
motorne žage
homelite
partner
alpina

SILVANO MOČILNIK
Nadomestni deli in rezne verige za vse vrste motornih žag «OREGON» po ugodnih cenah
- Vse za kmetijstvo in vrtnarstvo
- Stroji vseh vrst
TRST - Ul. Udine 18 - Tel. 418-878

GOLF

...toliko različic, da za druge ni prostora
1100 N in GL: 1093 kub. cm, 140 km na uro, 7,1 l/100 km
1300 GL: 1272 kub. cm, 150 km na uro, 7,0 l/100 km
1500 GLS: 1457 kub. cm, 158 km na uro, 7,2 l/100 km
Diesel D in GDL: 1600 kub. cm, 145 km na uro, 5,5 l/100 km
1600 GTI: 1588 kub. cm, vbrizgavanje goriva, 181 km na uro, 6,8 l/100 km
CONTRO LA CORROSIONE 6 anni di garanzia
...za poskusno vožnjo vam je na razpolago pri
ZASTOPNIK
DINCONTI
Ul. Coroneo 33 - Tel. 762-381 - TRST
NADOMESTNI DELI — SERVIS

PRAVIM LJUBITELJEM KAVE
Cremcaffè PRIMO ROVIS nudi
1. široko izbiro najboljše kave
2. najbolj ugodne cene, ki se ujemajo s kakovostjo kave
3. dnevno sveže praženo kavo na vašem domu
in se obveže, da bo ohranilo nespremenjene cene
SKODELICA KAVE 200 lir
Kavne mešanice CREMCAFFÈ so vam na razpolago v degustaciji na Trgu Goldoni št. 10 ter v vseh trgovinah, supermarketih in kavarnah.

Za oblikovanje vašega stanovanja potrebujete:
praktično, solidno, izbrano, kakovostno in poceni pohištvo
EDI MOBILI
TRST Ul. Baiamonti 3 — telefon: 820766
Ul. Di Vittorio 12 — telefon: 813301
Zastopnik kuhinj moretuzzo